לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום א', ו' בניסן תשמ"ז, 5 באפריל 1987 / שנה מ"ד מס' 13312 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

גורבצ'וב מכין חוק הגירה חדש שיאפשר יציאת יהודים ולא־יהודים

העיתון "סאנדיי טיימס" המופיע בלונדון כותב, כי למרות הדיבורים המסויגים של כמה אישים סובייטים, בריה"מ עומדת לאפשר למאות־אלפים יהודים ולא יהודים לצאת מגבולותיה.

כתב ה"סאנדיי טיימס" חקר ומצא, כי שלטונות בריה"מ מנסחים עכשיו חוק הגירה חדש, על פיו יוכלו גם גרמנים, בלטים ויוונים לצאת מבריה"מ, בלבד שלא יהיו קשורים בענייני ביטחון. אחד הסעיפים בטיוטת החוק אוסר על היוצאים לחזור לבריה"מ.

בינתיים, אין מפרסמים את החוק, משום שגורבצ'וב רוצה להבטיח שהיציאה מבריה"מ לא תהיה המונית מדי. (שעי"ה)

פולארד: סטפן שטרן סיפק את המידע על אל"מ סלע

ייתכן ששטרן זכה בחסינות תמורת עדותו נגד פולארד וסלע ● נתפשו חשבונות בנק של הארולד כץ, הנמצא בארץ ומבוקש על־ידי שלטונות ארה"ב

מאת זאב בליצר, כתבנו בארה"ב

וושינגטון. — המרגל הישראלי, ג'ונתן פולארד, מאשים את סטפן שטרן, סרסור הבורסה אשר הפגיש אותו לראשונה עם אלוף־משנה אביאם סלע, שהוא מקור המידע הראשון שקיבלו שלטונות החוק האמריקני על סלע.

בשיחה טלפונית עם כתבנו בחודש שעבר טען שטרן, כי פולארד הוא כנראה האחראי לחשיפת סלע.

משרד־המשפטים מסרב לומר כיצד הגיעה לידיעתו דבר מעורבותו של סלע, אך הם מאשרים, כי פולארד אכן ניסה בהתחלה להסתיר את זהותו. כשם שעשו נציגי ישראל האחרים, כאשר תושאלו בדצמבר '85 על־ידי החוקרים האמריקנים.

פולארד עצמו הסתיר את זהותו של סלע עד לשלב בו חובר לפוליגראף אשר הסגיר את שקריו.

לא ידע דבר

שטרן, ידיד ותיק של משפחת פולארד, אישר לשלטונות האמריקניים, כי הוא זה שהפגיש את פולארד עם סלע, אך חזר וטען כי הוא עצמו חף־מפשע.

על־פי גירסתו של שטרן, הוא שמע הרצאה מבריקה של סלע בכנס של המגבית אודות הפצצת הכור העיראקי וכאשר סיפר על כך לפולארד, ביקש האחרון ממנו לעשות הכרות ביניהם. שטרן עשה כן, אך לטענתו לא ידע דבר על ההשתלשלות בעקבות פגישה זו.

מקורות אמריקניים מסוימים טוענים, כי ייתכן ששטרן זכה בחסינות מהעמדה לדין תמורת

(סוף בעמוד 2)

צור ידווח לממשלה על תוכנית הקליטה

דגש על תעסוקה ● דירות שכורות ● מימון שכר ● משכנתאות מועדפות ● עלות: 250 מיליון דולר

מאת כתבנו המדיני בירושלים וכתבי סוכנויות הידיעות

הממשלה תשמע היום דיווח מפי שר־הקליטה, יעקב צור, על ההיערכות לקליטתם של העולים מבריה"מ וכן על הצרכים התקציביים הדרושים לשם כך.

צור יסקור את התוכנית המשורטטת של משרד הקליטה והסוכנות היהודית, שנועדה לאפשר קליטה נאותה של אלפי העולים הצפויים בשנה הקרובה.

היום תצא לרומא משלחת של המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ ובראשה המזכיר, חיים צ'סלר. במשלחת יהיו קרובי משפחה של שלושה מסורבי עלייה ידועים, שבקשותיהם לעלות לישראל נדחו מחדש לאחר פירסום תקנות ההגירה החדשות. חברי המשלחת ייפגשו עם ראשי מדינות שמגיעים לרומא לרגל כינוס האינטרנציונאל הסוציאליסטי ויבקשו מהם לפעול אצל שלטונות בריה"מ למען מתן אשרות־יציאה לקרובי משפחותיהם.

עיקרון הדדיות

עד לסוף השבוע לא הגיעו לידי אנשי שגרירות ישראל בוושינגטון בקשות לאשרות כניסה בעבור הפקידים הסובייטים, מצפים, כי

(המשך בעמוד 4)

ביטאון הממשלה הסובייטית: הגירת היהודים — מבצע ריגול אמריקני־ישראלי

מאת כתבי סוכנויות הידיעות

מוסקווה. — הגירתם של יהודים סובייטים היא מבצע ריגול נרחב שתוכנן על כל פרטיו על־ידי ישראל וארה"ב, המשיגות באמצעותו כמות עצומה של מידע על ברית"מ, טען ביום שישי בטאון הממשלה הסובייטית, "סובייטסקאיה רוסיה". [illegible]

(סוף בעמוד 2)

הבית־הלבן: לא נשלח נשק נוסף לאיראן

וושינגטון. — הבית הלבן הכחיש אתמול ידיעה, כי ארה"ב ממשיכה לשלוח נשק או ציוד מלחמתי לאיראן. אולם דובר של הממשל אמר, כי נמכרו לטהראן פריטים שאינם בבחינת כלי הנשק, באמצעות צינורות מסחריים.

דובר של הבית־הלבן אמר: "לפי מיטב ידיעתנו, לא היו מכירות בלתי־ליגליות מתוך רשימת פריטי התחמושת האסורים".

משרד ההגנה הכחיש גם הוא הספקה צבאית כלשהי לאיראן, מאז הטיל הממשל איסור על משלוחים כאלה בשנה שעברה.

רשת הטלוויזיה האמריקנית אן.בי.סי. מסרה אמש, ממקורות ביון אמריקניים זרים, כי ארה"ב העבירה לאיראן ציוד הקשור בנשק, עוד בחודש שעבר. (ע"ר)

סלע: מדריך במכללה לבטחון לאומי בצה"ל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

אלוף־משנה אביאם סלע התמנה בסוף השבוע למדריך במכללה לבטחון לאומי של צה"ל. נודע כי הוא יעשה בתפקיד זה לפחות שנתיים וישאר בדרגת אלוף־משנה. בקרוב יוענק קצין בכיר בדרגת אלוף־משנה לדרגת תת־אלוף ויקבל את הפיקוד על בסיס חיל־האויר [illegible]

עוד "מגדל לוהט" בת"א; נזק רב נגרם אך אין נפגעים

כמו בגבעתיים: קצר בארון חשמל

(צילום: משה שי/ "חדשות")

מאת כתבת "עתים"

אש ותמרות עשן אפפו אתמול לפנות בוקר בית מגורים רב־קומות בתל־אביב. אך בזכות פעולה מהירה של שירותי ההצלה וערנות הדיירים, נמנע אסון כבד.

דליקה שפרצה בחמש בבוקר בבניין שברחוב החגנה 136 בתל־אביב, נפגע במהלך פעולות הכבוי באופן קל, רק קצין של משמר הגבול ואיש מכבי־האש. כל הדיירים חולצו בשלום ואיש לא נפגע.

האש פרצה, ככל הנראה כתוצאה מקצר חשמלי בארון החשמל באחת מהקומות העליונות של בנין בן 8 הקומות.

אנשי משטרה ואזרחים שהבחינו באש, הזעיקו את מכבי האש ומד"א. ואלה הגיעו תוך חמש דקות, [illegible] את דיירי הבנין לבנקים [illegible] במרפסות [illegible] [illegible] ילדים [illegible] בידיהם וצעקו לכל עבר. היו כאלה שרצו לזרוק את ילדיהם על מנת להצילם. אחד הדיירים רצה לקפוץ בעצמו (אנשי

(סוף בעמוד 3)

תחושת הקלה בירושלים בעקבות דו"ח דרא"פ

מאת כתבנו המדיני בירושלים

בצמרת משרד ראש הממשלה ומשרד החוץ, הגיבו בתחושת הקלה על הדו"ח האמריקני בנושא הקשרים הבטחוניים בין ישראל לדרום אפריקה.

גורמים מדיניים אמרו בסוף השבוע, כי נוכח ממצאי הדו"ח, אין הממשלה צריכה לנקוט צעדים מרחיקי־לכת נגד דרום־אפריקה, שכן האמריקאים ערים לאינטרסים המיוחדים של המערב במדינה זו.

השבוע אמורה להתכנס לראשונה ועדה בין־משרדית, שתתבקש להחליט על צעדים נוספים נגד דרום־אפריקה. זאת על פי החלטת הקבינט מלפני יותר משבועיים. בראש הוועדה יעמוד המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, ד"ר יוסי ביילין, ויהיו בה נציגים משרדי הביטחון, האוצר, התעשייה ומשרד ראש־הממשלה. מניחים, כי הוועדה לא תמליץ על צעדים מעשיים מרחיקי־לכת.

ראש־הממשלה, יצחק שמיר, ימסור היום בישיבת הממשלה דיווח על הדו"ח האמריקני בנושא יחסי ישראל — דרום־אפריקה.

מילוא ינסה לעקוף בנ'ק'מילר בנושא גיור ● עמוד 20

הסטודנטים ישבתו היום: יפגינו בירושלים ● עמוד 20

יצחק בן־אהרון במכתב גלוי לראשי התנועות הקיבוציות: אל תנפיקו אגרות־חוב בבורסה ● עמוד 7

אין עדיין החלטה על פריסת חובות המושבים ● עמוד 3

רס"ן יפתח מור הובא למנוחות בעין־שמר ● עמוד 3

מחילה פרטית

חיים הרצוג מגיע לביקור נשיאותי במערב־גרמניה. בעיצומו של וויכוח גרמני פנימי נוקב על זהותו של העם הגרמני, על המשכיותו ההיסטורית ועל השאלות כתופעה יהודית או אוניברסאלית. הרצוג הוא נשיא ישראלי ראשון על אדמת גרמניה. וגם אם ילווה את מסעו שם במחוות־זכרון רבים ומרשימים – כפי שוודאי יעשה – לא יהיה בגודש סימבולים זה כדי לשנות את עיקר המסר הנובע מתצדעתו הנשיאותית לחיילי הבונדסוואהר, נוסח קבלת הפנים – והוא, שעם ישראל מוחל לעם גרמניה.

המחילה היא תופעה חיונית להמשכיותו של המין האנושי; לו גרר עמו האדם מדור לדור את כל חשבונותיו עם העבר, לעולם לא יכול היה ליצור את העתיד. לולא מחלו העמים זה לזה את חטאי מלחמותיהם ההדדיות מן העבר, היתה ההיסטוריה האנושית גיהנום מתמשך. לכן, כאשר מבשיל לכך הזמן, הנכונות למחול, כלומר לסלוח ולשכוח, או אפילו לסלוח בלי לשכוח, מצביעה על בגרותו וחוזקו של המוחל, על רצונו העז להתנתק מעבותות הירושה הכובלות. אך מחילה בטרם זמנה, עת הפצעים עדיין פתוחים וכואבים, בתודעה, בבשר ובלב, היא אות לקהות חושים של המוחלים והמשכיחים; היא סימן להעדר קשר היסטורי ורצף תרבותי.

כאשר יעמוד מחר הנשיא הרצוג, נשיאה של ישראל ונציגה הבכיר ביותר, בראשו בפני דגלים גרמניים, הוא אכן יעשה מעשה מוקדם מדי; הוא גם ימשוך את אותם גורמים רבי־השפעה בדעת הקהל הגרמנית, המבקשים לנעוץ קו של סגירת־חשבונות סופית על שנות האפלה של הרייך השלישי. הויכוח הנוקב, הנערך עתה בקרב ההיסטוריונים הגרמניים יוכיח, עד כמה מוקדמת מדי היא המחילה הנשיאותית הישראלית. הסוגיה הנדונה שם היא, האם היתה השואה מקרה ייחודי יוצא דופן, או שמא רק חיקוי לפשעי סטאלין או למודל השמדה אסיאתי. והאם, לכן, על הגרמנים להמשיך לחיות עדיין בצל הקטע הסוטה של ההיסטוריה שלהם, קטע שנמשך לפני שני דורות – או שהגיע הזמן לחיות ככל העמים ולהשתחרר מן המצפון המעיק. ביקור הרצוג בבון יהיה הביטוי המוחשי ביותר של הסכמה ישראלית רשמית עם הגירסה לפיה כבר צמח בגרמניה עם־בנים השונה במהותו מעם־האבות. יהיה זה אקט היסטורי של מתן אות הטוהר לגרמניה האחרת, מוקדם מדי עם ישראל.

לא מדינו. בעניין המחילה לגרמניה, שהוא מצפוני ועקרוני, אין הנשיא הרצוג זכאי לדבר בשמה של ישראל כולה או בשמו של העם היהודי כולו. שום סעיף בחוקי המדינה לא העניק לו את הרשות לשים בפיו סליחה ומחילה לגרמנים. זו לא שאלה של פוליטיקה, של יחסים תקינים או אפילו אופיו הגרמנים, אלא של עומק וחוזק הזכרון הלאומי. אל ארצנו, גם במסגרת של ביקור ממלכתי לכל דבר, חיים הרצוג הוא לגבי חלק גדול מאוד של הישראלים והיהודים רק איש פרטי מאוד, המתחפז לסלוח בטרם זמן.

התק"ם תנפיק אג"ח לציבור

ההנפקה בסידרה הראשונה — 40 מיליון ש"ח ■ בן־אהרון: "העבודה" נכנעה לפילוסופיה של הליכוד שדוחפת את הציבור לעיסקות בורסה"

מאת חיים מרגלית, כתב "על המשמר"

מרכז התק"ם אישר בישיבה שהתקיימה אתמול באפעל הקמת חברה להנפקת אגרות חוב לציבור שתהיה בבעלות 178 קיבוצי התק"ם ושהנאמן והחתם שלה יהיה בנק הפועלים, על כך מסר לכתב "על המשמר" דובר התק"ם, שלמה לשם.

לשם מסר עוד, כי הדירקטור החיצוני של חברת ההנפקות יהיה פרופ' חיים ברקאי מאוניברסיטת ירושלים. היועץ הכלכלי של התק"ם, פרופ' עמיר ברנע, ליווה את הפרוייקט וייעץ בהכנת התשקיף שיוגש היום לבורסה ולרשות לניירות ערך.

לשם אמר, כי לאחר שהבורסה והרשות לניירות ערך יאשרו את התשקיף, יונפקו אגרות חוב בסדרות הראשונות בסך 40 מיליון ש"ח. בתוכנית להנפיק עד סוף 1987 אג"ח בסך 80 מיליון ש"ח. ההנפקות, לדבריו, מיועדות לפיתוח התעשייה והחקלאות במשקים הקיבוציים ויבואו כהשלמה למענק שיתקבל ממרכז ההשקעות, שעדיין אין יודעים את היקפו, ולמקורות העצמיים שיש לכל משק קיבוצי, בהתאם לתוכנית שלוש השנים שהוכנה בכל אחד מ־178 קיבוצי התק"ם.

בישיבת המרכז הודגש, כי הקמת חברת ההנפקות באה בעקבות המדיניות הכלכלית של הממשלה, לפיה בוטלו הלוואות הפיתוח, נחסם יבוא הון מחו"ל לאחר שהממשלה הטילה עליו היטל בשיעור 3 אחוזים וצומצמו הלוואות הבנקים בגלל מגבלות בנק ישראל.

החברה תנפיק לציבור אגרות חוב שמועד פרעונן בעוד 15 שנה. הן יהיו צמודות למדד. על גובה הריבית טרם הוחלט.

במהלך הדיון מתח יצחק בן־אהרון ביקורת על מפלגת העבודה שנכנעה לפילוסופיה הכלכלית של הליכוד, ובמקום שהון לאומי יופנה לצמיחה באמצעות הלוואות פיתוח זולות, היא דוחפת את הציבור לעיסקות בורסה. הוא סירב לתת לגיטימציה לדרך זו, עם כל הבנתו להכרחיות הצעדים שנקטה התנועה הקיבוצית המאוחדת.

שמיר לסטודנטים: הממשלה תדאג לכל מי שאין לו כסף

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך, וכתבנו המדיני בירושלים

פגישת ראש הממשלה וראשי הסטודנטים העלתה חרס. הסטודנטים ימשיכו גם היום להשבית את המוסדות להשכלה גבוהה וביום א', בעת ישיבת הממשלה, הם יפגינו מול משרד ראש הממשלה כדי ללחוץ עליה שתימנע מסחבת ותקבל החלטה בדבר גובה שכר הלימוד החל מתשמ"ח.

שמיר הבטיח לראשי הסטודנטים, כי הממשלה תדאג שכל סטודנט המבקש ללמוד לא יישאר מחוץ לכתלי האוניברסיטה בגלל בעיות כלכליות. "מי שאין לו כסף — המדינה תדאג לו", אמר שמיר.

הוא הוסיף, כי אין להצדיק את שביתת הסטודנטים כיון שטרם נפלה הכרעה בדבר העלאת שכר הלימוד והסטודנטים הם הנפגעים העיקריים מהשביתה.

סטודנטים ממכללת תל־חי הפגינו נגד העלאת שכה"ל

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

מאות סטודנטים ממכללת תל־חי הפגינו אתמול נגד הכוונה להעלות שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה.

הסטודנטים נשאו כרזות כגון: "ההשכלה צפון לא תרד לטמיון", "השכלה לא רק לעשירים" ו"אנחנו לא הפראיירים של המדינה".

הרצל בן־אשר, דיקן הסטודנטים במכללה, אמר, שהמפגינים נמצאים במקום היסטורי "בו לחם ונפל טרומפלדור ועל שמו וחבריו נקראת היום קריית־שמונה. "אם טרומפלדור היה יודע שסטודנטים נאבקים על זכותם לקבל השכלה במכללה הנושאת את שם תל־חי היה מתהפך בקברו", אמר בן־אשר.

אהרון ולנסי, מנהל המכללה, הדגיש, שאין לו ספק שעליית שכר הלימוד תגרום לעזיבתם של עשרות סטודנטים.

הקיצוץ במכסות המים יימשך למרות הגשמים

מאת י. גלילי, כתב "על המשמר"

הגבלת מיכסות המים לחקלאות ולשימוש עירוני תימשך גם בחמש השנים הבאות, למרות הגשמים הרבים שירדו השנה, זאת כדי לאזן את הגרעון ההידרולוגי שהצטבר ב־20 השנים האחרונות — על כך מסרו סגן שר החקלאות, ח"כ כץ־עוז, ונציב המים, צמח ישי, במסיבת עיתונאים בת"א.

ח"כ כץ־עוז מסר, כי הקיצוץ במיכסות המים לחקלאות בשנה הקרובה יהיה בהיקף של 225 מיליון ממע"ק מים, בשני אחוזים יותר מהקיצוץ אשתקד, שהיה 200 מיליון ממע"ק. הוא הוסיף, כי שני האחוזים הנוספים יוחזרו לצרכנים החקלאים אם יתברר שהמפלסים יאפשרו זאת.

המגזר העירוני לא מילא את מיכסת הקיצוץ שהוטלה עליו, ולפיכך נחסכו רק כ־14 ממע"ק מים, לעומת 40 מיליון במיכסה. לכן נקבעה הצריכה העירונית לפי מיכסה של 75 ממע"ק לנפש בשנה.

הלילה החקלאות יפעל להגברת החסכון במים במגזר העירוני באמצעות לצרכנים אחת שתבטיח השקיית גינות פרטיות וציבוריות אך ורק בשעות הקמת קרן צנרת בהיקף [illegible] חוק שלפיו כל רשות עירונית תגיש חשבון מים כי 51 מיליון ממע"ק מים הלכו [illegible] במקום כל חצי שנה עד כה. [illegible] [illegible] דולר להחלפת צנרת מתכלה. התברר, [illegible] האחרונה בשל צנרת פגומה.

חזן: התמימות והאמונה — אם כל המהפכות

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

"שאלת המפתח היא היכולת לתרגם מרד ביולוגי של נוער למרד החבר[illegible] אנחנו נולדנו בתקופה שאיפשרה לנו ותבעה מאיתנו לעשות זאת" [illegible] מנהיגה הישיש של תנועת השומר הצעיר ומפ"ם, יעקב חזן, ביום [illegible] הפתיחה החגיגית של "המכון לחקר תנועות הנוער" שהתקיים [illegible] בגבעת־חביבה, בהשתתפות מאות חברים בוגרי תנועות הנוער [illegible] אקדמיה ואישי ציבור.

"גדולתו של השוה"צ", אמר חזן, "היתה שידע להגשים [illegible] הנכונות, כמו הגשמה ציונית והקמת קיבוצים, מהתמודדות [illegible] בין שתי מלחמות העולם. התמימות והאמונה בדרך [illegible] את המסקנות [illegible] הגדולות שהתרחשו".

בפתיחת דבריו הביע חזן את צערו העמוק על [illegible] 63 שנה, מאיר יערי, לא זכה להגיע ליום הזה [illegible] חזן אם כל המהפכות". המהפכה הציונית במכלול שלם לארבע [illegible] כי ידידו ושותפו לדרך בת [illegible]

פרופ' ישראל גוטמן ציין, כי לא [illegible] פרופ' שלמה אבינרי דיבר על העם היהודי בתקופת השואה [illegible] בות ברזמנית.

ד"ר שלמה [illegible] הוא שתנועות הנוער הנהיגו את הפעולה [illegible]

[illegible] "המכון לחקר תנועות הנוער", אמר, כי תוכנית [illegible] המכון היא לעסוק בתיעוד, חקר, לימוד, עידוד ועזרה בהוצאת פירסומים וקיום קשרים עם גופים ומכונים אקדמיים בארץ ובחו"ל.

צוללן נעדר בצלילה לעומק 70 מטר באילת

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

עודד שיינבליט, צוללן בן 21 מאילת, שצלל לעומק של 70 מטר במסגרת קורס צוללנים מתקדם (שלושה כוכבים) נעדר מאז אתמול בבוקר.

המקרה אירע סמוך לשעה 9 בבוקר, כאשר קבוצה של שמונה צוללנים, ביניהם שתי נשים ושלושה מדריכים, צללו לעומק של כ־70 מטר באיזור שמצפון לגמל האורחי. שמונת הצוללנים ירדו למעמקי הים כשהם נעזרים בחבל שסימן את העומק. החבל, שאורכו 80 מטר, היה קשור למצוף ובתחתיתו משקולת. המצוף, שהיה ככל הנראה קטן מדי, לא הצליח לשאת את המשקל של שמונה ויורד עימם למעמקים. כשהגיעו לעומק של כ־70 מטר לקו חלק מהצוללנים בתסמונת "שכרון המעמקים", והחלו מאבדים את הכיוון. המדריכים שהרגישו בתופעה סימנו להם לעלות למעלה.

לאחר שהצוללנים יצאו מהמים התברר, כי עודד שיינבליט, שהיה הראשון שירד לים, נעלם.

4.4-10.4.87

המשביר לצרכן

הלבשה לילדים ותינוקות
הנעלה לילדים
מבחר עשיר של צעצועים ומשחקים
15% הנחה

שבוע בלבן
סדינים
ציפות וציפיות
כיסויי מיטה
שמיכות
כרים וכריות
מגבות
מפות ומפיות
25% הנחה

קניית הפסח
מערכת כלי-אוכל מקרמיקה-30 יחידות
Myott-Meakin
רק 46 ש"ח
עד אזילת המלאי

לשרות לקוחותינו יהיו בתי הכלבו פתוחים
במוצאי שבת 4.4.87
מצאת השבת עד 10 בערב
בימים א' - ה' עד 8 בערב

מתחדשים לחג עם דגמי
אביב-קיץ 87
של מיטב יצרני ישראל
ומוצרי היוקרה
St Michael
Marks & Spencer

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מזכירות הועה"פ והוועדה המרכזת

ישיבת הועה"פ של ההסתדרות הכללית
תתקיים ביום א' ו' בניסן תשמ"ז 5.4.87 בשעה 11.00 (!) באולם הישיבות של הועה"פ בקומה 7.

סדר היום:
1. הרפורמה במערכת הבריאות וחיזוק הרפואה הציבורית־שוויונית, בהשתתפות שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו
2. תקנון נוהל ישיבות הועה"פ
3. שונות

חברי הועד הפועל וסגניהם — מוזמנים. כרטיסי הצבעה/הזמנה נשלחו בנפרד.

מזכירות הועה"פ והוועדה המרכזת

תגובות בעולם על דו"ח הסנאט על דרא"פ

משה"ח האיטלקי: „מקרה ישראל" חמור יותר מזה של איטליה

מאת אהרון ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — משרד החוץ האיטלקי מתפלמס חריפות עם הממשל בוושינגטון, על שהכניס את איטליה, לצד מדינות ארופיות אחרות ולצד ישראל, לרשימת הארצות המספקות נשק לדרא"פ.

„איטליה" — נאמר בתגובה האיטלקית — „לא נתנה היתר למשלוח נשק כל שהוא לדרא"פ מאז נכנס לתוקף האמברגו עליו החליט האו"ם בשנת 1977".

שתי גירסאות

מסתבר שקיימות שתי גירסאות של דו"ח הבית הלבן על המדינות המפירות את האמברגו. בגירסה אחת, עדיין סודית, שהועברה רק לצירים ולסנטורים של בית המחוקקים האמריקני, נכתב: משך 10 השנים שעברו מאז הכרזת האמברגו, אי־אלה מיפעלים איטלקיים וצרפתיים תחזקו ועדכנו מנגנוני הנשק שסופקו לפני 1977 לדרא"פ. אם כי לא מכרו נשק חדש דבר שכן עשו וממשיכים לעשות מפעלים גרמניים, בריטיים, הולנדיים ושווייצריים.

בה בשעה שבנוגע לקבוצה האחרונה של הארצות, ההרגש הוא על המפעלים ולא על הממשלות, הדו"ח של הבית הלבן כותב, שלממשלות איטליה וצרפת יש „לכל הנכון" מידע על היחסים שמפעלי הנשק של ארצותיהם ממשיכים לקיים עם דרא"פ.

הגירסה השנייה של הדו"ח, שכן ניתנה לפירסום, אינה מזכירה את צרפת ואיטליה.

תוקן בעת ביקור השר

התיקון נעשה לפי דרישת נשיא ארצות־הברית, בשעת ביקור השר הצרפתי שיראק בוושינגטון, כדי לא להביך האורח הנכבד. יחד עם צרפת הוצאה מהדו"ח גם איטליה.

בהודעה של משרד החוץ האיטלקי שנמסרה לעיתונים, נאמר, ש„מקרה ישראל" הוא שונה ו„יותר חמור", כי תעשיית החימוש הישראלית היא כולה ממלכתית, והממשלה הישראלית היא איפוא האחראית הישירה להפרת האמברגו על נשק לדרא"פ.

בכל אופן, הכחשות לחוד ומציאות לחוד: באיטליה כולם יודעים שמפעלי חימוש איטלקים, רובם ככולם ממשלתיים למחצה (כגון המפעל הענקי „אוטו מלרה") מכרו וממשיכים למכור נשק לדרא"פ, תוך עקיפת הביקורת הממשלתית הפושרת.

המשכים

„מגדל לוהט" בת"א

(סוף מעמוד ראשון)

מכבי־האש עמלו קשות על־מנת לשכנעו שהדבר מסוכן וכדאי לו להמתין עד שהם יחלצו אותו במנוף גבהים. במיוחד היו מבוהלים דיירי אחת הדירות, שהאש החלה ללחך בדלת דירתם והדבר הכניסם לפאניקה.

האש התפשטה בחדר המדרגות כלפי מעלה, כתוצאה מארונות החשמל שבערו. בעזרת מנוף הגבהים החלו הכבאים לפנות את האנשים מהמרפסות, ובמקביל עסקו בכיבוי השריפה.

ברחו למרפסות

8 אמבולנסים ו־4 ניידות טיפול־נמרץ של מד"א הגיעו למקום והגישו טיפול לאנשים שנפגעו באורח קל מהעשן. למרבה המזל, היו בחדר המדרגות פתחים לשחרור העשן. כן נמנעו הדיירים מפתיחת הדלתות וברחו לכיוון המרפסות לשאוף אוויר צח.

תוך כארבעים דקות השתלטו הכבאים על השריפה כליל, מבלי שנפגע איש מהדיירים.

חפצים דליקים

חדר המדרגות של הבניין ניזוק. כתוצאה מהחום הכבד נפלו ציפויי השיש שעל הקירות בחדר המדרגות. כן הוסבו נזקים לדלתות הדירות ולארונות החשמל. במיוחד ניזוקה דלת הדירה שאותה החלה ללחך האש, אולם בזכות העובדה שדיירי אותה דירה לא פתחו את הדלת, נמנע אסון כבד.

מפקד מכבי־האש של תל־אביב, טספר אהרון אשל, אמר לכתבת עת"ם, כי תודות לפעולה מהירה ויעילה של הכבאים, לא חזרה על עצמה פרשת האסון בגבעתיים. הוא התריע על כך שבחדר המדרגות אוחסנו חפצים, כגון מיטות וציוד דליק, שאינם אמורים להיות שם.

פולארד

(סוף מעמוד ראשון)

עדותו נגד פולארד וסלע.

נתפשו חשבונות בנק

בינתיים דיווח ה„וושינגטון פוסט", כי השלטונות האמריקניים תפשו ארבעה חשבונות בנק השייכים לפרקליט הארולד כץ, החשוד במעורבות בפרשת פולארד. על כץ, המתגורר בארץ, נאסר על־ידי משרד הביטחון לצאת להעיד בארה"ב.

לדבריו, נאסרה עליו היציאה מהארץ בגלל הגישה שהיתה לו לעניינים רגישים בעת עבודתו כיועץ של משרד־הביטחון.

יהודים בבוסטון מספרים, כי כץ היה ציוני פעיל הרבה לפני שעלה לארץ ב־1972 ונלחם במלחמת־יום־הכיפורים.

ההגירה מבצע ריגול

(סוף מעמוד ראשון)

לשם הוכחה הוא מצביע על כך ש־680 אלף הזמנות שנשלחו על־ידי הציונים ליהודים סובייטים: „רק המעטפות והבולים עולים כמעט מיליון דולר", טוען העיתון.

יתר על כן, חבילות חינם ובהן דברי־ערך, עד אלפי דולרים לחבילה, נשלחות על־ידי חברות לאנשים רבים כדי לשכנעם, כי מצפים להם בחו"ל רווחים קלים וחיי גן עדן.

מדוע התוצאות כה גדולות? „תמורת כל דולר המושקע במבצע זה, מקבלת אמריקה מהמהגרים אלף דולר של מידע על הסודות הצבאיים והאחרים של בריה"מ", כותב „סובייטסקאיה רוסיה", בהסתמכו על גנראל לשעבר בשירותי הביון של הצבא האמריקני, ג'ורג' קיגאן. המידע מרוכז על־ידי השירותים המיוחדים במהלך תישאולים של מסורבי העלייה, לפי העיתון.

שירותים אלה מרכזים את המידע כדי לקבל „תמונה שלמה" של נושאים מסויימים הנוגעים למערכת ההגנה הסובייטית.

תאצ'ר מתערבת

לונדון. — ראש ממשלת בריטניה, מארגרט תאצ'ר, יצאה בהודעה ביום שישי בה היא אומרת, כי בעת ביקורה האחרון במוסקווה היא התערבה לטובתם של 130 יהודים המחכים לקבלת אשרות יציאה מבריה"מ.

בראיון ל„ג'ואיש כרוניקל" אמרה תאצ'ר, כי שר־החוץ, ג'פרי האו, שבא ביחד עימה למוסקווה, מסר לשר־החוץ, אדוארד שווארדנאדזה, רשימה של יותר מ־130 אנשים שנשללה מהם אשרות־יציאה או כאלה המבקשים להתאחד עם בני משפחותיהם מחוץ לבריה"מ.

„הסבל של העם היהודי תמיד היה לנגד עיני בעת ביקורי האחרון במוסקווה", אמרה תאצ'ר.

העיתון מסר, כי אחד מאנשי פמליותה של תאצ'ר מסר על הפגנה הבריטית ביום רביעי שעבר, בשיחה ממוסקווה לעיתון, לאחר שהשלטונות הסובייטים לא אישרו לכתב הדיפלומטי של העיתון לסקר את סיורה של תאצ'ר.

תאצ'ר סיפרה עוד, כי השליט הסובייטי גורבצ'וב אמר לה, שבקשות פרטיות של יהודים יקבלו טיפול רציני ותשומת־לב מירבית.

אוטובוס פגע בחבר „אגד" בחיפה והרגו

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

חבר „אגד" נהרג אתמול בתאונת דרכים קטלנית בתחנה המרכזית בחיפה.

התאונה ארעה אמש סמוך לשעה 10, כשאוטובוס בקו 940 יצא בנסיעה לאחור מהרציף ופגע בחבר „אגד" בן 50 והרג אותו.

נסיונות הצוות הרפואי להצילו עלו בתוהו. נהג האוטובוס נעצר לחקירה.

נציג פולין בישראל ערך ביקור בלוחמי הגטאות

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

נציג פולין בישראל סטפן קביאטקובסקי ערך ביקור רשמי ראשון במוזיאון לוחמי הגיטאות בלווית רעייתו. זהו הסיור הרשמי הראשון של הנציג הפולני במוסד כלשהו בארץ, מאז נותקו היחסים בין שתי הארצות. הנציג הפולני עשה בשירות הדיפלומטי בישראל לפני כשלושים שנה בתל־אביב וכאן גם נולדה בתו הבכורה.

גילוי מחטיפת אנטבה:

2 קצינים אוגנדים רצחו את דורה בלוך

קמפלה. — דורה בלוך המנוחה שנשארה בבית חולים באוגנדה לאחר המשיטה הישראלית על נמל התעופה אנטבה ב־1976 נרצחה על־ידי שני קציני צבא שהיו מקורבים לדיקטטור אידי אמין – מסר מי שהיה שר לשעבר בממשלתו של אמין, בחקירה ממשלתית.

הנרי קייאמבה, מי שהיה שר־הבריאות באותו זמן, אמר, כי דורה בלוך, אזרחית בריטית, נגררה ממיטתה מבית־חולים בקמפלה על־ידי השניים שהעבירו אותה משם במכונית ורצחו אותה.

קייאמבה, שמסר עדות בוועדה לזכויות האדם של אוגנדה ביום חמישי, נקב בשמות שני הקצינים שביצעו את הרצח: קולונל מינאווה, סגן מנהל משרד המחקר הממשלתי, שהיה משרד המשטרה החשאית של אידי אמין, וקפטן נאסור אונדונגה, מי שהיה ראש הטקס של אידי אמין. השניים נמלטו מאוגנדה לאחר הפלתו של אידי אמין ב־1979 ולפי הסברה הם מתגוררים בסודאן.

בלוך הייתה בין הנוסעים במטוס שנחטף על־ידי מחבלים ביוני 1976. קייאמבה העיד, כי היא הועברה לבית־חולים בגלל גוש זר שנתקע בגרונה. היא עדיין הייתה מאושפזת כאשר יחידת קומנדו ישראלית ביצעה את ההתקפה על אנטבה ב־3 ביולי.

קייאמבה מסר, שקיבל ידיעות מעובדי בית החולים, כי בלוך נשארה מאחור לאחר המשיטה. זמן מה לאחר מכן באו הקצינים מינאווה ואונדונגה, גררו אותה מבית החולים ורצחו אותה.

קייאמבה העיד, כי הוא התקשר טלפונית לאידי אמין ומסר לו על הרצח. אולם כיוון שהנשיא לא גילה עניין בידיעה, הוא הניח שהוא ידע מה שאירע.

אידי אמין, שליט אוגנדה מ־1971 עד 1979, נחשד על־ידי מדינות באירופה בשיתוף פעולה עם חוטפי מטוסים. „לאחר המשיטה הישראלית הוא נמלט והסתתר", אמר קייאמבה.

הוועדה בת ארבעת החברים, חוקרת את הפגיעות בזכויות האדם באוגנדה מאז שקיבלה עצמאות ב־1962 ועד ינואר 1986 כאשר עלה לשלטון הנשיא יוברי מוסווני.

פעילי זכויות האדם באוגנדה טוענים, כי כחצי מיליון אזרחים במדינה זו נהרגו בתקופה הנחקרת. (ע"ר)

זוג דובים ניתנו ביום ו' במתנה לנשיא הרצוג על־ידי ממשלת שוויץ. (צילום: נתי הרניק/לע"מ)

פון וייצקר: הביקור לא „יחתום" העבר

בון. — נשיא מערב גרמניה ריכרד פון וייצקר הכריז, כי הביקור בו יפתח הנשיא הרצוג מחר במערב־גרמניה, הוא „אירוע יוצא דופן בעל חשיבות רבה ביותר". אך הוא הכחיש, כי הביקור נועד לחתום את העבר הנורא.

בפגישה עם עתונאים שקיים ביום שישי בבון, אמר נשיא מערב גרמניה, כי „ההיסטוריה לא יכולה להיות סגירה כזאת. היחסים שלנו דנים בעבר, בהווה ובעתיד. וההיסטוריה מלמדת אותנו, כי יש שוב ושוב הזדמנויות חדשות".

פון ויצקר הודה מאוד לנשיא הרצוג על שקיבל את הזמנתו. הוא הזכיר במיוחד את הגינותו וכנותו של נשיא ישראל בתגובותיו על המבקרים את הביקור. „כמובן, אני מבין את אלה שהשמיעו בישראל", העיר נשיא גרמניה.

ביקורו של הרצוג יתנהל תוך נקיטת אמצעי בטחון בלתי רגילים. כוחות הבטחון של מערב־גרמניה יעמדו במצב כוננות מירבי, כשמן המפלגה הסוציאל־דמוקרטית של־אופוזיציה, „מבט ימינה", דיבר בגלוי על איומים מצד חוגים של הימין הקיצוני נגד בואו של הרצוג למערב־גרמניה.

במהלך חמשת ימי ביקורו יבקר הנשיא הרצוג באתר מחנה הריכוז ברגן־בלזן. (עטפ"א, ע.ר. ע"ע)

אנו מודיעים בצער על פטירתה של חברתנו ואמנו היקרה

גוסטה מרומי

הלווייתה תתקיים היום, יום ראשון ו' בניסן תשמ"ז 5.4.87 בשעה 15.00 בקיבוץ מזרע

קיבוץ מזרע
אילון וארנון מרומי ומשפחותיהם

הננו מודיעים בצער על מות חברנו

אברהם כהן

הובא למנוחות בעין־החורש ביום ו' ד' בניסן תשמ"ז 3.4.87

המשפחה
וקיבוץ עין־החורש

למשפחה ולקיבוץ עין־החורש
אתכם באבלכם במות

אברהם כהן

המכון ללימודים ערביים בגבעת־חביבה

לראובן הוכמן ומשפחתו
אתכם באבלכם במות האם

פני הוכמן

ההלוויה תצא היום, יום א', 5.4.87, בשעה 14.00, מרחבת חדר־האוכל

בית מצר

במלאת שנה למותו של חברנו

אברהם רביב

נעלה לבית הקברות להתייחד עם זכרו ביום ג' 7.4.87 ח' בניסן תשמ"ז בשעה 15.00

המשפחה
וקיבוץ עמיר

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק־הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שיכון שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma-Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין בית־מסחרים 102–121, טל. 233161, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008, חיפה 33134 רח' סבונה 17, טל. 673673, המען למכתבים: ת"ד 4002 חיפה 31040

פרס פותח היום בביקור רשמי של 3 ימים בספרד

מאת כתב „על המשמר"

מ־מ רה"מ, ושר החוץ שמעון פרס יגיע היום אחר הצהריים לביקור רשמי בין 3 ימים בספרד. פרס יהיה אורחו של שר החוץ הספרדי פרנסיסקו פרננדס אורדונייס אשר ביקר בישראל בחודש ספטמבר אשתקד.

במהלך הביקור יפגש מר פרס עם מלך ספרד חואן קרלוס, עם רה"מ פיליפ גונזלס וגם עם ראשי הקהילה היהודית בספרד המונה כיום כ־9000 נפש. במחווה יוצאת דופן יקיים רה"מ הספרדי פיליפ גונזלס ארוחת צהריים רישמית לשימעון פרס.

גונזלס ופרס מכהנים כיום במשותף כסגני נשיא האינטרנציונאל הסוציאליסטי, ולשניים קשרים אישיים הנמשכים זה שנים.

שר החוץ אמור להיפגש בספרד עם עורכי העיתונים החשובים במדריד. עם אינטלקטואלים ספרדים וכן יערוך ביקור מיוחד בטולדו, מוקד התרבות היהודית בספרד שלפני האינקוויזיציה. „ביקור של שר החוץ של ישראל, הוא ביטוי לנורמאליות המלאה ביחסים בינינו לספרד" אומר שגרירנו במדריד שמואל הדס, המסיים בימים אלה את כהונתו.

שמיר מקווה שפרס לא יצליח

בתשובה לשאלת כתבים על עמדתו לגבי האפשרות כי ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שימעון פרס יעלה את נושא הוועידה הבינלאומית בביקורו השבוע בספרד, אמר שמיר: „אני מקווה שהוא לא יצליח".

טרם נפלה החלטה ברורה על פריסת חובות המושבים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הקבינט הכלכלי דן ביום שישי פעם שניה בתוך שבוע במשבר החובות של המושבים ובהמלצות ועדת רביד אך גם הפעם לא הצליח להגיע להחלטה מגובשת וברורה בעניין זה. בסופו של הדיון הוחלט רק שוועדת רביד תסיים את עבודתה עד יום חמישי ושהממצאים יועברו לוועדת הכספים של הכנסת.

במשרד החקלאות מפרשים החלטה זו כהנחייה להביא את תוכנית פריסת החובות של המושבים כבר השבוע לוועדת הכספים, אך במשרד האוצר טוענים, שיחלפו עוד מספר ימים עד אשר יועבר החומר לעיון חברי ועדת הכספים.

גם אם ועדת רביד תסיים את עבודתה ותוכנית פריסת החובות תונח על שולחן ועדת הכספים לא בטוח שההכרעה תהיה מהירה.

חברי הליכוד בועד הכספים כבר הודיעו שהם לא יתמכו במתן כספים לארגוני הקניות של המושבים אלא רק למתיישבים עצמם.

קארטר: הסורים שיחררו 5 יהודים

ניו־יורק. — ממשלת סוריה שיחררה חמישה יהודים שהוחזקו בבתי־כלא בסוריה – הודיע הנשיא לשעבר ג'ימי קארטר לליגה נגד השמצה של בני בריה.

אברהם פוקסמן, מראשי הליגה, הודיע כי הנשיא קארטר התקשר טלפונית אל ארגונו לאחר שהשלים סיורו במזה"ת.

פוקסמן סיפר, כי הליגה נגד השמצה פנתה לקארטר לפני צאתו לסוריה והוא נתבקש לנסות ולהביא לשחרורם של חמשת האסירים היהודים. אלה הם אליהו לאלו ובנו מארקו, המוחזקים בכלא מאז דצמבר 1986, הרב לאון גינדי, תאופיק חליף ובנו דיבו, שנעצרו בנובמבר 1986.

פוקסמן אמר, כי הליגה הביעה אישור שאמנם חליף ובנו וגם גינדי שוחררו, אך לא לגבי יתר השניים. (ע"ר)

גירושים הדדיים של דיפלומטים צרפתים וסובייטיים

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — אווירה מתוחה השתררה בין מוסקווה לפאריס אחרי גירושים־הדדיים של דיפלומטים. הקרמלין מגרש שישה דיפלומטים צרפתים כגמול על גרוש שלושה דיפלומטים סובייטים, שנתפסו על חם בהפעלת רשת ריגול למידע טכנולוגי וצבאי.

מקורבי שילטון הימין עודדו את שלטונות הסובייטים לעלות את המתח. צרפת אפילו לא הציעה לגרש עוד שלושה סוכנים סובייטים המעורבים ברשת. אך הסובייטים הגיבו בכעס גלוי, כפי הנראה בנסיונה לסחוט ויתורים פוליטיים מהצרפתים.

הסובייטית היפה שפיתתה את הקצין הצרפתי ורדייה תמורת סודות „אריאן", מאשימה כי עונתה בחקירה. סוכנות טא"ס פירסמה תאור לילה שעברה בבית הכלא. „אחרי החקירה מענה הושלכתי בין הפרוצות והמסוממים, כל הלילה שמעתי מתאים־שכנים צריחות של נשים ננאנסות. זה היה בכוונה כדי לשבור אותי."

לעומת זאת בטלוויזיה הצרפתית, אמרה ורדייה, כי „הקשה ביותר בכלא היה חסרון כבושם. הנשים הרוסיות מתות על בושם צרפתי".

„שמיר חושב שכוחו במותניו – לוי עוד יכול לחכות..."

מאת כתב „על המשמר" ביים

ראש הממשלה יצחק שמיר משוכנע כי כוחו במותניו כדי לרוץ לקדנציה נוספת אם תזכה מפלגתו בבחירות.

שמיר סבור כי תוצאות הוועידה העניקו לו עוצמה ויכולת ללכד סביבו את כל חברי התנועה. הוא שואב את בטחונו מעמידתו הנחושה נגד קיום המחנות במפלגתו שהביאו לו את אהדת הצירים.

מקורב לשכת ראש הממשלה צחי הנגבי, ספר ל„כל העיר", כי דוד לוי הצהיר על כוונתו להתמודד על תפקיד „יו"ר" התנועה לבחירות ועדות יסוג בו מכוונתו לאור תוצאות הוועידה.

● הרמטכ"ל רב־אלוף משה לוי סבור כי פיתוח הלביא אינו יכול להתבסס רק על מימון מתקציב הבטחון, ועל כן יש לערוך מחדש דיון בשאלה, אם פרויקט לאומי כמו הלביא על כל יתרונותיו צריך להיות ממומן רק מתקציב הבטחון.

רס"ן יפתח מור הובא למנוחות בעין שמר

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בבית־הקברות שבקיבוץ עין־שמר הובא למנוחות ביום שישי רס"ן יפתח מור בן הקיבוץ, שנספה בתאונת אימונים ביום רביעי שעבר.

מאות הלכו אחר ארונו בני משפחה, חבריו ליחידה חברי קבוצתו וקיבוצו, צמרת החייל, ידידים ונכי צה"ל רבים. חבריו של האב עוזי מור.

יפתח מור נהרג יום אחד לפני יום הולדתו ה־28. לפני שנתיים נאלץ לעזוב את קיבוצו בשל תפקידו הצבאי, אולם הוא הקפיד לשמור על קשר עם חבריו לקבוצה ועם בית עין־שמר. יפתח מור הוא בנו של אלוף־משנה (מיל) עוזי מור ששימש בעבר סגן קצין חינוך ראשי בצה"ל. עוזי מור נפצע קשה במלחמת־יום־הכיפורים כעת ששימש מפקד גדוד טנקים, והוא איבד את מאור עיניו ואת ידו, הוא מכהן היום כמרכז המשק בעין־שמר.

ליד קברו של הבן ספר לו האב: „יפתח חיפש תמיד את הסכנות ובחר במקצוע צבאי שכנראה קשה להגיע אתו לשיבה טובה. מה שמעודד אותי זה מאות ואלפי החברים מהצבא ובכלל שבאו לכאן היום..."

חברו לקבוצה של יפתח, עמרי בן־אברהם ציין את מרכזיותו של יפתח בקבוצה: היה תחרותי כל חייו. דבר שהתבטא במירוצים, בשחיה וגם אצל הבנות."

שעה ארוכה לאחר הטקס נותרו רוכנים על הקבר הטרי עשרות בני משפחה וחברים ממאנים להאמין שיפתח איננו.

שמיר עדיין תובע תיק המשפטים למודעי תמורת הסכמתו לשגריר בוושינגטון

מאת כתבנו המדיני בירושלים

המחלוקת סביב מינוי שגריר חדש בוושינגטון נותרה בעינה גם לאחר פגישה שנייה שקיימו בנושא זה ראש הממשלה יצחק שמיר ושר החוץ שמעון פרס.

שמיר תובע כי בתמורה להסכמתו למינוי אחד ממועמדיו של פרס, יסיר האחרון את התנגדותו למינויו של יצחק מודעי לשר המשפטים.

בפגישה דחה פרס את הנסיון להתנות את מינוי השגריר במינויים אחרים והזכיר כי שמיר התחייב לתמוך באחד ממועמדיו וזאת תוך תקופה של שלושה חדשים מיום הרוטאציה.

השגריר בוושינגטון מאיר רוזן יסיים את תקופת כהונתו בראשית יוני, וזאת לאחר שפרס החליט להאריך את מנויו בחודש נוסף.

מצוד אחר טרוריסט סורי שנמלט מכלאו בצרפת

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — שרותי הבטחון הצרפתים פתחו במצוד על סורי המוצג כראש חולית הטרור, שנתפסה בשעה שתיכננה התנקשויות בחיי אישים ישראלים ופלשתינים בפאריס. הסורי, אלוד קונטאר, נמלט לפני המעצר ביום שני שעבר. עדיין לא ברור איזה אירגון טרור הפעיל חוליה זו. החוקרים הצרפתים מעריכים, כי הם שייכים לאבו נידאל או לפלג של „החזית העממית". יתכן כי עוד כמה מחבלים ברחו. במעונו של הנמלט גילו מפות עם כתובות של משרדי אל־על וחברות ישראליות אחרות בפאריס ורשימת דיפלומטים ישראלים.

מתוך השמונה שנעצרו, שניים נתבעו לדין: צוללן לבנוני, עבדול סלם סעיד, וצרפתי, פייר קונאר. ששת האחרים הם צרפתים פעילים פרו־פלשתינים, המקורבים ל„חזית העממית". בדירת הצרפתי שהופלל, מצאו נשק ורימונים.

הגילוי החדש מאשר חששות, כי פאריס יושבת על חבית אבק שריפה טרוריסטית.

ביום שישי סרקו כוחות המשטרה וחיל ההנדסה הצרפתי חלקת יער גדולה בפונטבלו על מנת לגלות 80 קילו חומר נפץ, שהטמינה שם קבוצת טרור שיעית שפעלה בשרות טהראן.

עירית תל־אביב־יפו
מינהל החינוך הנוער והתרבות
החברה לפיתוח יפו העתיקה
14–18 באפריל
הקול הוויות !!!
פסטיבל תל־אביב למוסיקה ווקאלית
THE TEL-AVIV FESTIVAL FOR VOCAL MUSIC
לוח מופעים
יום שלישי 14.4.87
20.30 טקס פתיחה (ככר קדומים) 21.00 המקהלה הפילהרמונית ת"א (כנסית סט. פיטר) 21.30 ערב אופראי (החמאם) 21.30 זמרי המדריגל — ירושלים (כנסית סט. גיורגי) 21.30 האנסמבל הפילהרמוני החדש לכלי מתכת והקשה (כליף) 21.30 התל־אביבים (רחבת קדם)
יום רביעי 15.4.87
18.00 קול הנעורים (כנסית סט. גיורגי) קונצרט משותף לשלש מקהלות הנוער מהמשובחות בארץ 19.00 קנטילנה והשמיניה הקולית (כליף) 20.30 מקהלת גיתית (בתכנית אקפלה), האנסמבל הקולי של המדרשה למוסיקה ת"א פרגולזי סטבאט מאטר (כנסית סט. גיורגי) 20.30 מקהלת הקיבוץ הארצי (כנסית סט. פיטר) 21.00 להקת העוגן (רחבת קדם) 22.00 מקהלת רינת (החמאם) 22.00 קולן חמישיה גרוזינית (כליף) 23.15 שירת המקהלות (החמאם) הקהל והמקהלות שרים ביחד
יום חמישי 16.4.87
20.00 פלקרמרקט — מקהלה אוסטרית (החמאם) 20.00 זמרי המדריגל (תיאטרון הסימטה) 21.00 הרעננים (רחבת קדם) 21.30 ערב אופראי (כליף) 22.00 הסווינגל סינגרס (החמאם)
יום שישי 17.4.87
14.00 פ. מנדלסון — האורטוריה אליהו (מועדון נבמבר)
יום שבת 18.4.87
11.00 בוקר באך (החמאם) הקהל שר מיצירות י.ס. באך 20.30 קונצרט סיום חגיגי פ. מנדלסון — האורטוריה אליהו (מועדון נבמבר)
במשך שלושת הימים הראשונים של הפסטיבל יערכו מופעי חוצות של מקהלות מעין, האנסמבל הקולי ירושלים, תיאטרון רחוב, הקיבוצים
כרטיסים במחירים עממיים. הפצה ראשית „לאן" דיזנגוף 101 טל. 247373, 03-230898, 231189, „לאן הערב" אחוזה 110 רעננה טל. 052-77616
הסעות באוטובוסים יעמדו לרשות הבאים ממגרשי החניה למוקדי ההופעות

המשכים

צור ידווח לממשלה

(סוף מעמוד ראשון)

הבקשות יימסרו במהלך השבוע, אך בגלל חג הפסח מניחים בירושלים, כי המשלחת לא תגיע לפני סוף חודש זה.

על־פי הנחיות של ראש־הממשלה ושר־החוץ, ייאמר לסובייטים בעת הבאת הבקשות, כי ישראל עומדת על עיקרון ההדדיות, אם כי לא תציג את מתן האשרות למשלחת הישראלית במוסקווה כתנאי לביקור המשלחת הסובייטית בארץ.

צור: ניסיון נואל

על ממשלת ישראל לקיים שיחות בכל הנושאים המדיניים עם בריה"מ וגם על שיתוף הסובייטים בוועידה בין־לאומית לשלום במזה"ת. עלינו להפוך נושאים אלה לתנאי, בתמורה לשינוי המדיניות הסובייטית כלפי היהודים. כך אמר ביום ו' שר־הקליטה, יעקב צור, במסיבת עיתונאים בבאר־שבע.

השר צור תקף את שרי הליכוד ואמר: „עלינו לקבוע מייד מדיניות ברורה, שתעורר את כיוון השינויים המסתמנים בבריה"מ, ולחתור לקיום שיחות ישירות איתם בנושאים המ־דיניים הכלליים ובנושא היהודי. שרים בליכוד עושים ניסיון נואל להפריד בין הנושאים המדיניים, הכ־רוכים בוועידה הבין־לאומית, לבין שאלת היהודים. לא ייתכן שנשלים עם מצב, בו מרגרט תאצ'ר, פרנסואה מיטראן וג'ורג' שולץ, מדברים על יהודי בריה"מ עם הסובייטים ולמדי־נת ישראל יש בעייה לדבר על זה.

מוקד קליטה בב"ש

שר הקליטה נפגש ביום ו' עם ראש עיריית באר שבע, משה זילברמן, שהציג בפניו את צוות העובדים הבכירים שממנו הוקם המטה לקליטת עולי בריה"מ בעיר. השר רואה בבאר שבע מוקד קליטה גדול, בשל 24 אלף עולי בריה"מ המתגוררים בה, וכן בשל בקשות נוספות של עולים להגיע אליה. רק בחודשיים האחרונים נקלטו בעיר 17 משפחות מבריה"מ, ביום ה', מסר צור. הוקם מטה קליטה דומה גם בעיריית ירושלים.

במסיבה הציג צור לראשונה את תוכנית האב לקליטת עשרת אלפים העולים מבריה"מ. לדבריו, ביום ה' בערב הוא תתם עם נציגי הסוכנות על שיתוף פעולה מלא במיבצע הקליטה, לאחר שנציגי הסוכנות אימצו את התכנית שהוצגה בפניהם. מעיקרי התוכנית — בניגוד לשנים עברו יושם הרגש על תעסוקה ועולים לא יופנו למגורים כבעבר, אלא לפי רצונם הם. לצורך כך הורה השר ביום ה' לחברה הממשלתית עמידר, לשכור 200 דירות ראשונות מהשוק החופשי, ביישובים בהם אין מקומות דיור לסוכנות ולמשרד הקליטה ואין מרכזי קליטה.

משכנתאות מועדפות

משרד הקליטה יעודד, יחד עם זה, מגורי עולים בנגב, בגליל ובירו־שלים, הסובלים ממאזן הגירה שלי־לי. העידוד יתבטא במימון שכר־עבודה לשנתיים במקומות שתוקפ־אה בהם קליטת עובדים חדשים, כמו אוניברסיטאות, בתי חולים ורשויות מקומיות, וכן מתן משכנתאות מו־עדפות, עד 55 אלף דולרים, לרכי־שת דירות. השר הטעים, שעדיין אין כל מידע מתי ובמשך איזו תקופה יגיעו עשרת אלפים העולים מבריה"מ.

„אני רואה בדאגה רבה את זה, שלקראת בואה של המשלחת הקונסולארית הסובייטית לישראל, עדיין לא גיבשה ממשלת ישראל מדיניות ברורה לעידוד השינויים במדיניות הסובייטית לגבי היהודים. זה יהיה חמור, אם נחמיץ עכשיו את הפתח שנוצר ליציאת יהודים מבריה"מ לישראל", אמר צור.

8,500 דולר לעולה

שר הקליטה ציין, כי שלב הקליטה הראשוני יעלה כ־3,500 דולרים בשנה לנפש, ובשלב הקליטה המלא, שיכלול גם דיור קבע, תעלה קליטת כל עולה כ־25 אלף דולרים וכל עלות קליטתה של עלייה זו תסתכם בכ־250 מיליון דולרים.

השר צור אמר עוד: „אני מקווה שהפעם יהיו החיים הדתיים נדיבים דיים לטפל בבעיות שתביא איתה עלייה זו. אני פונה לציבור הדתי ולרבנים, לנהוג באורך־רוח בעלייה זו ולא כפי שהם נוהגים היום. הוא הטעים, שלא ירשה לנציגי מפלגות דתיות לקבל את פני העולים בנמל התעופה. „במשרדי ישנם שני רבנים והם שיטפלו בעלייה זו", הוא אמר.

פרס: צעד חשוב

הביקור הקרוב של משלחת קונסולרית בישראל עשוי להיות צעד לחידוש היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות — אמר שר־החוץ, שמעון פרס, בראיון לעיתון במילאנו שהופיע אתמול.

„מאז יוני 1967 לא באה משלחת סובייטית רשמית ברמה כזאת לישראל", אמר פרס לעיתון „קורייירה דה לה סרה". „ביקור זה מהווה נקודת התחלה לחידוש אפשרי של היחסים הדיפלומטיים", הוא אמר.

שמיר: אין הוכחה

ראש־הממשלה, יצחק שמיר, אמר, כי אין עדיין הוכחה שתאשר את תקוותנו ליציאת יהודי בריה"מ ועלינו להמשיך במאבק עד אשר שלטונות בריה"מ יאפשרו טיסות ישירות לישראל ויתנו היתרי יציאה לכל יהודי החפץ לעזוב את בריה"מ.

ראש הממשלה נשא דברים אמש, בפני 100 מנהיגי הבונדס מארה"ב וקנדה, בסעודת ערב חגיגית במלון „רמדה" בירושלים שבעלה את ועידת הבונדס בישראל.

שמיר אמר, כי יכולה להיות משמעות לכך כי במשך חודש מרץ נתנו הסובייטים 500 היתרי יציאה ליהודים מבריה"מ, שזהו מחצית מכל אלה שיצאו בשנה הקודמת משם. „היינו רוצים להאמין כי התפתחות זו תוביל ליציאתם של יהודי בריה"מ", אמר. שמיר הוסיף, כי עלינו להפסיק את תהליך הנשירה אשר „גרמה כבר נזק רב לאינטרסים של ישראל ולאינטרסים של יהודי בריה"מ.

עוד אמר, כי לישראל יש אינטרס נוסף — לשנות את יחסה של בריה"מ כלפינו. לדבריו, מאז שהרוסים ניתקו את יחסיהם הדיפלומטיים עם ישראל ב־1967, הם נקטו במדיניות אנטי־ישראלית, תוך תמיכה מלאה במדינות ערב. הוא אמר, כי הרוסים חימשו את אויבנו מכף רגל ועד ראש. זה הזמן עבורם לאמץ גישה יותר מאוזנת.

הדרוזים בגולן חגגו הסרת הלוט של פסל גיבורם הלאומי ללא נוכחות כוחות משטרה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

למעלה מ־5000 דרוזים מן הגולן וממשלחות מהגליל והכרמל לרבות תושבים ערבים, נטלו חלק בטקס חנוכת פסלו של סולטאן אטרש, מנהיג המרד הדרוזי נגד השלטון הצרפתי ב־1925 שהתקיים בכפר מג'דל־שאמס.

מאות תלמידים צעדו ברחובות מג'דל שאמס ונשאו כרזות, שקראו להחזרת הגולן לסוריה ונגד הכיבוש הישראלי. כן הונפו דגלי סוריה. המנהיגות הפרו־סורית במג'דל־שאמס שלטה באירוע ואירגנה אותו.

למקום הגיעו גם משלחות של תושבים יהודים אשר באו להביע את הזדהותם עם העדה הדרוזית ביום חגה.

בכניסה לכפר מג'דל־שאמס בלטו בנוכחותם סדרנים דרוזים אשר ענדו על שרוולם סרטים אדומים. הם נשאו על דש חולצתם דגלון סורי. כל האירוע התנהל בסדר מופתי ובאווירה חגיגית. משלחות של אורחים התקבלו בחצרות הבתים של התושבים הדרוזים שם הוצאו כסאות רבים והוגש הקפה המסורתי.

כשעה 2 אחה"צ החל הטקס, ולמקום זרמו משלחות כשהן שרות שירים לאומניים של סוריה, ומפלגת הבע'ת. הנואמים קראו לשים קץ לכיבוש הישראלי ולהחזיר את האדמה לסוריה.

בין המפגינים אתמול היו רבים הנחשבים עד היום בעלי אוריינטציה ישראלית. בין אוהדי ישראל בגולן היו רבים שמסרו שהשתתפותם בהפגנה נובעת מאכזבתם ממדיניות הממשלה.

אתמול בלטה העדרות המשטרה במג'דל שאמס. לפני שבוע ניהלה המשטרה מו"מ עם המנהיגות המקומית, ועל פי דברי התושבים סוכם אתם שהמשטרה לא תופיע במקום, ותינתן יד חופשית לנהל את הטקס בתנאי שלא יושמעו שירים לאומניים ולא יונפו דגלי סוריה. הטקס אמנם נשמר אתמול בקפדנות אך דגלי סוריה הונפו וגם הושמעו שירים לאומניים.

הקונגרס האמריקני מציע לממן לימודי סטודנטים ערבים בארה"ב

לשם איזון התופעה של מתן מילגות מהגוש המזרחי לסטודנטים ערבים מישראל הלומדים שם

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

ועדת המשנה המיוחדת לעניני אירופה והמזה"ת בקונ־גרס האמריקני מציעה להקציב 750 אלף דולר למימון לימודיהם של סטודנטים ערבים מישראל באוניברסיטאות אמריקניות בשנה הבאה.

העיתון „אל־סנארה" היוצא לאור בנצרת המוסר את הידיעה, בגיליונו האחרון כותב שלמערכת העיתון הגיע הנוסח המלא של ההצעה.

בעלי ההצעה בקונגרס האמריקני גורסים שיש להעביר סכום של 750 אלף דולר לסטודנטים ערבים מישראל במגמה לאזן את הסטי־פנדיות שמקבלים סטודנטים ערבים מישראל מהמפלגות הקומוניסטיות במזרח אירופה, והמוענקות בדרך כלל לסטודנטים ערבים ישראליים פעילי חד"ש.

בין הכספים שהוועדה ממליצה להעבירם למימון לימודיהם של הסטודנטים הערביים מישראל, הן ההקצבות האמריקניות לסוריה ושאינן מנוצלות.

וועדת המשנה בקונגרס האמריקני מציעה גם להקציב חלק מהכספים המוקפאים לסיוע לתושבי הגדה המערבית ורצועת עזה.

מועצת נוער מפ"ם ננעלה בקריאה להפיכת בתיה"ס למוסדות דמוקרטיים

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

בקריאה להפיכת בית ספר למוסד דמוקרטי הלכה למעשה והרחבת סמכויות מועצות תלמידים ננעלה מועצת נוער מפ"ם שנערכה בסוף השבוע בגבעת חביבה בהשתתפות עשרות תלמידים יהודים וערבים מכל רחבי הארץ.

בדיוני המועצה עסקו הצירים בגיבוש עמדות „נוער מפ"ם" בנושאי חינוך, דמוקרטיה, תפקיד הנוער בפוליטיקה ובנושאים ארגוניים.

מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות הביע את שמחתו על הכנס שהוא מחכה לו כדבריו, כבר 10 שנים. אמירה סרטני עמדה על המשבר העמוק בחינוך וצירפה את קולה לתביעה ליתר דמוקרטיזציה.

במהלך הדיונים עמד מזכיר מפ"ם על החשיבות הרבה שבהשתלבות הנוער בפעילות המפלגה.

רכז „נוער מפ"ם" דני פלג אמר לכתבנו, כי הצלחת המועצה נעוצה בכך שעקרונות הדמוקרטיה יושמו בה והביע תקווה לשילוב הנוער במפלגה.

נדחה ערעור של הנאצי ארטוקוביץ שנידון למוות

בלגראד. — בית המשפט הפדראלי של יוגוסלביה דחה ערעור להמתיק את גזר דין המוות, שנגזר לפושע המלחמה הנאצי אנדריאה ארטוקוביץ'.

פרקליטיו של ארטוקוביץ' הגישו בפעם השנייה בקשה להמתקת גזר הדין. (עי"ד)

ח"כ גרוסמן תחדש הזמנתה למשלחת מניקרגואה לבקר בישראל

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

ח"כ חייקה גרוסמן תחדש את הזמנת מפ"ם והקיבוץ הארצי למשלחת קואופרציית מניקר־גואה לבקר בישראל. ח"כ גרוסמן תעשה זאת בעת שתש־תתף בוועידת אירגון הפרל־מנטים הבינלאומי שתתקיים בבירת ניקאראגואה ב־19 באפריל.

כזכור, מסיבות שטרם הובררו ביטלה לפני כמה חדשים ניקאראגואה את בואה של משלחת חקלאים מקואופרציות, ועתה תחדש חייקה גרוסמן את ההזמנה במהלך פגישותיה עם המנהיגות בניקאראגואה.

חייקה גרוסמן מסרה לכתבנו שבכוונתה לחדש שוב את הקשרים שנרקמו בעת שביקרה בראש משלחת מפ"ם בשנת 1984 בניקאראגואה. לפני הגיעה לניקאראגואה תבקר חייקה גרוסמן יחד עם חברי הכנסת עדנה סולודר, מאיר כהן־אבידוב ושמחה דיניץ בהונדורס. זה יהיה ביקור גומלין על זה שערכה משלחת מהונדורס בארץ באחרונה. ארבעת חברי הכנסת ישתתפו לאחר כמה ימים בוועידת הפרלמנטים בניקאראגואה שם מצפים לקרוב לאלף נציגים.

במרכז הדיונים בוועידה תעמוד שאלת הוועידה הבינלאומית לפתרון הסכסוך במזה"ת ולמלחמת עיראק־איראן.

ח"כ גרוסמן תבקר גם בארגנטינה ואורוגוואי, מטעם מפ"ם, כדי להשתתף בעצרות ואסיפות לקראת הבחירות להסתדרות הציונית. במהלך ביקורה בבואנוס איירס תשתתף חייקה גרוסמן בחנוכת בית חדש של מפ"ם ותנועת השומר הצעיר בבירת ארגנטינה.

ניסים: בקרוב תשוב הריבית לרמות הקודמות

שר האוצר משה ניסים אמר ביום ו', כי בממשלת האחדות הלאומית מסתמן תהליך של רפיון, אולי בגלל אלה הרואים את עצמם מועמדי הבחירות.

בהופיעו בפני חברי המועדון המסחרי והתעשייתי בבית סוקולוב בת"א אמר, כי יש בין השרים מגמה של תחרות מי נותן יותר ומי מיטיב יותר עם סקטור זה או אחר. לדבריו, נוצר מצב שמשרד האוצר „ניצב כמעט בודד מול כל לשונות האש המשתלחות ע"י ח"כים, שרים וסקטורים למיניהם".

לדוגמא, הזכיר את נושא שכר הלימוד להשכלה הגבוהה, כשכל שר מתחרה בחברו מי מציע פחות... אני יכול להציע גם 300 דולר לשכר הלימוד, אבל צריך רק כסף", אמר.

שר האוצר הדגיש, שזו שנה שבה אנו ניצבים על פרשת דרכים ואם ממשלת האחדות הלאומית לא תתייצב שכם אל שכם כדי לנווט את המשק לאן שצריך אנו עלולים חלילה לחזור למצב הגרוע והאינפלציה שהחל ב־1973.

הריבית צריכה אף היא לרדת, השר אמר, שהעלאת הריבית לפני חודש היתה זמנית, ובקרוב היא תחזור למצב הקודם. לדבריו, רק ע"י הורדת הריבית יוכל המשק הישראלי להתחרות עם חו"ל, ואפשר אי העלאת מחירים בארץ. (עתים)

האוניברסיטה העברית בירושלים

לרגל חג הפסח
תהיה האוניברסיטה
על כל יחידותיה
סגורה
מיום שני י"ד בניסן תשמ"ז (13.4.87)
עד יום שני כ"א בניסן תשמ"ז (20.4.87)

האוניברסיטה העברית מברכת
את כל תלמידיה, עובדיה, מסיימיה, שוחריה
ואת כל בית ישראל
בברכת מועדים לשמחה

70 גננות ערביות סיימו קורס ב„מכללת יזרעאל"

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

מחזור של 70 גננות ערביות הסתיים השבוע בטקס חגיגי במכללת עמק יזרעאל. הגננות הצעירות שנטלו חלק בקורס שהכשירן כעובדות חינוך בגני ילדים בגיל טרום חובה באו מכל כפרי המיעוטים בגליל.

מרכז הדרכה באפעל
מודיע:
בשנת תשמ"ח ייפתחו במרכז הדרכה באפעל הסדנאות הבאות:
★ סדנת מקורות־ללימוד והנחיית מקורות הקיבוץ ומחשבת ישראל
★ סדנת מ"מ — לימוד אמצעי חינוכי חדש „שיטת המנחה המתחלף"
★ סדנא טכנולוגית — קבוצה שתעסוק בחשיבה ובפיתוח דרכים להתמודדות ולקידום הטכנולוגיה בקיבוץ
★ סדנה פוליטית — לימוד בצוותא של סוגיות בפוליטיקה ובחברה הישראלית תוך מעורבות ועשיה אישית
הסדנאות מיועדות לעוסקים בחינוך ובהדרכה בהווה ובעתיד
לפרטים: מרכז הדרכה אפעל, טל' 03-712221-5, 356994

חוסיין ומלך מרוקו דנים בגיוס תמיכה לוועידה בינ"ל

ראבאט. — חוסיין מלך ירדן בא אמש למרוקו לביקור של 24 שעות, לשיחות עם המלך חסן, במסגרת מסע לגיוס תמיכה בוועידת שלום בינלאומית על המזה"ת.

ביקור נערך בשעה שבתוניס מתכנסים שרי החוץ של הליגה הערבית, כדי לדון בין היתר גם באותו נושא.

דיפלומטים ערביים אמרו, כי מלך ירדן, הכוח המניע מאחורי הצעה לנהל שיחות שלום בין ערבים לבין ישראל בחסות בינלאומית, מבקש תמיכה ערבית נרחבת ביוזמה זו.

חוסיין והמלך חסן לא נועדו מאז ניהלו מלך מרוקו ושמעון פרס, ראש ממשלת ישראל דאז, שיחות בעיר המרוקנית איפראן באוגוסט אשתקד.

חוסיין בהגיע למרוקו לאחר ביקור־פתע בדמשק ביום שישי, כדי לשוחח עם נשיא סוריה חאפז אסד.

סוריה ניתקה את הקשרים הדיפלומטיים עם מרוקו בעקבות הפגישה בין חסן ופרס, אולם דוברים מרוקנים אמרו, כי אין הם יודעים על נסיון כלשהו מצד המלך חוסיין לתווך בין סוריה ומרוקו.

כתום שיחותיו במרוקו, עומד המלך חוסיין לטוס להולנד, בלגיה ובריטניה, כדי להמשיך במאמציו למען כינוס ועידת שלום על המזה"ת עוד בשנה הנוכחית.

ביקורו של חוסיין בדמשק נמשך כמה שעות בלבד ונמסר כי לאחר שתי שיחות אישיות עם הנשיא חאפז אסד הוא חזר לרבת עמון. בסך הכל נמשך הביקור שבע שעות. (עי"ר. עי"צ)

שולץ יעבוד בקראוואן מבודד במוסקווה... בשל פרשת הנחתים

וושינגטון. — מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ ינהל את מדיניות החוץ בעת ביקורו במוסקווה בקרוב מתוך קראוואן ממוגן, בגלל שערוריית פרשת הנחתים שהיו מעורבים בריגול בשגרירות.

לאחר שנודע כי כמה נחתים קיימו קשרים עם נשים סובייטיות ואיפשרו לאנשי הק.ג.ב. להכנס לשגרירות, מוטלת מהימנות הצופנים בהם משתמשת השגרירות בתקשורת שלה עם וושינגטון, בספק.

אי לזאת הוחלט כי שולץ ינהל את כל השיחות שלו מן השגרירות מתוך קראוואן מבודד.

יו"ר ועדת השירותים המזויינים בקונגרס האמריקני אומר, כי בידיו עדויות ששני נחתים נוספים חשודים בקיום יחסי ידידות עם נתינים זרים, בעת ששמרו על השגרירות האמריקנית במוסקווה.

ציר הקונגרס לס אספין אמר בדיוני הוועדה, כי קיים חשד ששני החשודים מעורבים אף הם בפרשת הריגול המיני שזיעזע את השגרירות האמריקנית במוסקווה. (עי"צ־עי"ד)

האפיפיור הוקיע את העינויים — לראשונה בביקורו בצ'ילי

פונטה ארינאס. — האפיפיור יוחנן־פאולוס הוקיע בעיצומו של ביקור בצ'ילה — אותו מציינות הפגנות ועימות נגד הממשלה הצבאית — את העינויים שם, וקרא לשלטונות צ'ילה להימנע מאלימות.

„פעם נוספת אני קורא לאלה הנוהגים באלימות ובטרור, כי יפסיקו שיטות בלתי אנושיות אלה, שגזלו בחייהם של קורבנות תמים כה רבים", אמר באוזני המון של 30,000 איש בפונטה אריאנס, העיר הדרומית של צ'ילה.

„במיוחד מוקיעה הכנסיה את העינויים המוסריים או הפיזיים", הוסיף. לקול תשואות ממושכות של הקהל שהתאסף במגרש הספורט.

הוא אמר כי עינויים הם „תועבה" המשפילה את תרבות האדם, פוגעת יותר בכבודם של אלה הנוהגים בה מאשר בקורבנותיהם, והיא נוגדת לחלוטין את הכבוד הראוי לבורא".

היתה זו הפעם הראשונה שהאפיפיור נגע בנושא העינויים במהלך ביקורו, אולם ביום שלישי בעבר, הוא הוקיע את ממשלתו של הגנרל אוגוסטו פינושה כ„רודנית".

התנגשויות ופצועים

שלושה אנשים, ביניהם נער, נפצעו מיריות ויותר מ־100 נפצעו כאשר נערכו התנגשויות בין מפגינים והמשטרה בעת תפילת מיסה של האפיפיור יוחנן פאולוס השני.

תפילת המיסה התקיימה בפארק המרכזי בסנטיאגו והשתתפו בה אלפי אנשים. לפי הערכה אחת היה מספרם מיליון. (עי"ד עי"צ)

משאית מזון למחנה נצור הוצתה בביירות

ביירות. — משאית שהובילה 16 טונות של מזון חירום, אשר תרמה סעודיה למחנות הפליטים בביירות, הנתונים במצור — הועלתה באש ביום שישי, כאשר התלקחו הקרבות מחדש סביב מחנה שאתילה.

משקיפים סוריים שפיקחו על העברת המזון נמלטו למחסה, לאחר שאש נפתחה לעבר המכונית שעלתה מיד באש.

הקרבות מתחוללים בין אנשי המיליציה השיעית, „אמל" לבין המחבלים הפלשתינים במחנות שאתילה ובורג' אל־בראג'נה הסמוך אליו.

מקור של המחבלים הפלשתינים מסר, כי שני ילדים נהרגו ואמם נפצעה בהתפוצץ פגז מרגמה במחנה שאתילה.

בהודעת ארגון המחבלים „החזית הדמוקרטית" נאמר, כי צלפים של „אמל" הרגו אשה אחרת כאשר ניסתה לצאת מבורג' אל־בראג'נה לקניית מזון.

לטענת המחבלים, הרגו צלפים של אמל, יותר מ־30 נשים כאשר יצאו מבורג' אל־בראג'נה לקנות מזון, מאז ש„אמל" הסיר חלקית את המצור על שני המחנות בפברואר. (עי"צ, עי"ד)

● האבטלה במשק האמריקני ירדה ל־6.6 אחוז בחודש מארס, שפל שלא היה כמותו זה שבע שנים. אולם כלכלנים אינם מייחסים משמעות רבה לירידה זו, מאחר והיא קלה ביותר בעקבות רמה של 6.7 אחוז בשלושת החודשים שלפני כן. (עי"ד, עי"צ)

מפגינים בורחים מפני המשטרה לאחר שהתפרעו בעת המיסה שניהל האפיפיור בסנטיאגו. (תצלום: אי.פי.)

אנשים ואירועים

„מכירת המאה"

תכשיטי אדוארד ה־8 הניבו 50 מיליון דולר למלחמה באיידס

ז'נווה. — אוצר התכשיטים האגדי של הנסיך מווינדזור, המלך שויתר על כסאו לטובת אמריקנית, נמכר במכירה פומבית בשווייץ והכניס סכום ענק של 75 מיליון פרנקים שוויצרים (50 מיליון דולר) והוא נחשב למכירה הגדולה והמוצלחת ביותר של תכשיטים אי פעם. כל ההכנסה תוקדש למלחמה באיידס.

התכשיטים, המהווים עדות נוספת ל„רומאן של המאה ה־20" בין האמריקנית שהיתה גרושה פעמיים לבין המלך אדוארד השמיני, נמכרו במחיר שהיה גבוה פי 10 מזה שהעריך בית המכירות הפומביות סות'בי.

במשך כל שעות המכירה הפומבית שנמשכה יומיים התנהל מאבק סוער בין קונים שהעלו מחירים לשיאים שלא היו כמותם. בין הקונים גם שחקנית הקולנוע אליזבט טיילור. היא שילמה 625,000 דולר בשביל תכשיט משובץ ביהלומים בצורת כתר של הנסיך מוולס, תוארו של אדוארד לפני שהיה למלך. חרב של הצי המלכותי משנת 1913, שאותה חגר אדוארד כאשר היה הנסיך מוולס נמכרה ב־1.46 מיליון דולר לקונה אנונימי.

היו קרבות מחירים חריפים ביותר משני צידי האוקיינוס האטלנטי על פריטים שונים מאוסף התכשיטים של הנסיכה, אשר כלל מעשי ידי אמנים מפורסמים של המאה הנוכחית כמו קארטייה, ואן קליף וארפל, דארדה ופיס ועוד צורפים מפורסמים של המאה הנוכחית.

הנסיכה ציוותה את כל אוסף התכשיטים שלה למכון פאסטר לצרכי מחקר. המכון הודיע בשעת המכירה כי הוא יקדיש חלק נכבד מן הסכום שהוא יקבל בעקבות מכירת התכשיטים להקמת מעבדות חדשות בהן יתנהל מחקר למציאת תרופות למחלת איידס הקטלנית. (עי"ר. עי"צ)

קלוד ללוש מצדיע ל„נפוליאון" בהקרנה מיוחדת במוזיאון ת"א

מאת יעל ישראל, כתבת „על המשמר"

במאי הקולנוע היהודי־צרפתי קלוד ללוש הגיע אמש לארץ לביקור חטוף בין יומיים, כדי לכבד בנוכחותו את הערב החגיגי לציון 60 שנה להקרנת הבכורה של הסרט האילם „נפוליאון", שיתקיים במוזיאון תל־אביב ביום ב'. בערב זה יוקרנו קטעים מהסרט ויתקיים דיון בנוכחותו של ללוש, שהחזיק הזכויות המקוריות של הסרט, עד שמכרם לבמאי האמריקני פראנסיס פורד קופולה. „נפוליאון" יצירתו הענקית של במאי הקולנוע, אבל גאנס, הוקרנה לראשונה בחודש אפריל ב־1927 באולם האופרה של פאריס. לפני מספר שנים שוחזר העותק הבלוי והוקרן בהקרנות חגיגיות, בלונדון, ניו־יורק ופאריס.

בחודש יולי יוקרן גם בהיכל התרבות בתל־אביב בליווי התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור.

ללוש שב־1966 ביים את להיטו המצליח „גבר ואשה" שזכה באוסקר, ביקר בארץ פעמים רבות ואף ניסה להשתלב בקולנוע הישראלי בראשית שנות ה־60.

קלוד ללוש מתבונן בכרזות הפרסום ל„כל העולם קם והריע" אתמול במוזיאון ת"א

ספרים עשויים שיש ו„אנציקלופדיה ערבית חיה" ביריד הספרים בבירה

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

יריד הספרים הבינלאומי יפתח מחר בירושלים במעמד של כאלף מו"לים מ־36 ארצות. היריד יהיה עשיר באירועים וישמש כמות מפגש בין מו"לים מהארץ ומחוצה לה. תערוכת ספרים מיוחדת שנושאה ירושלים תיערך במהלך היריד. יוצגו בה כחמש מאות ספרים, בעשרים ואחת שפות שהודפסו ב־93 ערים מימי הביניים ועד ימינו. מסורת ערבית עתיקה תתחדש ביריד ובה יציגו שאלות בערבית לצוות מומחים שיהוו מעין „אנציקלופדיה חיה". כן יוצגו לראשונה ביריד הבינלאומי אנציקלופדיות בשפה הערבית. אך לא רק ספרים מנייר ביריד הבינלאומי. זוג פסלים מגרמניה הביא עמו כחמש טונות אבן, שבהן עוצבו ספרים מסוגים שונים, החל משבועונים וספרי מדע ועד ספרי כ.ס ועיתונים.

פסלי הספרים עשויים מאבן גרניט ושיש. משגיחים מיוחדים ישמרו עין על רבבות המבקרים כדי למנוע גנבות. הקהל הרחב לא יוכל לרכוש ספרים ולקחתם עמו הביתה אלא רק להזמין והספרים ישלחו כדואר. האכסניה הקבועה של היריד — בנייני האומה בירושלים — תמשיך בחלקה הקטן לשמש כבית הדין המיוחד למשפט דמניוק.

התאבד אסיר בטחוני; שביתת הרעב דועכת

אסיר בטחוני בן 25, טריק יאסין אל האמירי, התאבד בתלייה בתאו שבמחלקה הפסיכיאטרית הסגורה בכלא איילון.

בליל שבת גילה הסוהר יצחק תתם את האסיר כשהוא תלוי, לאחר שכרך את גופיתו סביב צווארו. הסוהר נכנס לתא, שיחרר את האסיר, אך זה היה כבר ללא רוח חיים.

אל האמירי נידון ב־1985 לשלוש שנות מאסר על השלכת בקבוק תבערה לעבר סיור צה"ל בחברון.

נציב שירות בתי־הסוהר, גונדר דוד מימון, מינה ועדת־חקירה שתבדוק את נסיבות מותו של האסיר.

שביתת הרעב של האסירים הבטחוניים דועכת. דובר שירות בתי הסוהר מסר אתמול, כי מבין שלושת אלפי האסירים הבטחוניים ששבתו רעב בשבוע האחרון (שהם 75 אחוז מהעצירים הבטחוניים) ממשיכים לשבות רעב רק 1800 אסירים.

הדובר הדגיש, כי האסירים הבטחוניים שותים מים והשקט בבתי הסוהר נשמר. (עתים)

על היום

5.4.87

יציאת ציון

ערכים ליהודים בארץ־ישראל — גוברת הנחיצות וההכרה ביכולת התרומה של אותו קיבוץ ישראלי גדול למכורתו.

אומדן שערך לא מכבר הסטטיסטיקן חנוך סמית מעורר, כי על סף המאה החדשה־בעוד 12 שנים — יהיו בחו"ל 800 אלף ישראלים. אם נביא בחשבון כי משפחת העמים החליטה להכיר בזכות היהודים למדינה משלהם כשבארץ מנה היישוב כ־600 אלף יהודים — נעכל את מלוא המשמעות של הנתון המזעזע הזה.

לשפת המספרים בזהירות, שכן האומדן כולל תיירים ואנשי עסקים ישראלים שלא הספיקו לחזור.

יש המחפשים נחמה פורתא במספרים אלה. אורי הכל, המצב איננו נורא כפי שהפחידו אותנו. לאלה יש לומר, כי בידי הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה אין הכלים הדרושים לבדוק כמה ילדים נולדו לאותם יורדים בחו"ל. המחשבה על הדור הצעיר והמנוכר הצומח לו בארצות ניכר צריכה להדיר שינה מעינינו.

לפי אומדן של הסטטיסטיקן חנוך סמית יהיו על סף המאה החדשה כ־800 אלף ישראלים בחו"ל

מאת בצלאל עמיקם

ארבעים שנה לאחר כינונה, המדינה עודנה בדרך. בדרך לארצות־הברית, בדרך לקנדה, בדרך לאוסטרליה, בדרך לכל מקום שמוכן לקלוט ישראלים. עם ישראל אינו מחכה לזכותו להצביע בקלפי, הוא מצביע ברגליו. הירידה מקיפה רבדים שלמים. יורדים חילוניים ויורדים דתיים. יורדים לאומנים ויורדים שמאלנים. להורים רבים ילדים ונכדים ברחבי תבל. אם יימשך קצב יציאת ציון עוד נוכל להגשים את הפסוק כי ארץ־ישראל היא ארץ אבותינו. אמריקה תהיה ארץ ילדינו.

אוכלוסיית היורדים ההולכת וגדלה איננה רק כמות, גלומה בה גם איכות בעלת עוצמה. ככל שהולך ומתערער מאזן הגידול היחסי בין

תשומת לב הציבור מתמקדת עתה באפשרויות הקוסמות לחידוש העלייה מברית־המועצות. בקרב עולים לא ודאיים אלה קיימת נטייה חזקה להגר לארצות־הברית, המגלמת את התגשמות המאווים לפליטי המשטר הטוטאליטרי. קליטתם תהיה קשה ויקרה ואנו נעשה כל מאמץ כדי שישארו אצלנו. קליטת הבנים לשעבר, אשר היפנו עורף למדינתם ואשר מחקרים מעידים כי 85 אחוזים מהם עדיין שוקלים שיבה הביתה, תהיה קלה הרבה יותר. האמצעים למימוש שובם יהיו מצומצמים הרבה יותר והם יביאו עימם הון כספי והון אנושי שלא יסולא בפז.

לא הספיקו לחזור

כמה ברחו מכאן? בימים האחרונים פירסמה הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה נתונים, המדברים על כ־350 אלף ישראלים החיים בחו"ל. זהו מספר מרבי, אומרים המומחים

סקירה של נתונים רשמיים מארצות רבות הראתה שכ־50 עד 60 אחוזים „נעצרו" בארצות־הברית ובקנדה. שלטונות ההגירה האמריקניים הודיעו כי 150 אלף ישראלים קיבלו „רשיונות הגירה" (תושב קבע). נתוני המיפקד האמריקני משנת 1980 מוסרים, כי לישראלים אלה נולדו יותר מ־40 אלף ילדים.

„ארעיים" ו„לא חוקיים"

התפרוסת הישראלית מורה כי ניו־יורק (29%) וקליפורניה (22%) אחוז הם המוקדים העיקריים לקליטה. שאר הישראלים „מכסים" את מפת ארצות־הברית בשיעורים קטנים בהרבה. מרכיב חשוב, שעליו יש הערכות אך לא מספרים בדוקים, הוא התושבים הארעיים הישראלים ואלה היושבים בארה"ב באורח בלתי־חוקי. השלטונות האמריקניים העריכו את מספר ה„ארעיים" לפני כשבע שנים ב־12 אלף ואת הישראלים השוהים במעמד בלתי חוקי בכ־15 אלף.

מסמך

„חמורי המשיח" בדרך לבורסה

יצחק בן־אהרון שיגר אתמול קריאה לתנועות הקיבוציות להימנע מהנפקת איגרות־חוב בבורסה. להלן המכתב.

מכתב גלוי אל שרי מפלגת העבודה ואל חברי הכנסת של מפלגת העבודה ומפ"ם.

בהיסח הדעת ומרוב טירדה קיבלתם את צו האוצר ויועציו המלומדים ושילחתם את ההתיישבות העובדת אל שוק ההון תאב־הבצע. ההתיישבות הושוותה לפירמות עסקיות גדולות, שבלאו־הכי מעורבות בעסקי הבורסה מעצם טבען — הפעילות במניות שלהן הינה חלק בלתי־נפרד מפעולתן העסקית ואמצעי מובהק להפקת רווחים.

הטיעון, שהאוצר נאלץ להפסיק את ייבוש שוק ההון על־ידי הנפקות ישירות משלו ושמעתה עליו להפנות הנפקות אלה אל גורמי המשק, טיעון כוזב זה נבלע על טרפיו הרעילים על־ידכם, ואחר־כך גם על־ידי ההנהלות הכלכליות של התנועות הקיבוציות והמושבים.

אולם, צאו וראו: לא כל העוסקים בהתיישבות — וליתר דיוק, אלה העוסקים בבניין מעונות לילה ופיתוח שכונות פאר בסמוך לקו הירוק — נשלחו למצוא את הון ההשקעות הדרוש להם בבורסה. „גוש אמונים" ו„אמנה" שלו, קריית־ארבע והעימנו־אלים למיניהם ועתה גם העיר החרשה ביתר, כלומר — כל מערכת השיכונים העירוניים שאוצר המדינה והסוכנות היהודית השקיעו בהם כבר עד עתה מיליארדים, אלה לא יזדקקו לחברות הנפקה. בעצם הימים האלה, ימים של צמצום תקציבים ומחיקת כל תקציבים ומענקים להתיישבות ההו־לנצית בספר, ימשיכו האוצר והסוכנות להשקיע בכל השיכונים ההרפתקניים האלה מאות מיליוני דולרים והם ימשיכו — בניגוד לדעתם של כל היועצים המלומדים — להתפטם ממקורות ההון הלאומי.

רבותי המלומדים וחברי המיוסרים, עליתם בעיניים פקוחות על מלכודת שהוטמנה ברוב עורמה להתיישבות העובדת ולמפעלה החלוצי של תנועת העבודה והציונות המגשימה. הקיבוץ והמושב הם מעתה, איפוא, כמעלת כבודן של פירמות רכושניות ומכאן שאין מצפים מהן מהיום ואילך להמשיך ולמלא תפקידים חלוציים ביישוב הארץ ובפיתוח מרחבי הספר, בקליטת עלייה, בחינוך נוער בארץ ובחו"ל ובמילוי שליחותם בבטחון ובצה"ל. ישמחו, לפיכך, כל „ידידינו" — תם מעמדה של החברה היצרנית־שיוויונית, הפועלת לה לא רק לשם השגת רווחיות, ובכך ניטל בעצם טעם קיומה הייחודי והעצמאי.

מעתה, חייבים הקיבוץ והמושב פשוט לחדול מפעלם — לא עוד תנועות מיישבות לפי סולם ערכים לאומי, היסטורי, ארוך־טווח: מעתה הם יידרשו לפעול כדי להשביע את רצונם של בעלי ההשקעות והמניות, אם הללו אמנם יואילו לרכוש את ההנפקות המוצעות להם ברוב ענווה והתרפסות על־ידי תנועות ההתיישבות.

הקיבוץ והמושב נדרשים, מעתה ואילך, לחדול מלהיות „חמורי המשיח". לגנוז את שליחותם ההיסטורית, הלאומית והחברתית ולהפוך עצמם לפירמות, שינפיקו תשקיפים מפתים לשוק ההון.

מעתה ייאמר וייתקע בשופר גדול: גזירה זו חלה רק על ההתיישבות העובדת. כל היוזמות הספסריות למיניהן יישארו חבוקות בהון הלאומי, הציוני והממלכתי ולא יידרשו להציג מאזנים ותשקיפים זוהרים לבורסה: חברי הקיבוצים והמושבים ייאלצו מעתה לקיים את מפעלם לפי שיקולי רווח וטעמי מס.

לא אדע את נפשי. כולכם, חברים לדרך, כולכם עד אחד, נתתם יד לסתימת הגולל על הקיבוץ והמושב כחלוצי בניין החברה החדשה. מעתה, רק קריית־ארבע וביתר הם כרשותם וכאחריותם של העם והמדינה.

בינתי נסתלקה מן הסתם, כאשר קראתי את תרועת הגבורה של הקיבוץ־הארצי של השומר הצעיר, על אשר בחרו שלא להזדקק לאוצר המדינה, אשר הוא כידוע וכמובן וכמוסכם אוצרם הפרטי של הקאופמנים והאריידורים למיניהם. הקיבוץ־הארצי הרים בכך ראשון את דגל „העצמאות והגאווה" ונחפז לכונן חברת השקעות — מה לזה ולעצמאות רעיונית וחברתית?

אין כוחי אלא במילה העלובה: אנא עצרו. קחו נשימה עמוקה, הביטו נכוחה והתייצבו להגן על נפשה של הציונות המגשימה, כי מבלעדי זאת מה עוד ישרוד מטעם החיים וממסירות הנפש?

וראש לכל, אני חייב להרים קול אזהרה לכתובת קברניטי התנועות הקיבוציות — סורו לכם מן התרוצים הטפלים שמדובר, לכאורה, רק בטכניקה של השגת הון. אדרבא, מדובר בהמתת ההתיישבות העובדת כזרוע המרכזית של ההגשמה הציונית. זכרו, עוד חזון למועד, טרם תמנו לגווע, עוד לא אפסו המוני עם אשר לא נמכרו לאלילי הבורסה והם יעמדו אתנו יחד נגד המיסחור של ערכי היסוד של קיומנו הלאומי והאנושי.

בברכה,
יצחק בן־אהרון
גבעת־חיים מאוחד
4.4.87

ציידי נאצים בוושינגטון

מאת דליה רפאל, וושינגטון

ויכוח ציבורי וחילוקי־דעות סובבים את ה„מחלקה לחקירות מיוחדות" (מל"מ), מאז הוקמה בשנת 1979. זו היא המחלקה במשרד המשפטים האמריקני, שעוסקת באיתור נאצים החיים בארצות הברית. המשרד ממוקם מספר רחובות מהבית הלבן, מעל מסעדה הודית, ללא כל שלט או סימן מזהה.

ב־1979 הוקמה הסוכנות כתוצאה מלחץ הקונגרס „לעשות משהו" בעניין פושעי המלחמה הנאציים, אשר מצאו מקלט בארצות־הברית לאחר מלחמת העולם השנייה.

מצדדים נלהבים רואים ביחידה, המעסיקה 45 עובדים, מימוש צורך שהיה קיים שנים רבות מאוד. מבקרים טוענים שהיא מנהלת ציד מכשפות בנסיון לחשוף משתפי־פעולה נאצים, יותר מארבעים שנה לאחר סיום המלחמה.

נתוני המל"מ (OSI) מראים, שבשמונה השנים מאז הקמתה נשללה אזרחותם של 21 מהגרים שהתאזרחו, לאחר שהוכח בבית המשפט ששיתפו־פעולה במשך המלחמה עם הנאצים בביצוע פשעיהם. ביניהם: שיבעה אוקראינים (ובראשם דמיאניוק שהוסגר לישראל) ואחרים ממוצא בלטי, סלבי ומזרח־אירופים ממוצא גרמני.

600 תיקים בחקירה

נתון מעניין מצביע על כך, שבין השנים 1970־1945 הגיש משרד המשפטים האמריקני 25 תביעות בלבד נגד אזרחים („מתאזרחים") אמריקנים, שנחשדו בביצוע פשעי מלחמה. „כיום", מספר מנהל המל"מ, ניל שר, „נמצאים 600 תיקים בחקירה". הוא מוסיף בנימה ריאליסטית: „רבים מהם ייסגרו מסיבות שונות, ולא ברור כמה מהם יובאו לדין". אולם ההבדל בסדר הגודל מדבר בעד עצמו.

מבחנה המכריע של „מחלקת החקירות המיוחדות" יהיה בעוד שבועות ספורים, כאשר יקבע שר המשפטים מיז האם לגרש את קארל לינאס, ממוצא אסטוני, ולהסגירו לידי הסובייטים. לינאס, נאשם בניהול מחנה ריכוז, נשפט בברית־המועצות בהעדרו ונגזר עליו עונש מוות.

מסמך כשר

כשדן בית המשפט האמריקני בנושא הסגרת דמיאניוק לישראל, התעוררה מחלוקת ביחס לתקיפות תעודת הזהות שסיפקו שלטונות ברית־המועצות — התעודה המוכרת בשם „כרטיס טרבינקי". זו שאלה מרכזית ומכרעת גם במשפטו של דמיאניוק בישראל. ניל שר אומר, שמומחים אמריקנים בדקו את המסמך וקבעו שהוא אותנטי או „כושר", הביטוי המאומץ אצל האמריקנים.

לשאלה אודות הביקורת שנשמעה, ועדיין נשמעת, משיב ניל שר בכעס גלוי: „הם יכולים (המבקרים) לומר מה שהם רוצים. המומחים שלנו בדקו את התעודה ובית המשפט קבע שהיא לגיטימית. כמובן שבישראל יבדקו אותה המומחים שוב ושלושת השופטים שלהם יחליטו לפי שיקול דעתם".

— מדוע עברו שנים רבות כל־כך עד שהוקמה הסוכנות?

לניל שר אין הסבר מלא. שילוב של מספר גורמים תרם לכך. אולי העובדה שניצולי המלחמה רצו להשאירה מאחוריהם ולחזור ל„חיים נורמליים". סיבה נוספת היא המלחמה הקרה בין המעצמות שהתפתחה מיד עם סיום מלחמת העולם השנייה. „סכנת הקומוניזם" נתפסה כסכנה שאין גדולה ממנה. נערך ציד קומוניסטים ולא ציד נאצים ומשתפי־פעולה. „עתה מבינים אנשים רבים שהמדובר בפשעים שאי־אפשר לשכוח" הוא אומר. שר מוסיף שצריך היה להקים את המשרד כבר לפני שנים רבות. הוא מודה כי איש מתמצא בסבך השאלות הפוליטיות.

— כיצד הצליחו פושעים אלה להיכנס לגבולות ארצות־הברית?

שר: „ברוב המקרים הם פשוט שיקרו. רבות מן העדויות נגדם לא היו זמינות. הפשעים בוצעו ברובם במזרח־אירופה. האנדרלמוסיה באירופה שלאחר המלחמה היתה גדולה כל כך. שקל היה להם לשקר. למרות זאת, רבים נעצרו, נחקרו ועברם התגלה. רבים אחרים הצליחו להיכנס. ההכרזה העצמית על היותם אנטי־קומוניסטים שימשה לרבים כ„כרטיס כניסה" מהיר. כשרקעם האמיתי לא התגלה".

מחקר עצמי

— כמה פושעים כאלה חיים כיום בארה"ב?

שר: „כמו גם לגבי פושעים בכל סוג אחר, לא ניתן לדעת כמה מהם נמצאים חופשי. קיימים נתונים לגבי מספר התיקים ומספר המורשעים בדין, אך אין נתונים לגבי מיספרם הכולל. ברור לי, כי בשלב מסויים נמצאו אלפי פושעים כאלה בארצות־הברית. אך, כאמור, 600 מקרים נמצאים כרגע בחקירה".

— כיצד עולים על עקבותיו של פושע כזה, לאחר שנים רבות כל־כך?

שר: „רוב העבודה נעשית בחקירה ארכיונית. לדוגמה, נבדקות רשימות של שומרים במחנות ריכוז. בודקים האם בין השורות נמצאים כאלה שהגיעו לארה"ב ואחר כך מתרכזים בהם". „כך הגענו להרשעתם של רבים". הוא מציין.

„קורה גם שאנשים מדרווחים אלינו ומצביעים על אדם מסויים ואומרים — זהו פושע מלחמה. ואנחנו בודקים משם. אך זה איננו המקרה הנפוץ. הכיסים" המוצלחים ביותר שלנו התבססו על מחקר שיזמנו בעצמנו".

על הפרץ

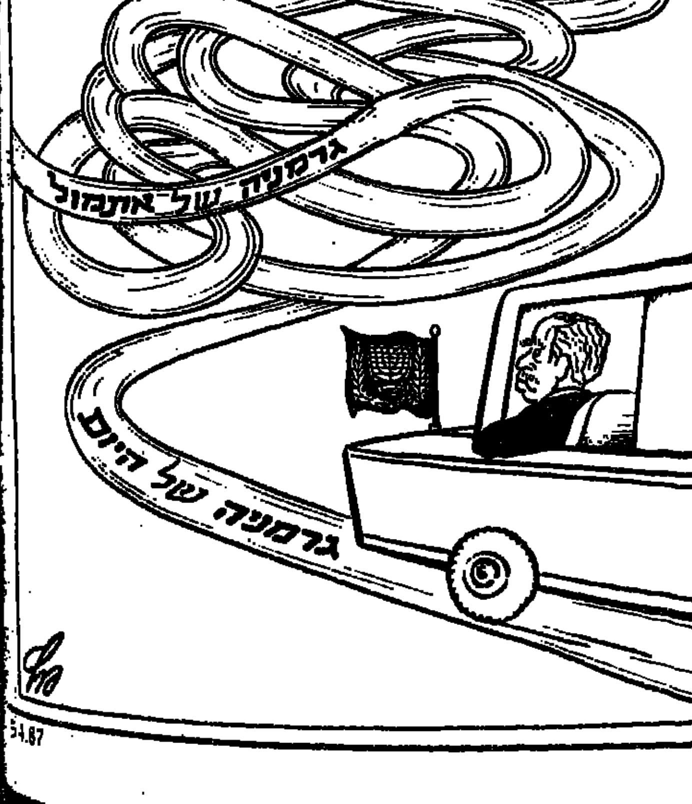

התעשיות ביטחוניות: מוכרים בלבד

דרך הטפלון

אומרים שהתעשייה הבטחונית „הניבה" גם מוצרים אזרחיים — אז למה לזרוק כסף ללביא הרעב במקום להקים יעור 100 מפעלים אזרחיים?

מאת לוי מורב

„קודם כל זה מקומות עבודה". אמר יו"ר ועד עובדים אחד, כאשר נשאל בוועידת חירות מדוע הוא חותם על עצומה למען המשך ייצורו של הלביא. אם תחליט מחר ממשלת ישראל לשלוח יהודי ישראלי יוצא צבא לירח, זה ייצור הרבה יותר מקומות עבודה מאשר הלביא. אם נחליט לחפור תעלה בין ים־המלח לים־התיכון ובין הים־התיכון לכינרת, יהיו ודאי עוד הרבה מקומות עבודה, כל־כך הרבה, שלא תהיה ברירה אלא להעסיק שם גם כמה וכמה שאינם יהודים יוצאי־צבא.

הנימוק הזה של חבר מרכז חירות הוא הפופוליזם עצמו, בהתגלמותו האנושית. עצם יצירת מקומות עבודה הוא לכאורה חזות הכל. ולא היא, למרות שגם צדקנים אחרים ונתמכי שדולת הלביא והתעשיות הביטחוניות שואלים, כשהבעה של נצחון וזחיחות על פניהם: נו, טוב, ומה תעשו עם 5,000 מהנדסים וטכנאים שיוותרו ללא עבודה אם תבטלו את הלביא? שאלה טובה. ומה נעשה עם 300 מטוסי לביא במחיר כפול ומשולש ממטוס אמריקני משוכלל יותר, אם חיל האוויר לא ירצה לקנות אותם? ומה נעשה אם יהיה צורך להשקיע עוד מאות מיליוני דולרים בהמשך הפיתוח של המטוס על חשבון תקציב הביטחון, החינוך והבריאות?

„הלביא — זה שלנו"

אני בטוח שיו"ר ועד העובדים, שחתם על העצומה בהתלהבות, מתנגד בכל תוקף, ובצדק, להיטל על חולים מאושפזים, למס (אגרה) על הורים שילדיהם לומדים במקום להתרוצץ ברחוב, ולקיצוץ בתקציבי הרווחה. הוא פשוט אינו קושר בין הדברים כי הלביא זה מקומות עבודה, כי הלביא זה שלנו, כי זה תוצרת התעשייה הישראלית כחול־לבן וכי זה כמובן פאטריוטי.

ועכשיו יש לחסידי הלביא נימוק חדש. בעקבות דו"ח הקונגרס האמריקני צפויה ירידה ביצוא הצבאי של ישראל לדרום־אפריקה, ירידה שעלולה לגרום לפיטוריהם של אלפי עובדים. עכשיו ודאי שאסור להפסיק את הלביא, מסבירים לנו בהגיון של ברזל חלוד.

וקיים הנימוק המנוזר מכולם. תראה, אומרים לי, התעשייה הבטחונית הניבה המון מוצרים ופיתוחים אזרחיים. חיפשתי וחיפשתי, ולא מצאתי שום פיתוח כזה. מי שימצא, יזכה בפרס טיסה במטוס הערבה. אבל ההיגיון זה מזכיר את סיפורי ג'וחא, שכדי לגרד באוזן שמאל משתמש ביד ימין. מי שרוצה פיתוח של מוצרים אזרחיים, שיפתח ישר אותם למה לו לעשות את זה עקום מראש.

בחזרה למומחים הטבעיים

הנה, כאשר האמריקנים חיפשו פתרון לטיגון בחלל ללא שמן, הם מצאו את הטפלון. אילו חיפשו ישר את הטפלון, זה היה עולה להם הרבה יותר בזול מאשר למצוא אותו על הירח. במקום לזרוק את הכסף ללביא הבלתי־שבע, אפשר להקים מאה מפעלים אזרחיים, שבכל אחד מהם יעבדו חמישים טכנאים ומהנדסים ממפוטרי הלביא. ואז נוכל להמציא את הטפלון ישירות, ולא בתור כיפה לנרעום מתותחם שהורג המון אויבים כי הוא מתפוצץ מטר באוויר ואחרי 20 שניות.

הגיע הזמן שנחזור למומחים הטבעיים שלנו. גם אם נזכה בגביע אירופה לאלופות, זאת הרי איננה הרמה האמיתית שלנו. מי שרוצה לדעת מה הרמה האמיתית, שיבוא בשבת לבלומפילד או באמצע השבוע להדר־יוסף, ויראה את מסכנותה של האתלטיקה שלנו.

אנחנו לא יכולים לייצר מטוס קרב מהשורה הראשונה. בלי להפוך את עצמנו למדינה ברמה של הודו, מבחינת ההכנסה הממוצעת לנפש. השאלה, אם יו"ר ועד העובדים שחתם למען המשך ייצורו של הלביא ויחתום בוודאי על המשך קיומם של כל שאר מקומות בהם מייצרים כלי־משחית המיועדים לרודנים הרוצחים את בני עמם. האם הוא מוכן לשלם את המחיר החברתי האמיתי של תעשייה צבאית שיש לה מדינה, כמקום שיהיה להיפך.

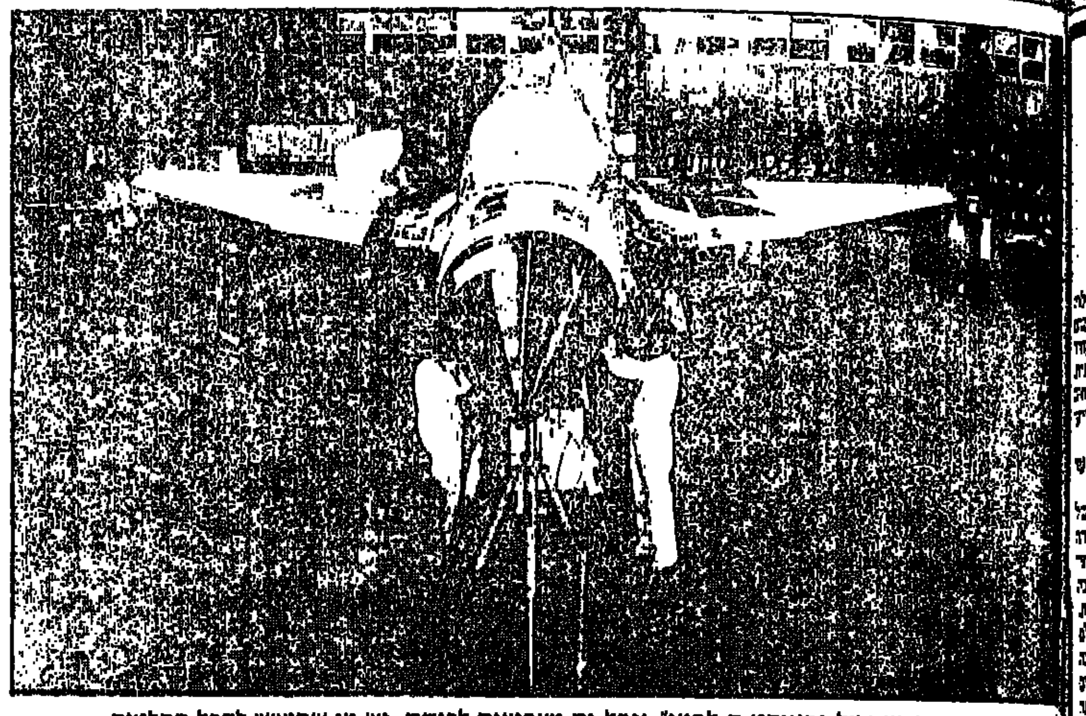

...התעשייה האווירית עובדים על פרוייקט ה„לביא". אבל גם מצביעים לכנסת. יש מי שחושש לקבל החלטות

יצוא ללא כתובת

התעשיות הביטחוניות מצמצמים ומפטרים. דו"ח הקונגרס על הקשרים הצבאיים עם דרום־אפריקה והחלטה שלילית על פרוייקט „הלביא" רק יחרדו את המשבר העמוק שבו הן שרויות

...פירסום הדו"ח על הקשרים עם דרום־אפריקה, שבו יש מקום „מכובד" ביותר, צוטטו ... ביטחוניים המוזהרים מפני ... של אלפי עובדים בתעשיות הביטחוניות בארץ — אם יוחלט ... את היצוא הבטחוני לדרום־אפריקה. יתכן שהמכה שתנחת על התעשיות הביטחוניות תהיה קטנה ... אולם במערכת הביטחונית ... כי היא תחדור. בכל מקרה, את ... העמוק שבו כבר שרויות התעשיות הביטחוניות. אולי תהיה בה ... שתעורר אותנו לזרז ... תהליך התאמת התעשיות ... לשוק הקיים בארץ ובעולם.

... התעשיות הביטחוניות בישראל שקועות ... חריפים כבר יותר משנתיים. ... פוטרו קרוב ל־5,000 עובדים, שהם ... 10 אחוזים מהעוסקים בתעשייה. ... הפיטורים הקיפו את התעשייה ... התעשייה האווירית, רפא"ל, אורדן, ... ותדיראן, וגם מפעלים קטנים יותר ... בתעשייה בטחונית.

... תוכנית העבודה של התעשיות ... ל־1987 עולה, כי כבר סוכם על ... של יותר מ־3000 עובדים נוספים. ... הצבאית הודיעה על כוונה לפטר ... 1000 עובדים. התעשייה האווירית תפטר ... עובדים, „כור" תפטר 500 ... מפעל „סולתם" ומאות עובדים ... רפא"ל. כל זאת, בטרם הוחלט סופית ... של מטוס ה„לביא" ובטרם נדונו ... הדו"ח על הקשרים הצבאיים של ... עם דרום־אפריקה.

יחסים מורכבים

... עקרונית לפירסום הדו"ח על ... עם דרום־אפריקה, אגרה את היקף ... הביטחוני של ישראל עם מדינה זו ... מיליון דולר לשנה, בשיאו. פירסומים ... של הדו"ח כוללים בקשרים אלה ... ספינות טילים וטילי ים־ים מסוג ... המותקנים עליהן, תוכניות וחלקי ... שיתוף־פעולה בייצור מטוס הקרב ... מידע על ייצור רובים „עוזי" ... ואף על טנק „המרכבה", שותפות ... מפעלי נשק בדרום־אפריקה וסיוע ... כוח־אדם מקצועי בתחומי הביטחון.

... אין הערכה מה יהיה גודל הפגיעה ... הביטחונית, אם אכן יוחלט לקצץ ... להפסיק להוסיף את היצוא הביטחוני ... לדרום־אפריקה. ביטול חוזים יוביל ללא ספק ... אלפי עובדים, ולו מן הסיבה הפשוטה ... התעשייה הביטחונית הישראלית תלויה ... מצומצם ומוגדר של מדינות־יעד ... ביטחוניים מישראל. אין לתעשייה ... אלטרנטיבה להפנות מוצרים אלה ... אחרות ובוודאי שלא לשוק המקומי. ... את המומחיות בשיעור חד.

... של צה"ל כיום מהווה פחות ... מהיקף המכירות של התעשיות ... כל השאר מופנה ליצוא. התעשייה הביטחונית נותרת ללא כתובת, לפחות לשלוש השנים הקרובות.

ממשיכים לצמצם

שאלת המפתח ביחס לעתיד התעשייה הביטחונית טמונה בהחלטה על פרוייקט „הלביא" וזו נדחתה כידוע לחודש הבא, לפחות. בצד „הלביא" מפסידה התעשייה האווירית עד עשרה מליון דולר לחודש על פרוייקטים אחרים. התעשייה הצבאית מתקשה באיתור שווקים שיתאימו להיקף פעילותה הנוכחי, ולכן ממשיכים ראשיה לצמצם את מספר העובדים.

תוכנית הצמצומים של שני הגופים האלה כוללת, כאמור, פיטורי 2,500 עובדים לפחות, במהלך השנה הנוכחית. בראש ארגוני העובדים של שני הגופים האלה עומדים אנשים חזקים — יעקב שפי בתעשייה האווירית ושלום חבשוש בתעשייה הצבאית. שניהם חברים בוועדה המרכזת של ההסתדרות ולא יתנו יד בקלות לפיטורים בהיקף גדול. חבשוש כבר איים באחרונה, כי עובדי התעשייה הצבאית ייצאו לרחובות, אם תמומש התוכנית לפטר עוד השנה 1,500 עובדים.

מפעל „אורדן", מקבוצת „כלל תעשיות", מהווה דוגמה טובה למה שקרה לתעשייה הביטחונית בשנים האחרונות. ב־1983 היה חלקו של משרד הביטחון 60 אחוז מהיקף המכירות של המפעל, ובשנה שעברה הוא הגיע ל־25 אחוז. הירידה הזו גרמה למשבר קשה במפעל, שהגיע לשיאו ב־1986. ההפסד של החברה הגיע בשנה שעברה לכ־11 מיליון ש"ח ופוטרו ממנו 350 עובדים.

הירידה בייצור פלדת שריון לשימוש מערכת הביטחון מאלצת את הנהלת „אורדן" לנסות להקטין את התלות בשווקים המסורתיים - משרד הביטחון וצבא ארה"ב — ולנסות לפתח שווקים נוספים באירופה או לעבור למוצרים אזרחיים. ראשי „אורדן" הבטיחו לנסות לחדור לשוק האמריקני בתחום מוצרים אזרחיים, בעיקר משאבות. אם יצליחו בפעולה זו ובשינויים מבניים אחרים, יש סיכוי להבריא את „אורדן".

אולם לא כל התעשיות הביטחוניות מסוגלות לפתח אלטרנטיבות מסוג כזה, בהנחה שיש באלטרנטיבות כאלה קרש הצלה למפעלים שנקלעו למצוקה.

(המשך בעמוד 9)

ביטחון המדינה — נא לשתוק

מאת חיים מרגלית

התעשייה הבטחונית איננה תעשייה, קבע בכאב אחד שהיה מראשיה בעבר. הרגשתי בכאב, כי אפשר היה לראות ולחוש בכאב בעת השיחה עימו. לא היה נעים לשמוע, כי כל ראשי המערכת הבטחונית, כולל הקצונה הבכירה, אינם מדברים אמת. לא שהם משקרים, חלילה. הנה, המנכ"ל הקודם של משרד הביטחון, מנחם (מנדי) מירון, אמר כי מערכת הביטחון לא מכרה לאיראן של חומייני אפילו מסמר. נכון, מערכת הביטחון לא מכרה לאיראן, היא מכרה את התחמושת וחלקי החילוף לסנטומים שמייצרים בארץ לסוחרי נשק, ואלה מכרו אותם לאיראן. זאת דוגמה לאי אמירת אמת בלי לשקר. ואין זו הדוגמה היחידה.

החלטת המימשל על סנקציות נגד דרום־אפריקה העלתה לכותרות בפעם המי־יודע־כמה את מסכת היחסים בין ישראל לבין ארץ האפארטהייד בתחום הביטחוני. לא היה שום חידוש בהודעות על היקף היצוא הבטחוני ועל קשרי מחקר ופיתוח, העברת ידע תעשייתי, מכירות נשק וכיו"ב. הקשרים ענפים ומסובכים, ודרך אגב, האדריכל של הקשרים ההדוקים היה יצחק רבין. הוא שאירח כאן, בראשית אפריל 1976, את ראש ממשלת דרום־אפריקה, בלתזר יוהנס פורסטר. גולדה מאיר נזהרה מקשרים הדוקים מדי, לרבין כנראה זה לא כל־כך הפריע. בזמנו הוכפלו ואף יותר מכך. דרום־אפריקה הפכה לפיס של ישראל. לפי הפרסומים מכרו להם מטוסים, טילים, ספינות טילים, מערכות נשק וכל אלה בוצעו בתקופת ראש הממשלה דאז יצחק רבין.

היום, כאשר מדברים בקשרי ישראל־דרום־אפריקה, נתקלים במסך הראשון: מערכת יחסי־הציבור של מערכת הביטחון. מייד

אם מנסים לדבר בקשרי ישראל־דרום־אפריקה, נכנסים לשדה־מוקשים „ביטחוני". השיטה היא לעצום עיניים להזרים כספים ולא לחכות לתוצאות. האלטורה משרתת את האינטרסים

מזכירים לך שלא רק מערכת הביטחון, גם קיבוצי השומר־הצעיר סוחרים עם דרום־אפריקה, ודין מערכות השקייה שמוכר קיבוץ דן כמוה כדין שיתוף פעולה בטחוני. ועם לא די בכך, מוסיפים כי גם ל„כור" קשרים ענפים.

הצלחת לעבור את הקו הראשון, מייד אתה נתקל בגדר הדו־שיפועית מלאת המוקשים, שקוראים לה „ביטחון ישראל" ונשבעים כי אם נשכח את ביטחון ישראל תשכח ימיננו. למען ביטחון ישראל כל סתימת פיות כשרה.

פרשת פולארד היא דוגמה מובהקת איך לא אומרים אמת. התפיסה, שהכל שרוי ואסור למתוח ביקורת מזכירה ימים קדומים. ימי ההגנה, כאשר כל הקשר בפעולותיה היה „זקס" (אסור לדבר בקול רם).

נושא אחר ולא פחות חשוב: תקציב. הקצאת כספים בלי ביקורת, ואל תשאל יותר מדי. בחג העצמאות הקרוב יטוסו לאורך ארצנו שני אבות־טיפוס של מטוס הלביא. שאלה: מי מממן את הטיסות. על חשבון מי ועל חשבון מה? אין אלה פכים קטנים, שכן פרוייקט הלביא טומן בחובו את השערוריה הלאומית הראשונה במעלה. נכון, הלביא הוא מטוס יפה. האירודינמיקה שלו חדישה. האוויוניקה שלו משוכללת. רק מהו מי צריך אותו? מפקדי חיל־האוויר טוענים, שלא הם האשמים. בשיחה שהיתה לכותב שורות אלה לפני שנתיים עם מוטי הוד, העומד להתמנות בימים הקרובים למועצת המנהלים של התעשייה האווירית, כדי שיתמנה אחר־כך ליושב־ראש שלה, כי הכל על כל פרוטה שמשקיעים בלביא. הוא סיפר איך דנו בחיל האוויר בפרוייקט לבניית מטוס, ואם בכלל צריך מטוס. בכל אופן, „הלביא הגדול", לדבריו, לא היה הילד לו ציפו, ודבריו מתאשרים.

אך מה זה שייך לתעשייה האווירית? ראשית לא שואלים ולא שאלו אף פעם לדעות מקצועיות. כך היה עם מטוס הערבה, שהוכן בעצם כפרוייקט השתלמות מהנדסים בבניית מטוס. אחר כך בנו אותו, אבל את קו הייצור שלו סגרו לפני שנתיים. במחסני התעשייה האווירית יש מדפים עמוסים חלקים וחלפים, שירקבו שם עד בוא משיח צידקנו, שאז כל המתים יקומו להלל שם יה.

ביחס לערבה כדאי להזכיר, כי פרופ' משה ארנס, שהיה בשנות השישים המאוחרות ראש אגף הנדסה בתעשייה האווירית, התפוטר על רקע בנייתו. הוא נאלץ או להיכנע לשלום אוריאב, שהיה ראש אגף ביצוע.

הסוף של מטוס הערבה ידוע. האם למטוס הלביא מחכה אותו עתיד? ואם איננו רוצים בעתיד כזה, האם נביא את המדינה לתלות נוראה בכל סנאטור וקונגרסמאן בוושינגטון, שאם לא כן לא יהיה כסף.

ועוד עניין שמעורר צמרמורת: בתעשייה האווירית רבבות עובדים שבשפה אלקטורלית מהווים שני מנדטים לכנסת. אין פלא שבוועידת חירות האחרונה עמד יו"ר ועד העובדים של התעשייה האווירית באולם והטיף למען הלביא, שאם לא כן יהיו פיטורים. בלי לבדוק, בלי להבין, הצביעו הצירים בעד המשך הלביא. אין ברצוני לנגוע את צירי ועידת חירות דווקא, שכן כדבר הזה יקרה בוודאי גם בוועידת מפלגת העבודה.

בתעשייה הצבאית עובדים גם כן רבבות (לא כמו בתעשייה האווירית), היכולים לבחור מנדאט אחד. לכן עוצמים עיניים, מכניסים כספים, לא בודקים ולא בוחנים. אין פיקוח ולא רוצים בפיקוח. יש מי שיודע מה שהולך. אין עניין לשנות. האלטורה משרתת את האינטרסים של קובעי המדיניות. שאם לא כן, הם היו משנים אותה לפני הרבה שנים.

רוח מדברית

מאת שלי יחימוביץ'

הנגב חולה

כל איש בבאר־שבע שעבר את גיל 45 הוא חולה כרוני, אומר הממונה על מחוז הדרום של קופת־חולים, יהודה נווה. נווה אומר שהמחלות הן בעיקר סכרת, בעיות לב ובעיות לחץ דם. כחמישים ותשעה אלף מבוטחי קופת־חולים בגיל זה יש בדרום, ושליש מהם, כאמור, חולים כרוניים.

עוד אחד ממאפייני הנגב: חולים רבים מרותקים למיטותיהם, ליתר דיוק: 1128 חולים כאלה. בנגב אין מוסדות אישפוז לחולים מרותקים, מה שמחמיר את המצב. 300 חולים כאלה, שטופלו עד עתה על־ידי משרד הבריאות — הועברו בעת האחרונה לטיפול קופת־חולים, יוצאי עדות המזרח מסרבים בתוקף להתנתק ממשפחותיהם ולהתאשפז במוסדות מתאימים בצפון.

יש גם חדשות טובות מקופת־חולים בנגב: כעת עומדים להכניס בכמה מהמרפאות שיטה של זימון ישיר. לכל יחידת רופא — טלפון עם קו נכנס ועם מספר משלו, הסידור החדש יוריד לחץ, יוריד את "מועדון החברים" הגודש את מסדרונות קופת־חולים ויאפשר לצוות לתת שירות יותר טוב ויגביר פיקוח על הרופאים. כעת מותנית מהירות יישום הסידור הזה בזמן שיקח לבזק להתקין את הקווים.

יש גם ניהול תקין

העיירה שדרות קיבלה ארבע מאות ש"ח פרס על ניהול תקין של העיירה. הפרס ניתן ממשרד הפנים, לעיירה שכילכלה את צעדיה הכלכליים בתבונה.

בעידן שבו לא להיכנס לגרעונות ענק הוא בבחינת לא להיות "אין", זהו הישג ראוי לציון. בשדרות מתכוונים כעת להשתמש בכספי הפרס להקמת הגן הזוואלוגי. ועוד בשדרות: היום יהיה שם חידון ידיעת הארץ הצה"לי. אלוף הפיקוד ייפגש עם תלמידי תיכון, ותחרויות ספורט יהיו בשיתוף של צה"ל ותושבי העיירה. המטרה: לחזק את קשרי צה"ל והקהילה ולהעלות לתושבי שדרות את המוראל.

שדרות: להעלות את המוראל

לא שוביניסטית

בשנה שעברה פלט מרצה בפאקולטה למדעי הרוח הערה שוביניסטית כלשהי במהלך שיעור. ההערה הזו (משהו שוביניסטי אופייני, שנשתכח מזכרוני) יצאה את גבולות חדר ההרצאות, ועיצבנה את כל נשות הקמפוס.

הדיון המיני־ציבורי שאחז את אוניברסיטת בן־גוריון בשאלת מעמד האשה לא השאיר את הנהלת האוניברסיטה אדישה. ועדה מיוחדת הוקמה ליד דיקן הפאקולטה, כדי לבדוק אם אמנם קיימת תחושת אפליה בקרב הסטודנטיות.

בראשית השנה נערך סקר בקרב הנרשמות לייעוץ ללימודי שנים ב' וג'. הסקר הראה כי רוב הנשים חשו מקופחות לפני לימודיהן בשל מינן, אולם תחושה זו קהתה במהלך הלימודים.

היום מקיימת הוועדה המיוחדת יום עיון, שנושאו — מקום האשה בחברה והדרכים להגברת השוויון בין המינים. ד"ר משה ויטמן, סוציולוג מאוניברסיטת תל־אביב, ירצה על "הנשיות כיחידה" ויציג ניתוח של הדרך בה נשים מוצגות באמצעי התקשורת בכלל וכפרסומת בפרט.

רינה שחר מאוניברסיטת בר־אילן תשווה את ציפיות בני הנעורים עם התנהגות בני הנעורים. ישתתפו גם תא"ל עמירה דותן, לאה שקויאל, פרופ' אליס שלוי.

לטיפולו של אלוף קאראטה

בנתיבות ההולכת ומתחרדת לעבר חבבא סאלי יש, תתפלאו, גם אנשים חילוניים. למותר לציין שהחילונים שם אינם רווים נחת. אחד כזה הוא איציק ג'רבי, מזכיר סניף מפלגת העבודה בנתיבות וחבר הוועד המקומי נגד כפייה דתית.

לפני שבועיים התלונן ג'רבי במשטרה, כי אלמונים ניקבו את ארבעת צמיגי מכוניתו. בשבוע שעבר הגיעו חרדים למקום עבודתו, ואיימו כי אם יפתח את סניף מפלגת העבודה לפעילות בשבת, כפי שנהג לאחרונה — יפגעו בו. "נחסל אותך אם תפתח שוב את הסניף בשבת. ניקוב הצמיגים היה רק אזהרה", אמרו לו. וגם "יש לנו אלוף קאראטה חוזר בתשובה שיטפל בכם".

ג'רבי, איש אמיץ, אומר שלא ייכנע לאיומים ולסחטנות, וימשיך להפעיל את הסניף גם בשבתות.

שוברים מחיצות

תיאטרון באר־שבע, יחד עם אוניברסיטת בן גוריון, יוצא בנסיון לשבור מחיצות מסורתיות בין קהל ושחקנים.

החודש נפתחה הרשמה לסידרת מנויים חדשה. שמה: "לפני המסך — מאחורי הקלעים — חשיפה" המנוי מאפשר צפייה בחמש הצגות יחיד. מייד לאחר כל הצגה יתקיים מפגש בין השחקן לבין הצופים, במפגש יוכלו הצופים לשאול את השחקן שאלות על אודות עבודתו על הבמה ומאחורי הקלעים.

הצגות היחיד המוצגות במסגרת ה"מיני־סידרה" הן: מותו של פקיד (מרק תסמן), פנוי להצעות (רות סגל), האופסימיסט (מוחמד בכרי); עפרונות צבעוניים (אנטול קונסטנטין), שש שעה רקובה (מרים גבריאלי) וסונטת קרויצר (אשר צרפתי).

מרים גבריאלי ב"שש שעה רקובה". לפני המסך, מאחורי הקלעים

ארץ ארץ

מארץ חמדת אבות — לדיסנילנד

יופיה הפראי והבלתי מסורק של ארץ ישראל נהרס ב… ה"קידמה" והרווח ■ אל־חמה הפכה לחיקוי אמריקני שמי… חופני דולרים ליזמים והסאחנה הולכת בעקבותיה ■ מ… לזייף את אמא־אדמה

מאת ישראל שמיר

ראשית, שאלה כללית: בעבור מה תמכור את אמך לזנות, או לחלופין, מה הנזק שאתה מוכן לגרום כדי להרוויח?

המשפט המתנהל כעת בספרד — משפטם של סוחרים שזייפו שמן והרעילו למוות כ־350 איש — מוכיח שבני־אדם מוכנים ללכת רחוק. הבחין בזה ג'וזף הלר, מחברו של הספר השנון על מלחמת העולם השנייה, "מילכוד 22": קצין צעיר (בספר) בשם מילו מאכיל את חבריו ליחידה בדברים לא אכילים ומפציץ מטרות של ארצו כקבלן—משנה של גרמנים. אולם גם אותם סוחרים מספרד לא הביאו את השמן למטבח שלהם ושל משפחותיהם. יש גבול לכל דבר.

עכשיו, לנושא ספציפי יותר. כאשר באו החלוצים הראשונים לארץ חמדת אבות, הם מצאו אותה ככל יופיה הפראי, הבלתי מסורק. בנחלים עוד פעלו תחנות הקמח, בנות הכפר היו הולכות למעיין לשאוב מים, על הגבעות עמדו קברי קדושים ולהם הביאו מינחה, כמו בימי שאול בן־קיש, עצי־זית נתנו את פריים במסיק והתאנה הייתה מתוקה. ארץ־ישראל הייתה דומה לתמונות של רובנס, והיו בה פינות־חמד רבות. יותר מאלה שנותרו בדורנו.

אהבה רעיונית

עמוס איילון, בספרו הנוקב "הישראליים", מציין את ההבדל במראה של ארץ הקודש בעיני נוסעים נוצרים ויהודים במאה הי"ח כאשר הנוצרים התפלאו מיופיה הקדמוני של הארץ, בכו היהודים על עזובה וכיעור. איילון מסביר זאת בכך, שאבותנו יושבי ערים ועיירות היו, וחן כפרי היה זר להם.

אפשר להרחיב ולומר שהאסתטיקה של ארץ־ישראל — ארץ דלה, לאקונית, יפאנית־מה — הייתה זרה לאמונתנו. הם אהבו את ארץ־ישראל, אבל את ארץ־ישראל של הספרים, של הרעיונות, לאו דווקא של המציאות.

האהבה הרעיונית הזאת הספיקה כדי שפלשתינה תנצח את אוגנדה או ארגנטינה, כמקום מיועד לתחיית העם היהודי. היא לא הספיקה כדי שיתייחסו לפלשתינה הגשמית אחרת מאשר לארגנטינה או לאוגנדה. במקומות רבים, רבים מספור, התייחסו המיישבים לארץ־ישראל כאל טאבולה־ראסה, עליה אפשר לכתוב כל דבר חדש ולמחוק כל דבר ישן. דרישת בן־גוריון להרוס את חומת ירושלים היא רק הידועה בדוגמאות.

אפשר להבין את המיישבים. הם היו בני מזרח־אירופה וסלדו מכל "מזרחיות" ו"קדמוניות". הם חיפשו קידמה, חידוש, מודרניזציה. אחיהם שנשארו ברוסיה מחקו כנסיות עתיקות אין־ספור, פוצצו פינות־חמד בדינאמיט, הפכו ארמונות לבתי־אריזה, כרתו יערות והרעילו נהרות — עד שנות השישים, כשגילו הרוסים שבריצה אחרי הקידמה הם משמידים את ארצם.

הזיתים נעלמו

הנושא "הירוק" בארץ אינו דומה לנושא "הירוק" באירופה. כאן הפער בין העם היושב בציון לבין הארץ עליה הוא יושב — גדול בהרבה. הצרפתים גדלו בצרפת, האנגלים גדלו באנגליה, אך אצלנו השורשים רופפים. רק מעטים מבחינים בייחוד העצום של המקום הזה על הריו, עמקיו, זיתיו ומעיינותיו — פלשתינה הגשמית.

רוב הישראלים — ילידי חוץ־לארץ ובני ערים ועיירות מתל־אביב ועד דימונה — גדלו בהתייחסות סביופורנית לקרקע; באהבה לארץ בכלל ובחוסר עניין למוחשיותה. גם הכפר לא הביא ישועה.

התבוסה המוסרית של ההתקלאות העברית לא התחילה בצבירת חובות; היא לא הצליחה לגשר בין העם לבין אדמתו. הזיתים כמעט נעלמו במגזר היהודי. קיבוץ עין־גב עקר את הכרם שלו, כדי לחסוך בהוצאות עבודה. את מקומם תופסים גידולים כדאיים וזרים — מכותנה ועד אבוקדו. הקיבוצים והמושבים מתעלמים מהגידולים המקומיים, כאילו ניצחה תוכנית אוגנדה ומדינת ישראל לא קמה בארץ האבות.

למרות זאת נשארו, מערבה מן הקו הירוק, כמה נקודות־חן, כמו זכר לימים עברו, מין מבצר אחרון של ארץ־ישראל. כל עוד הם קיימים — לא הכל אבוד. כל עוד הם קיימים — לא הפכנו לאמריקה קטנה ולא מוצלחת במזרח־התיכון.

קידמה ושיפורים

אחת מפניני הארץ הושמדה לפני כמה שנים על־ידי שלושה קיבוצים… חמה, אפיק והכפר־הרוב… חמה. אני זוכר אותה… הברוכה, כאשר… סכנה — בית־מרחץ… ומעיינות חמים… קדומה. אם החברה… הקיבוצים היו… כמרגמות ותותחים… מצליחים להרוס… באמצעות קידמה… בריכות ענקיות… מבקרים, הציבו… את המבנים הקטנים… אמריקני חסר ייחוד… חופני דולרים ליזמים.

אינני בטוח שהם… פשר דבריי. הם… המקום היה זר להם… סנטימנטים לא קישרו… הזאת של ארץ־ישראל… ישראל הערטילאית… ולמענה הם הקריבו… הגשמית, הממשית, "של… ממש", כדברי רבי נחמן מברסלב.

בימים אלה ממש מפסיקים… גם על פינת התמר של… הסאחנה. אנשי ניר־דוד… "קידמה ושיפורים" — הם… הורסים בניינים קדומים… גן־עדן זה למרגלות גלבוע… צבועות בכחול עז.

מותר להשחית

אם הם יצליחו לסיים את… תהיה לנו יותר סאחנה… פארק מימי דוגמת… הכינרת ועל שפת הים — … המוניים ואנונימיים.

איני בטוח שהחברים… את פשר דבריי. מה זאת… להרוויח? גם לא… מזייפי השמן מספרד… לזייף, כי מזה לא… מותר להוציא לזנות… את פניה היפות של… להשחית.

אחר־כך יתפלאו החברים… תופעת הירידה. הם לא… שבמו־ידיהם כרתו עוד… שקשרו את בניהם אל הארץ.

צפוף באל־חמה (חמת גדר) פינת החמד הומסחרה (צילום: …)

התמונה על הקיר

על ואליד ג'ונבלאט, המנהיג הדרוזי… יודעים לספר כי מדי פעם… מגיע לדמשק לפגישה עם… אמר, תולים לכבודו הסורים על… באולם הקבלה את תמונת אביו… כמאל ג'ונבלאט. רמז זה של… לג'ונבלאט הבן בדרך־כלל… כדי להסיר כל התנגדות מצד… הדרוזי, שיודע מי אחראי למות…

…סיפור זה בשבוע שעבר בלונדון… מסיבת עתונאים שקיים ואליד ג'ונבלאט… הורים בלונדון. ג'ונבלאט… מאוד, כהרגלו עם מבט חשדני… בעיניו, סיפר למאזינים כי לבנון… על־ידי ישראל. ומה עם הסורים?… עתונאי בריטי (דווקא לא תוכב…) הם לא כובשים? היה ניתן לראות… בעיני ג'ונבלאט… מבוהל, והוא משיב כי הסורים… והם פועלים כלבנון בהתאם… של הממשלה הלבנונית.

…הדרוזי, צחוק הגורל, משמש גם… התיירות בארצו. העתונאים שהתכנסו… ג'ונבלאט היו מספיק מנוסים… לשאול את שר התיירות מה מצב… התיירים האירופים לביירות, או כפי שהתבטא מישהו עם תום מסיבת העתונאים: משרדי הנסיעות בלונדון מוכרים כרטיס בכיוון אחד בלבד לביירות, חורה (אם בכלל) חוזרים במטוס הצלב האדום...

המנהיג הדרוזי הגיע ללונדון כדי להפגש עם הארכיבישוף מקנטנברי, אשר שליחו טרי ואייט נעלם בביירות. המליציה הדרוזית היתה אחראית לשלומו של ואייט, ועם העלמו חש עצמו המנהיג הדרוזי אחראי למציאתו וג'ונבלאט אף הציע את עצמו כבן ערובה במקומו.

ערב הגעתו של ג'ונבלאט ללונדון רווחו שמועות כי הוא מביא עמו מסר בנושא טרי ואייט. יתכן כי אף הביא עמו דבר מה. לשאלת עתונאים הכחיש שביקורו בלונדון קשור בטרי ואייט. בקשתו של ג'ונבלאט מהעתונאים להניח לנושא לא מנעה הערכות, כי חלה התפתחות כלשהי בנושא.

ג'ונבלאט, כדרכו, מדבר במין הומור מוזר. לא תמיד מובן. בהתייחסו לפלשתינים בלבנון הוא אמר. כי הדרוזים הלבנונים ימנעו טבח של העם הפלשתיני, אך הוא בפירוש מבדיל בין העם הפלשתיני בלבנון לבין אש"ף. "לא ניתן למצב ששרר בלבנון לפני '82 לשוב". ובכך, כמעט מבלי לחוש, מוצא עצמו המנהיג הדרוזי בזהות אינטרסים עם ישראל. ג'ונבלאט הבהיר חד וחלק, כי הוא מתנגד להגירת פלשתינים — לוחמים ואזרחים כאחד — ללבנון. "כששאר מדינות ערב יפתחו את גבולותיהם לפלשתינים, גם אנחנו נעשה זאת". ג'ונבלאט הבהיר, כי הוא מתנגד לערפאת אך אמר כי רצה עם אינו הדרך להתנגד לאיש. ג'ונבלאט גילה, כי שוחח באחרונה עם נשיא לבנון אמין ג'מאייל והסביר לו כי דרוש שינוי תחיקתי, שלמעשה ינציח בהסכם את המעמד המחוזק של הדרוזים בלבנון לעומת מעמדם טרם מלחמת האזרחים ובפרט מלחמת לבנון. ואם לא יושג הסכם כזה לא יהיה שלום בלבנון. ג'ונבלאט יגלה עוד כי נפגש בלונדון עם מנהיג הנוצרי דאני שמעון, בנו של המנהיג הקשיש כאמיל שמעון. לשמעון הבן ולג'ונבלאט הדרוזי יש מן הסתם נושאים רבים לשוחח עליהם. מעניין כי הם בוחרים דווקא להפגש באירופה ועוד בחשאי. מה הסוריות, נשאל ג'ונבלאט והשיב: אין סוריות, רק מקריות.

ג'ונבלאט נשאל על־ידי אחד העתונאים, אם הוא מטפל גם באיתור הנווט הישראלי השבוי. בחוסר סבלנות בולט פלט ג'ונבלאט, כי אין הוא מטפל כלל בישראלים. העמדה העויינת שמגלה המנהיג הדרוזי כלפי ישראל, משעשעת. המנהיג הדרוזי נהנה בעבר הלא־רחוק מסיוע ישראלי די מאסיבי. ישראל בנתה לדרוזים תחנת שידור בהר הדרוזים בהרי השוף ובשלב מסויים התנהלו מגעים הדוקים למדי. ג'ונבלאט עצמו ביקר מספר פעמים בישראל, ונפגש עם כמה מנהיגים ישראלים. אבל נראה שמשחק העויינות של המנהיג הדרוזי הוא בכל אופן חלק מהפוליטיקה הלבנונית. כולם שם עוסקים בפלילים, אך תמיד יגלגלו את העיניים לשמיים. לקראת תום מסיבת העתונאים ניגשתי אל ואליד ג'ונבלאט ושאלתי אותו (בערבית) אם יהיה מוכן להתראיין לעתון ישראלי. ג'ונבלאט חכך בדעתו, הביט בעתונאים הבריטיים ובעיקר הערביים שהקשיבו לשיחה ואמר: קודם־כל שממשלותינו יגיעו להסכמה. אחר־כך אתראיין לעתון ישראלי.

ואליד ג'ונבלאט
מבט חשדני־מבוהל

ממ רשום "מאזן הכוחות". ראש הממשלה הלבנוני (יש עוד דבר כזה?) … בראמה בודק את כוחו, בסיוע קצה רגלו של חייל קומנדו סורי — מתוך … השבועון הסעודי "אל מג'לה"

בשם "הצדק המהפכני"

העלמותו של משחרר בני הערובה טרי ואייט מעסיקה את האנגלים. בני משפחתו, אשר הורגלו להעדרויותיו הארוכות, מבינים עתה כי ואייט — כפי שחשש בעבר — הפך לבן ערובה בעצמו.

הראשון אשר האשים את טרי ואייט, כי לא היה שליח תמים, היה שליט לוב מועמר קדאפי. הוא "גילה" בראיון עתונאי כי ואייט היה בעצם מרגל אמריקני, וכי הוא נשא עמו על גופו מכשירי הקלטה משוכללים אשר נועדו לעזור לשולחיו לאתר את שאר בני הערובה.

בשבוע שעבר התפרסם בלונדון מסמך אשר הגיע בעת ובעונה אחת לכמה עתונים בריטיים. המסמך מתיימר להיות מסמך רשמי של ארגון המתקרא "הצדק המהפכני", ובו נכתב: "בשם אללה הרחמן והרחום. למפקדה מספר 2. הור ט. ט. וו. להיות מועבר מיידית אל המפקדה העיקרית (הראשית). חשיבות עליונה, יש לבצע מייד." תאריך המסמך הוא 15 בפברואר '87, והוא מסווג כ"סודי ביותר".

יומיים לאחר שהמסמך הגיע לידיעת התקשורת הבריטית (טרם שפורסם) התפרסמה ברדיו טהראן ידיעה כי טרי ואייט מוחזק בידי ארגון "הצדק המהפכני". קשה שלא לראות את הקשר בין שני הדברים: מישהו בטהראן החליט כי הגיעה כנראה השעה לחשוף את עובדת היותו של טרי ואייט בן ערובה.

השיטה של העברה בלבדית כביכול של מסמכים או ראיות אותנטיות לעתוני סוכנויות ידיעות מערביות אינה חדשה. המעניין הוא העיתוי, וכלי התקשורת אליהם הועבר ה"סקופ". היה זה אך טבעי שהחוטפים או אלה המחזיקים בטרי ואייט יחפשו את התקשורת הבריטית כדי להעביר לה מידע אורותיו. לפחות עתון בריטי אחד לא פירסם את המידע הבלעדי אשר הועבר אליו. עתון אחר, "מייל און סאנדיי", היה פחות זריז והמתין שבוע עד שפירסם את הידיעה כי ארגון הצדק המהפכני מחזיק בוואייט. "על המשמר" הקדים את העתונים הבריטיים בפירסום כי "הצדק המהפכני" מחזיק בוואייט, אך כיוון שבטהראן כנראה לא קוראים את "על המשמר" עם ארוחת הבוקר, ומבחינת האיראנים הידיעה כאילו לא פורסמה, הודיע רדיו טהראן וגילה כי ואייט מוחזק בידי ארגון "הצדק המהפכני".

האיראנים תיכננו בשבוע שעבר להפיץ כמה תמונות פולורויד צבעוניות של ואייט, אך כיוון שפרסום המסמך ובו פקודות ההעברה אל ואייט לא עשה את הרושם הדרוש, גנזו כנראה האיראנים את התוכנית לחשוף את ואייט.

קשה לדעת מדוע רצו האיראנים לתת פומבי דווקא לפני שבועיים להמצאותו של ואייט בידיהם, לפני שבועיים, במועד בו התיצו את המסמכים בקשר לוואייט, עמד המלך פהד מסעודיה להגיע ללונדון, כך או אחרת, חלפו שבועיים, ג'ונבלאט ביקר בלונדון ומטרי ואייט לא שומעים. אם לא קהה לו משהו יש להניח, כי האיראנים יחכו להזדמנות מתאימה אחרת כדי להעלותו מעל פני השטח ולהציג את דרישותיהם.

בינתיים מרחיבים הסורים מאמציהם למצוא בני ערובה בלבנון בביירות. בניגוד לעבר, השאירו הסורים את נמל התעופה הבינלאומי של ביירות סגור. בעבר, פתיחת נמל התעופה סימלה יותר מכל את השליטה הסורית בעיר וחזרת החיים לתיקנם. היום, השליטה הסורית לא מלאה, וכדי למנוע מהשיעים להבריח את בני הערובה שבידיהם דרך האוויר, החליטו הסורים להשאיר את השדה סגור. ואליד ג'ונבלאט הדרוזי טוען, כי הסורים נוהגים כך על פי בקשה מפורשת של שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ. לא בטוח שלטענה זו יש על מה להתבסס, בפרט כיוון שגם בעבר היו מקרים בהם היו האמריקנים מעוניינים שתשרה, עורך התחבורה המקשר את ביירות ולבנון כולה לעולם החופשי, ישאר סגור והסורים סירבו.

לדעתי, אחד ההסברים לתעלומה שבסגירת השדה נעוצה במאבק על שוק הסמים הלבנוני. כשחיל־הים הישראלי בודק כל אניה חשודה, ודרכי היבשה קשות לתנועה, אין דרך פשוטה יותר מאשר להעביר לפחות חלק מיצוא הסמים הלבנוני דרך הנמל הבינלאומי. יתכן כי סגירת השדה היא לחץ סורי על אחד מהגורמים העוסקים בענף היצוא מספר אחד של לבנון. לסורים אין כל בעיה, את המכסה שלהם מעסקי הסמים בלבנון הם מעבירים לאירופה ללא כל בעיות, משרה התעופה של דמשק, באמצעות הדואר הדיפלומטי.

טרי וייט
תמונת פולורויד צבעונית

גרפיטי בלונדון

בשבוע שעבר כוסו הקירות בסמוך לשגרירות העיראקית בלונדון בסיסמאות … לקשור של צדאם חוסיין, במלאת … שנה לייסוד המפלגה הקומוניסטית העיראקית, שיש לה יותר חברים בבתי־… מאשר כאלה המהלכים חופשי, … הרגישים מאוד ל"גראפיטי" … נאלצו להעסיק עשרות עוכרים … לנקות ולנקות את הלכלוך של … העיראקית. עובדי השגרירות … לא יכלו להימלט מכתובות … השונות. לאלה אבל לא איכפת, … שום נמצאים בלונדון ולא … להלחם נגד האיראנים.

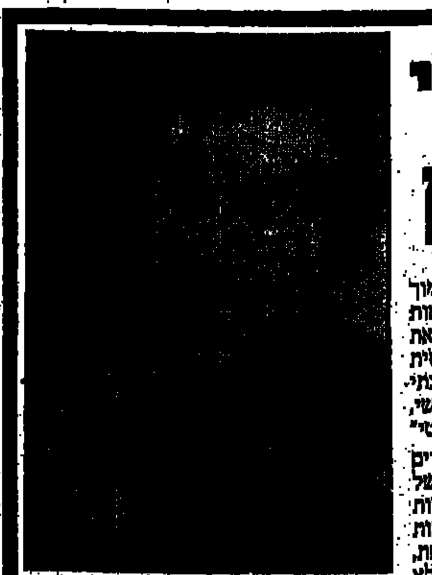

צדאם חוסיין: לנקות את הלכלוך

רשות הקורא

שגריר ישראל בארה"ב: מידת ההצלחה והעובדות

ביום 13.3.87 פורסמה ב"המשמר" כתבה של עיתונאי, הממלא את מקומו של כתבכם הקבוע בארה"ב, תחת הכותרת "עובדי השגרירות בוושינגטון חשים כספינה ללא קברניט. ("על המשמר", 13.3.87).

לא איכנס לוויכוח על מידת הצלחתי כשגריר בארה"ב. במדינה חופשית זכאי כל אדם להביע דעתו על תיפקוד עובד ציבור. אך אשר לעובדות, מה יהא עליהן?

העובדות הן: בחודש פברואר 1987 קיימתי את הפגישות והפעילויות הבאות, שעליהן ניתן לדווח באופן חופשי:

1. בין ה־16־24.2 ביקר בארה"ב ראש הממשלה מר יצחק שמיר. נלוויתי אליו בביקורו והשתתפתי בפגישותיו עם נשיא ארה"ב, סגן הנשיא, מזכיר המדינה, מזכיר ההגנה ויתר אנשי הממשל — ועל כך דווח בעיתונות בהרחבה.

2. הכנת הביקור הצריכה, כמובן, עבודה רבה מאוד של סגל השגרירות ושלי.

3. נפגשתי בחודש פברואר עם סגן נשיא ארה"ב מר בוש, עם מזכיר המדינה מר שולץ ועם פקידי ממשל רבים אחרים.

4. הופעתי בוועדת טאואר, שחקרה את הפרשה האיראנית.

5. נפגשתי עם ראש המפלגה הדמוקראטית לשעבר, מר מאנט, עם היועץ המדיני לראש המפלגה הדמוקרטית, מר איבשין.

6. נפגשתי עם מר פילון, מהמפלגה הרפובליקנית.

7. קיימתי פגישות עם סנטורים וחברי קונגרס.

8. נפגשתי עם 7 שגרירים זרים, וביניהם כאלה שאין לנו עימם יחסים דיפלומטיים.

9. קיימתי פגישה עם מר סם לואיס, השגריר לשעבר של ארה"ב בישראל.

10. נפגשתי עם מנהיגים יהודיים רבים, ביניהם ראשי היהדות האורתודוקסית הקונסרבטיבית והרפורמית, ראשי הארגון למען יהודות ברית־המועצות, ראשי הליגה נגד השמצה ועוד.

11. אשר לתקשורת, הופעתי ברשת הטלוויזיה הארצית סי.אן.אן. (20 מיליון צופים), בשידור טלוויזיה סי.בי.אס. בן 18 דקות מחוף אל חוף, בתכנית הטלוויזיה "משמר לילה", נפגשתי עם מנחה תכנית טלוויזיה יוקרתית נוספת.

12. כל אלה, נוסף לטיפול באישים ישראליים שביקרו בארה"ב בפברואר, והשתתפות בפגישות מנהלי משרדים ממשלתיים שונים שביקרו בוושינגטון עם אנשי ממשלה שונים.

13. הרציתי לפני ציבורים שונים בוושינגטון עצמה. כן הופעתי לפני המועצה לעניינים בינלאומיים בניפלס, פלורידה, בארוחת־ערב לאסוף תרומות לאוניברסיטת בר־אילן במיאמי.

14. כל זאת — נוסף על הפעילות השוטפת של השגרירות.

15. כל הנ"ל, בנוסף להכנת קבלת הפנים ל־1,000 איש שהתקיימה בשגרירות ישראל ביום 17.2.87, לכבוד ביקור ראש הממשלה, שבין המשתתפים בה היו חברי ממשלה של ארה"ב, סנטורים, אנשי קונגרס, אישי צבא ועוד.

חבל שעורכי "על המשמר" לא הפעילו סמכותם ושיקולם כעורכים בבדיקת העובדות לפני פרסום הכתבה.

ד"ר מאיר רוזן
שגריר ישראל בארה"ב

יצוא ללא

(המשך מעמוד 7)

מפעל אחר שנמצא זמן רב בכותרות הוא "סולתם", מקבוצת "כור תעשיות". המפעל כבר הזהיר לפטר עובדים ומנכ"ל "כור", ישעיהו גביש, אמר בשבוע שעבר, כי המפעל יפטר השנה 500 עובדים, כדי להעמידו על כוח־אדם של 1,000 עובדים. מצבת כוח האדם הזו, אומר גביש, מתאימה להיקף מכירות של עד 60 מיליון דולר לשנה — שכוללים תחמושת לאימונים חשוטים של צה"ל, ייצור אזרחי של סירים וכלי־מטבח אחרים ויצוא מרגמות של 20־30 מיליון דולר. שווי המלאי של הציוד הביטחוני, שנמצא עכשיו במחסני "סולתם", נאמד ב־70 מיליון דולר.

שתי הדוגמאות של "אורדן" ו"סולתם" משקפות, אך במעט, את מצבה העגום של התעשייה הביטחונית. בשני המפעלים האלה מנסים למצוא אלטרנטיבות אזרחיות, תוך צימצומים מכאיבים ופיטורי עובדים.

נקודת־אור אחרונה נמצאת דווקא בתוכנית העבודה של "כור" ל־1987. על פי התוכנית, המכירות למערכת הביטחון בארץ יגדלו השנה ב־13 אחוז. אבל הנתון הזה מתגמד מול הקשיים האחרים בתעשיות הביטחוניות.

בית"ר י-ם: צעד לאליפות – מכבי יפו: צעד לירידה

בנצחון 1:4 על מכבי יפו הגדילה בית"ר ירושלים את יתרונה בפיסגה שוב לשבע נקודות בעקבות התיקו ללא שערים של בני יהודה בכפר-סבא ★ מכבי נתניה (נצחון ביתי 0:2 על מכבי יבנה) במקום השלישי ★ מכבי פתח-תקוה הפתיעה בבלומפילד את הפועל תל-אביב 0:1 ★ נצחונות תחתית לבית"ר תל-אביב (1:2 על בית"ר נתניה) והפועל באר-שבע (0:1 על מכבי חיפה) ★ הפועל לוד ושמשון (ביום שישי) ומכבי תל-אביב והפועל פתח-תקוה לא כבשו כלל במשחקים שפתחו ונעלו את מחזור המשחקים ה-23

מאת מוטי חביב

ההדרדרות של בית"ר ירושלים שבאה בחודש האחרון לידי ביטוי באובדן יתרון 11 נקודות בפיסגה, עד כדי חמש, נבלמה אתמול ביפו. הירושלמים מחצו את מכבי יפו 1:4, ניצלו את התיקו ללא שערים של בני יהודה בכפר-סבא ויתרונם הוא עתה שוב 7 נקודות כאשר בבנק הנקודות נותרו 21 נקודות.

אורי מלמיליאן וחבריו הוכיחו אתמול כי נחלצו מהמשבר שפקד אותם. מלמיליאן עצמו כבש צמד שערים והסתייע בעוד צמד של סמי מלכה ואבי גולדר.

למקום השלישי בטבלה טיפסה אתמול מכבי נתניה שניצחה 0:2 את מכבי יבנה.

מצבן של מכבי יבנה ועוד יותר של מכבי יפו הוחמר בתחתית וזאת בעקבות נצחונות בית"ר תל-אביב על בית"ר נתניה 1:2 והפועל באר-שבע על מכבי חיפה 0:1.

פיטוריו של דוד שוייצר מאימון הפועל תל-אביב עדיין לא הביאו תועלת. אתמול נוצחה האלופה, בבלומפילד, 1:0 בידי מכבי פתח-תקוה שזינקה למקום השישי. הפועל תל-אביב נותרה תקועה במקום ה-11.

בשני משחקים לא הובקעו שערים. הפועל לוד-שמשון תל-אביב ביום שישי ומכבי תל-אביב — הפועל פתח-תקוה במשחק שנעל את המחזור.

בסך הכל הובקעו אתמול 12 שערים בלבד. חמישה מהם במגרש מכבי יפו.

בתום משחקי המחזור אתמול נקבע כי בית"ר ירושלים ובני יהודה ישחקו בקיץ במסגרת המפעל האירופי אינטרטוטו מאחר שהאלופה הפועל תל-אביב ומחזיקת גביע הטוטו הפועל פתח-תקוה מדורגות מתחת למקום השמיני.

צהלת שחקני מכבי פתח-תקוה בתום נצחונם המפתיע אתמול בבלומפילד 0:1 על הפועל תל-אביב. מימין נראים אסי בן-שמעון וחיים שעשוע. במרכז השוער עופר פביאן ומשמאל עופר אלי-אספור הלוחץ את ידו של אלון ירוחם. בעקבות הנצחון טיפסה מכבי פתח-תקוה למקום השישי בטבלה. (צילום: אריה קנפר)

המשחק המרכזי

סגנון אלופים גאים

בית"ר ירושלים — מכבי יפו 1:4 (0:3)

מאת נפתלי כהן

בסגנון שיכול לאפיין רק אלופים גאים עשו אתמול שחקני בית"ר ירושלים, צעד חשוב, אם כי לא סופי, לקראת הזכיה הראשונה באליפות המדינה כאשר הביסו את מכבי יפו 1:4.

בית"ר ירושלים ראוייה להוליך את הטבלה. היא פתחה בסערה הודות למשחקו הנמרץ של מגינה השמאלי שלמה שירזי שפרץ בכל הזדמנות ומסר לחבריו כדורים מצויינים.

בדקה החמישית פרץ שירזי כהרגלו ונבלם בצורה לא חוקית בתוך הרחבה. ההכשלה גררה כדור עונשין מ-11 מטרים ומשער יתרון היה המשחק קל יותר מבחינת בית"ר ירושלים.

אבל שירזי לבד לא היה מנצח את המשחק. הדמות הדומיננטית במרכז השדה היתה זו של אורי מלמיליאן שכבש שני שערים אחד מהם נדיר ביופיו. אורי נע על פני שטחים נרחבים, הגיע למצבים רבים והוכיח שוב שכאשר הוא טוב, טובה הקבוצה כולה.

ירושלים שיחקה אתמול מצויין וניצלה עד תום את חולשת היפואים שנטלו חלק במשחק ונראו כמו חבורת אנשים שנקלעו במקרה. יפו של אתמול היתה קבוצה ללא ברק, תיחכום ואפילו לחימה לא נראתה אצל קבוצת התחתית. ההגנה חלשה, הקישור מבולבל והתקפה כאילו לא קיימת.

בעקבות המשחק נראה שנפתרה שאלת היורדת השניה לליגה הארצית. העובדה שהבעיטה הראשונה של חלוצי יפו לשער יהודה היתה רק בדקה ה-52 אומרת למעשה את הכל.

הקונצרט הירושלמי התחיל כבר בדקה החמישית. שלמה שירזי פרץ כטופה משמאל וחדר לרחבה. המגן ישראל דניאל הכשילו. השופט הורה ללא היסוס על הנקודה הלבנה. המאסטרו אורי מלמיליאן לא נכשל. הוא בעט שטוח פנימה 0:1.

בדקה ה-16 היה זה המגן הימני של בית"ר ירושלים אבי כהן שפרץ יחידי לעבר שער יפו ובתוך הרחבה מסר כדור מצויין לסמי מלכה שבעט באין מפריע, שטוח פנימה 0:2 לבית"ר.

היו אלה הדקות המבריקות של בית"ר שריתקה את היפואים לערי שערם. בדקה ה-34 הושג השער היפה במשחק. אלי אוחנה (הטוב בקבוצתו) שלח כדור ארוך משמאל לימין המגן אבי כהן הגביה מחוץ לרחבת יפו כדור לאורי מלמיליאן שבא במרוצה ובעט מ-20 מטר כדור אדיר לקורת השער ופנימה 0:3.

המחץ הבית"רי נמשך גם במחצית השניה. בדקה ה-54 נגל הקשר הנסוג יעקב שוריץ יוזמה ובעט כדור ממרחק 20 מטר. שוער יפו

השחקן המצטיין: אורי מלמיליאן

נמרוד אברהם הצליח בקושי להדוף לרגלו של אבי גולדר שניצב ברחבה וגלגל את הכדור פנימה — 0:4.

התלהבות בית"ר דעכה מעט ומכבי יפו ניצלה זאת. מגן בית"ר ירושלים אבי כהן דחף את אלישע צ'יפרוט בתוך הרחבה והשופט קבע שוב בעיטת עונשין מ-11 מטרים אותה הפך היפואי דוד אמיגה לשער מצמק 1:4.

שפט חיים ליפקוביץ' לעיני 4000 צופים, במגרש גאון ביפו. ליפקוביץ' שלף במהלך המשחק שני כרטיסים צהובים לאוהד אבו מבית"ר ושמעון כהן מיפו.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, א. כהן, אזולאי, אששו, שירזי, קויתנו, שוריץ, מלכה, מלמיליאן, גולדר, אוחנה.

● מכבי יפו: נמרוד, בוהן-צדק, דניאל, יצחק לוי, סלימן, ש. כהן, יוסף לוי (בוטביקה), אלקולומברה, צ'יפרוט, אמיגה, מזרחי (דיגמיה).

2:2 היה משקף יותר

הפועל כפר-סבא — בני יהודה 0:0

דקה 71. יצחק מיימוני השתלט על כדור טועה וממרחק כ-20 מטר בעט כדור חזק שפגע באחד משחקני בני יהודה, וניתז הישר לראשו של בני פלום שניצב כ-2 מטר משער בני יהודה. פלום זינק ונגח לפינת השער אולם יעקב אסייאג הצליח לקלוט את הכדור ומנע בכך שער בטוח והפסד בכורה לקבוצתו.

זה היה משחק מהסוג ששער אחד יכול היה לחסוך אותו לטוב, אפילו לטוב מאוד. בני יהודה לא הצליחה לכבוש בגלל ההגנה החזקה של כפר סבא בה הצטיינו השוער אדיר שמיר והבלם הצעיר רז רבינוביץ.

מהעבר השני הפועל כפר סבא. גם היא לא הצליחה לכבוש למרות ששלטה במחצית השניה. הגיעה למצבים קורצים ליד שער האורחים אך חסרה ריכוז שפקד את חלוציה.

למרות ה-0:0 נהנה הקהל מיכולתן של שתי הקבוצות ובמיוחד במחצית השניה בה התפתח משחק מהיר ורב ארועים. תוצאה של 2:2 היתה בהחלט משקפת את הארועים.

המחצית הראשונה היתה שקולה וחלשה ובה לא זכינו לראות ארועים מיוחדים. אולם במחצית השניה הפך המשחק למהיר והיצירתי.

בדקה ה-57 פרץ בני פלום בצד שמאל, הגביה לתוך הרחבה והכדור לבן-חיים שהגיע במרוצה נגח מקו החוצה.

מהעבר השני החטיא אייזנברג כשנגח כדור לידי השוער שמיר.

שתי הקבוצות המשיכו להפגין יכולת טובה במטרה להשיג שער אולם ללא הצלחה.

שפט עובדיה צבי, לעיני 600 צופים, באיצטדיון בכפר סבא.

● הפועל כפר-סבא: שמיר, מללי, פייכטן, רבינוביץ, איינברג, א. בן-חיים, ת. בן-חיים ופלום, מיימוני, רביבו, זאגי.

● בני יהודה: אסייאג, מזרחי, אריב, סגל, עלו, א. חיים, ספרד, דיין, בן-זמרבים (שירזי), גורדה, אייזנברג.

השחקן המצטיין: רז רבינוביץ

לביא בעט, לביא נכנע

בית"ר תל-אביב — בית"ר נתניה 1:2 (0:2)

מה כבר לא נאמר על בית"ר נתניה שתרד בתום העונה מהליגה הלאומית. אתמול הם נוצחו רק 2:1 לבית"ר תל-אביב אבל פעם נוספת הוכיחו כי כל דמיון בין כדורגלני בית"ר למשחק כדורגל הוא מקרי לחלוטין.

הבית"רים מתל-אביב ניצלו היטב את משחקם הגרוע של יריביהם וכבר במחצית הראשונה הוליכו 0:2. הטוב במגרש היה נסים כהן שעשה ככל העולה על רוחו ולאחר שהחטיא בדקה ה-15, הבקיע את השער הראשון במשחק בדקה ה-34. יהודה קצב הגביה מימין, הגנת נתניה לא ניסתה כלל להרחיק את הכדור הפשוט ונסים כהן, בנגיחה מחמישה מטרים, קבע 0:1 לבית"ר תל-אביב.

לחץ בית"ר תל-אביב נמשך ובדקה ה-41 בעט ירון כהן לעבר שער נתניה. השוער המחליף שמעון לביא הדף והכדור פגע בידו של מיכה סרוסי. השופט יהושע לויה הורה על הנקודה הלבנה. דוד לביא קבע 0:2.

בדקת סיום המחצית "הדביק" נסים כהן כדור במשקוף שער נתניה.

לאחר ההפסקה נמשך הבליץ של בית"ר תל-אביב אולם השופט התעלם מנגיעת יד ברורה של משה גלם בתוך רחבת שערו. הלחץ התל-אביבי בהמשך הניב רק משקוף נוסף של יוסי אדרי בדקה ה-65.

אחרי נסיגה בשורות בית"ר תל-אביב, בא שער מצמק של יוסי

השחקן המצטיין: נסים כהן

תשובה שפרץ מימין (67), מסר שטוח ואילן עזריה בעט בכדור חלש אותו הדף אלי ג'רבי ופנימה 1:2.

הזדמנות נוספת, בהתקפה מקרית, ניתנה לעזריה (74) אולם משישה מטרים הוא נגח חלש ומנע בכך שיוויון בלתי צודק.

200 צופים חזו במשחק שנערך במגרש בית"ר נתניה.

● בית"ר תל-אביב: א. גדבי, קצב, צמח, ידיד, טורס (בן-נתן), יחזקאל, מזרחי, נ. כהן, י. אדרי, לביא, י. כהן (שוויג).

● בית"ר נתניה: פילוסוף (ש. לביא), שטולברג, סרוסי, גלם, יונה, גניש, רובין, י. תשובה, בן-סימון (עזריה), ש. אדרי, טוביאנה.

אברהם כץ

נצחון בהרכב טלאים

מכבי פתח-תקוה — הפועל תל-אביב 0:1 (0:0)

הפועל תל-אביב ממשיכה לאבד. עובדה זאת הומחשה אתמול שוב כשהשעם הספידה הפועל תל-אביב באיצטדיונה 1:0 מול מכבי פתח-תקוה.

קבוצת מכבי פתח-תקוה שהופיעה באיצטדיון בלומפילד בהרכב טלאים, ללא חמישה משחקניה אייל בגלייבטר, מנשה נוריאל, טל בניה, דורון רבינוביץ ואילן ז'אן, הצליחו במשך 45 דקות הראשונות למנוע מחלוצי הפועל תל-אביב לסכן את שערו של עופר פביאן.

אמנם בדקה ה-25 שלח משה סיני, הטוב בקבוצתו את שבתאי לוי מול עופר פביאן, שוער פתח-תקוה, אולם במאבק בין השניים היתה ידו של פביאן על העליונה כאשר שבתאי לוי בעט את הכדור לגופו של השוער הפתח-תקוואי.

מכבי פתח-תקוה שהתגוננה במרבית שלבי המחצית הראשונה עברה מפעם לפעם להתקפות נגד ולא אחת היתה קרובה להכניע את אלטר אולם שתי החמצות של רפי כהן בדקות 22 ו-57 השאירו את התוצאה בעינה 0:0 עד לדקה ה-64. בדקה זו פרץ אלון ירוחם באגפו, חלף על פני מגן הפועל, הגביה כדור לרחבת ה-16, אלישע לוי המשיך את הכדור בנגיחה הישר לרפי כהן וזה שקודם לכן החמיץ פעמיים בעט הפעם לרשת וקבע 0:1 לפתח-תקוה.

שער זה שהיה חיקוי מוצלח לשער הנצחון של מכבי פתח-תקוה נגד הפועל כפר-סבא בשבוע שעבר עודד את האורחים מפתח-תקוה להשתחרר מלחץ מאסיבי של שחקני הפועל אך יכולת ירודה של שתי ההתקפות הותירה את ה-0:1 עד לסיום.

לשבתאי לוי עוד ניתנו עוד שתי הזדמנויות. בדקה ה-84 הוא ניצב

השחקן המצטיין: משה סיני

בעמדה קורצת אולם נגח סמוך לקורה. בדקת הסיום (השופט הוסיף ארבע דקות) נשרקה עבירה לזכות הפועל כ-40 מטר אלכסונית משער פתח-תקוה. משה סיני הגביה את כדור העונשין ושבתאי לוי שרחף את השוער פביאן הצליח לנגוח את הכדור לרשת. העבירה לא נעלמה מעיני השופט ששרק עבירה לזכות פתח-תקוה ובעבור 20 שניות שרק לסיום.

גם החילופים שביצע מאמן הפועל במהלך המשחק כאשר שילב את ברנס ואלי כהן במקומם של שוקרון ופיזנטי לא הועילו.

שפט רחמים דינאצ'י, לעיני 2000 צופים, באיצטדיון בלומפילד ביפו.

● מכבי פתח-תקוה: פביאן, אוזבל, פרסלני, צוקין, אליאסמור, מ. כהן, א. לוי, שעשוע, נארל, ירוחם, רפי כהן (אבי בן-שמעון).

עמי רוזנברג

● הפועל תל-אביב: אלטר, שוקרון (ברנס), אקוויה, קרביאן, הרשליקוביץ, פיזנטי (אלי כהן), מוסא, ש. לוי, סיני, זאנו, לנדאו.

מלך השערים

1.	מלמיליאן (בית"ר ירושלים)	14
2.	אוחנה (בית"ר ירושלים)	12
—.	יאני (הפועל כפ"ס)	12
4.	מלכה (בית"ר ירושלים)	10
—.	י. מנחם (מכבי נתניה)	10
6.	דריקס (מכבי ת"א)	9
7.	ארמלי (מכבי חיפה)	7
—.	גורדנה (בני יהודה)	7
—.	טבק (מכבי ת"א)	7
—.	עובדיה (שמשון)	7
—.	נוהר (הפועל כפ"ס)	7

שים לב

הכשרון של פיב"א

משחק-הגמר בלוזאן על גביע-אירופה לאלופות בכדורסל כבר מאחורינו. טרסר מילאנו לקחה את הגביע לאיטליה. מכבי ת"א חזרה בידיים ריקות ומתוסכלת. גם רוב האוהדים כבר ילכו הבוקר לעבודתם. חלום שנגוז. אין מה לעשות. במשחק-גמר גביע מספיקה נקודה אחת. האיטלקים ניצחו בשתיים.

הייתי עד לחגיגת כדורסל אמיתי. הרבה צבע, הרבה שמחה. הרבה מתח. שני מחנות גדולים של אוהדים. האדום-לבן של טרסר מילאנו מול הצהוב-כחול של מכבי ת"א.

מוזר לי דבר אחד. הכשרון הגדול של פיב"א לארגן אירוע כזה במקום שאין לו תודעת כדורסל. לפני המשחק היתה תחושה של אסון מתקרב. אוהדים עם דגלים פרצו מדי פעם למשטח הפרקט. הסדרנים השוויצים המסכנים היו אובדי עצות.

השוויצים נראו נאיביים מדי כדי לארגן משחק בין שתי מדינות עם אוהדים אימפולסיביים כאיטליה וישראל. הם העדיפו בתחילה סדרנים. את השוטרים הותירו בחוץ. רק לאחר התערבות מזכ"ל פיב"א, בורה סטנקוביץ', הוכנסו שוטרים לאולם. היו גם זרנוקי מים. לכל צרה שלא תבוא.

מעולם לא ראיתי את מזכ"ל פיב"א — ואני מכירו שנים רבות — כשהוא נרגש כל-כך. בורה סטנקוביץ' ממש הפעיל את ידיו נגד צופים שפרצו לאולם, דחף צלמים ומקליטים. בקיצור, סטנקוביץ' השקט, בעל ארשת הפנים המחייכת, הסתובב כחיה. הוא חשש לפיצוץ. לא חסך גם דברי ביקורת, אותם השמיע בצעקות, כלפי המארגנים השוויצים. ש."שיקשקו" מפחד.

כדאי שפיב"א תלמד לקח משערוריות שהיו בערים, שהכדורסל אינו נחלתם. אנשי לוזאן מאוד נחמדים. הם בעלי רצון טוב. למזלם עבר הכל בשלום הודות לאיפוק של שני המחנות, האיטלקי והישראלי.

מבחינת אוירה — נהניתי. מכדורסל — פחות. שתי הקבוצות היו רחוקות משיאן. אפשר להבין את הכדורסלנים, שהמעמד ריגש אותם. לעתים עד כדי מריטת-עצבים. כדורסלנים ותיקים לא ידעו מה קורה אתם.

אחרי שעושים דרך ארוכה — וקשה כל-כך — בבית-הגמר, עד שמגיעים למשחק המכריע, רוצים נצחון בכל מחיר ואם לא משיגים אותו — רבה האכזבה.

ואכן, אותות הדכאון ניכרו היטב על פני הישראלים שבאו לחגוג זכייה בגביע, והיתה להם סיבה טובה לכך, וחזרו הביתה עם הרגשה שאפשר היה לזכות בפרס והוא חמק מאתנו. זו הרגשה קשה, מתסכלת. אם מפסידים ב-20 הפרש — מילא. אבל להפסיד בסל אחרי שהכדור האחרון היה שלנו — מרגיז עוד יותר.

הצופים הישראלים ראויים להערכה. הם השקיעו ממון רב. עודדו את השחקנים. לגביהם — כמו לגבי כולנו בלוזאן — הוכיח הספורט את אכזריותו. אין גביע.

מילאנו ציפתה לרגע זה של זכייה בגביע 21 שנה וקיבלו פיצוי. ספק אם כמה משחקניה המבוגרים עוד יזכו בעתיד בגביע. ביום חמישי ניצלו את ההזדמנות האחרונה.

עצה לפיב"א. בעתיד חשוב על מדינות כדורסל רציניות יותר משוויץ לארגון אירועים גדולים מעין אלה. במזל עבר הפעם הכל בשלום. המצב לא היה רחוק מקטסטרופה ואם נמנעה — אין פירוש הדבר שזה לא יקרה בעתיד.

טבלה לאומית

1.	בית"ר ירושלים	23	14	8	1	22-48	50
2.	בני יהודה ת"א	23	10	13	—	16-30	43
3.	מכבי נתניה	23	10	7	6	23-26	37
4.	מכבי תל-אביב	23	9	9	5	17-33	36
5.	שמשון תל-אביב	23	7	14	2	12-25	35
6.	מכבי פתח-תקוה	23	9	8	6	15-22	35
7.	הפועל כפר-סבא	23	9	8	6	22-28	35
8.	הפועל לוד	23	8	9	6	13-23	33
9.	הפועל פתח-תקוה	23	7	9	7	19-24	30
-.	מכבי חיפה	23	7	9	7	19-24	30
11.	הפועל תל-אביב	23	5	12	6	17-17	27
12.	הפועל באר-שבע	23	5	11	7	14-11	26
13.	בית"ר תל-אביב	23	5	9	9	31-23	24
14.	מכבי יבנה	23	3	9	11	29-15	18
15.	מכבי יפו	23	2	8	13	36-14	14
16.	בית"ר נתניה	23	2	1	20	69-12	7

לסנר בשירות נתניה

מכבי נתניה — מכבי יבנה 0:2 (0:1)

שער בכל מחצית הוקנה לקבוצת מכבי נתניה נצחון חלק על מכבי יבנה 0:2 לאחר 0:1 במחצית.

מכבי נתניה נמצאת בתנופה. מזה עשרה משחקים לא נוצחה הקבוצה. גם אתמול, מול מכבי יבנה, הפגינה הקבוצה יכולת טובה והוכיחה שמקומה בצמרת (מקום שלישי) מוצדק בהחלט.

החל מהפתיחה אותתה מכבי נתניה על כוונותיה. שחקניה יצאו להתקפות מסוכנות על שער יבנה. התקפות אלה הבליטו את חולשתו של שוער יבנה פרדי לסנר. לסנר הירבה לשגות והשער הראשון היה באשמתו הישירה.

בדקה התשיעית בעט הנתנייתי מורדכי חלפון לשער יבנה. הכדור פגע בידו של קשר יבנה ציון יעקב בתוך רחבת העונשין. אך השופט עובדיה בן-יצחק התעלם. דקה מאוחר יותר (10) בעט בני לם בעיטת עונשין מ-16 מטר. השוער פרדי לסנר לא היה מוכן לכדור מסובב זה והדף אותו בצורה גרועה לעברו של יגאל מנחם שבעט משלושה מטר מעל השער.

יתרונה של מכבי נתניה בא לידי מימוש בדקה ה-17. בני לם שהיה מצויין מסר לשלום תקווה. השוער לסנר שוב שגה ביציאתו ותקווה משמונה מטר מול שער חשוף בעט פנימה, 0:1 לנתניה.

את המחצית השניה פתחו שחקני מכבי יבנה בהתקפות במטרה להשוות ובדקה ה-52 כמעט ועלה בידם מימוש מטרה זו. מאיר בן שמעון, קשר יבנה, נגח לעבר שער נתניה. השוער חביב נכנע אך חיים בר, בלם נתניה, שעמד על קו השער הדף את הכדור בידו. כל המבטים

השחקן המצטיין: בני לם

הופנו לעבר השופט עובדיה בן-יצחק אך זה התעלם שוב מנגיעת יד ברורה זו והראה בידו להמשיך לשחק. מחאות שחקני יבנה היו מוצדקות, אך ללא הועיל.

בדקה ה-69 נגח מורדכי חלפון מחמישה מטרים ולסנר קלט.

בדקה ה-72, 0:2 לנתניה. רוני לוי פרץ מימין, חלף על פני מגן יבנה דוד בוארון, מסר לחלפון שהתמקם בתוך הרחבה ומשמונה מטרים, אלכסונית משער יבנה, הניף את רגלו הימנית ושיגר כדור נפלא אל בין החיבורים. שער נפלא.

לאחר שער זה נשברו שחקני יבנה כליל והשלימו עם הפסדם.

השופט עובדיה בן-יצחק שלא היה במיטבו שלף כרטיס צהוב למנשה עלאווה מיבנה, לעיני 2000 צופים, באיצטדיון מכבי נתניה.

● מכבי נתניה: חביב, ש. מנחם, בר, חסן, רוזן, בוארון (עזריה), חלפון, לם, תקוה (מסיקה) ר. לוי, י. מנחם.

● מכבי יבנה: לסנר, בוארון, אלקבץ, סלומון, אוסמו, צ. יעקב, עלאווה, חלפון, בן-שמעון, פלה, ועקנין (גורדין).

דוד בבר

זה משחק צמרת?!

הפועל לוד — שמשון ת"א 0:0

מה שאמור היה להיות משחק צמרת בעל איכות, הפך ביום שישי בלוד לדו קרב בין בעלת המגרש הפועל לוד לשמשון ת"א.

הפועל לוד, בהרכב חסר, ללא משחקני ההרכב הראשון ... פרץ, ישראל בן-ממס, רונן הלל, יצחק בנודיס, ויצחק נעמן התענגה במרבית דקות המשחק. לשמשון חזר לשחק, לאחר פציעה, הותיק גדעון דמתי שגם סיכן לראשונה במשחק את שער לוד בצורה ממשית בדקה ה-60, אולם יעקב בנודיס, שוער לוד, קטע

השחקן המצטיין: אורי בנודיס

את הבעיטה. משורות שמשון נעדר אברים ארביב.

לוד סיכנה את שערו של שלומי כהן משמשון בדקה ה-71 כשרפי סגאל בעט אך השוער קלט.

אורי בנודיס, בלם לוד, היווה את הגורם היחידי במשחק בו שפט בני כהן לעיני 800 צופים.

● הפועל לוד: יעקב בנודיס, ביטון, אורי בנודיס, קטשווילי, חביב, מאיה, תורג'מן, י. הלל, סגנלה, שרביט, ר. שמואל.

● שמשון: ממן, זכרוני, ברדה, א. כהן, הלוי, שמעונוב, י. הלל, עזריה, מזרחי, שוקרון, דמתי.

בפ"ת מכבי בעד הפועל

[illegible]

שעמום עד לדקה ה-68

מכבי תל-אביב — הפועל פתח-תקוה 0:0

אם זר היה נכנס אתמול לאיצטדיון בלומפילד רק בדקה ה-68 למשחק בין מכבי ת"א להפועל פתח-תקוה היה חושב שהחמיץ משחק גדול אלא שעד אז חזינו ביכולת דלה של שתי הקבוצות שהיתה הגורם הישיר לתיקו ללא שערים בסיום.

נכון, מאז הדקה ה-68 בא שלח אלי מחפוד כדור מתוחכם לרוחב שער תל-אביב שנהדף מהקו על ידי דוד אזולאי חזינו בכמה הזדמנויות ליד שני השערים, אבל ההתעוררות המאוחרת היתה רק לעג לרש ל-3000 הצופים שהקדימו ובאו לתחילת המשחק.

עשר דקות מאוחר יותר נגח אלי דריקס לשער פ"ת, ג'רבי שמט וסנדורי שעט על המציאה נגח את הכדור החוצה.

בדקה ה-83 הגביה חיים גולדברג לרחבה אך גבי לסרי הקדים את סנדורי והציל את שערו. חלפו שתי דקות חולפות ומני בסון החטיא פעמיים בראשונה הוא בעט לקורת שער ת"א ואחר כך כדור חלש ואבי כהן הרחיק מהקו.

דקה מהסיום הדביק מיקי כהן כדור לקורת שער פתח-תקוה, על הכדור החוזר עט דריקס שנגח מ-10 מטרים אך בודניוק הרחיק מהקו. גולדברג שקלט את הכדור החוזר בעט אך הגנת האורחים הרחיקה לקרן.

זה היה הסיום הדרמטי והמעניין של המשחק הזה. קודם לכן משחק חלש ודל בארועים. רק החילופים של שמעון שנהר, מאמן מכבי, שהכניס את סנדורי וגולדברג על חשבונם של טבק ונתן הפיחו רוח בשורות המכבים.

פתח-תקוה הגיעה לבלומפילד במטרה לא לספוג שער. המטרה הזו הושגה. האורחים ניסו לצאת

השחקן המצטיין: איתן בודניוק

להתקפות מתפרצות של ניר לוין, גבע מרקוס ומני בסון אבל הם נכשלו בהשגת מטרה זו.

שפט יצחק בן-יצחק, ששלף כרטיס צהוב לאיתן בודניוק.

● מכבי ת"א: גינצבורג, קריים, א. כהן, שמעונוב, אזולאי, לולו, מ. כהן, גריאני, נתן (גולדברג), דריקס, טבק (סנדורי).

● הפועל פ"ת: גדבי, לסרי, בודניוק, סאבו, ד. לוי, חזן, אליה (מחפוד) קוזשווילי, בסון, מרקוס, לוין.

אורי שטינבך

חיון העניק נצחון חיוני

הפועל באר-שבע — מכבי חיפה 0:1 (0:1)

לאחר ששה מחזורים בהם לא הצליחה קבוצת הפועל באר-שבע להשיג נצחון הספיק אתמול שער של אבי חיון, שחקנה הצעיר של באר-שבע, כדי לזכות בו במלוא שלוש הנקודות.

בדקה ה-24 נגח חיון כדור חזק לרשת 0:1.

הפועל באר-שבע במשחק מלווה ברוח קרב והרבה התלהבות גילתה את מכבי חיפה במערומיה. החיפנים כמעט ולא הורגשו במהלך 90 דקות המשחק. פרט לשוער אבי רן לא ניתן לציין שחקן נוסף משורות חיפה.

בבאר-שבע היטיבו לשחק יוסי שושני שריכז את משחק חוליית

השחקן המצטיין: ראובן סולטן

החזור. יובל אוחנה ואלי וייצמן. גם סולטן שהוצב בחוליית הקישור עשה עבודה יעילה כאשר שיגר כדורים ארוכים לשני חבריו בחוד.

ההגנה הבאר-שבעית שלא נזקקה למאמץ מיוחד מול חלוציה הנירפים של חיפה עשתה את המוטל עליה. גונן ובן-חמו שהרשו לעצמם להתפנות למשחק התקפה ביצעו גיחות מול מגיני חיפה ובכל זאת לא הסתיימו גיחותיהם בהבקעת שערו של אבי רן.

הנצחון של באר-שבע על חיפה הוסיף מנת מורל לשחקני הבית שיצאו בשבת הקרובה להתמודד מול הבית"רים מירושלים.

שפט מצויין יעקב שיינר.

● הפועל באר-שבע: זכוביי, צקי, בן-חמו, רוידי, אילוז, גונן, צרפתי, סולטן (בן-יעקב), חיון, שושני, אוחנה, וייצמן (ביטון).

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, קלינגר, א. כהן, מרילי, ברייזלובסקי, ממן (סלקטר), אבו-קרט (גבעולי), רוזנטל, ארמלי, מזרחי.

אברהם בר-לב

שוער מכבי תל-אביב, בוני גינצבורג קולט כדור במשחק התיקו 0:0 של קבוצתו מול הפועל פתח-תקוה. ליד גינצבורג נראה בני קוזשווילי (מספר 2) מפתח-תקוה, המקדים את דוד אזולאי ממכבי תל-אביב. (צילום: אריה קנפר)

חמישיות בצמרת הארצית

הפועל חולון הדהימה ביום שישי את הפועל חדרה בנצחון 1:5 ושבה למאבק על העליה ★ המוליכה — הפועל חיפה — ניצחה 2:5 את האחרונה הפועל דימונה ★ הפועל ירושלים ניצחה בקושי 0:1 את הפועל מרמורק ★ מתח אדיר במאבק נגד המבחנים

ארצית

נצחונות הבית שהשיגו אתמול הפועל חיפה (2:5 מול הפועל דימונה) והפועל ירושלים (0:1 נגד הפועל מרמורק) הותירו טווח של שתי נקודות בין השתיים אבל את תדהמת המחזור סיפקה הפועל חולון שהביסה, ביום שישי, את הפועל חדרה 1:5 ושבה לתמונת הצמרת תוך שהיא דוחקת את החדרתים למקום הרביעי במרחק שש נקודות מהפיסגה.

בתחתית מחריף המאבק ואפילו קבוצת המקום השישי — הפועל עכו — מרוחקת רק שלוש נקודות מהמקום שיוביל בתום העונה למשחקי המבחן להישארות בליגה. עכו ניצחה ביום שישי את הפועל יהוד 0:2 וחלפה על פניה. יהוד, שאך לפני שבועיים חלמה על עליה לליגה הלאומית, חושבת כבר מאתמול איך להיחלץ מירידה לליגה א'.

שני נצחונות חוץ מפתיעים הושגו במחזור אתמול. בית-שאן ניצחה בטבריה 0:1 והפועל רמת-גן גברה על מכבי שעריים 0:1.

הפועל חיפה — הפועל דימונה 2:5 (1:2)

מוליכת טבלת הליגה הארצית הפועל חיפה שמרה על מקומה בצמרת כשהביסה בביתה 2:5 את סוגרת הטבלה הפועל דימונה.

כתבנו בחיפה יוסף גלזר דיווח כי חיפה יכלה להכפיל את מנת שעריה. שני כדורים פגשו את קורות דימונה, וארבע בעיטות נוספות שעשו דרכן לרשת נבלמו על קו שער דימונה.

ראש עיריית דימונה אלי הללי הגיע במיוחד לחיפה. ישב על ספסל שחקני עירו וחזה ביכולת מעולה של החיפנים חיים בן-שאנן ורחמים סלע.

מסכת השערים נפתחה בדקה ה-10 לאחר שבן-שאנן העניק יתרון לחיפה. עובדיה צבי השווה בדקה ה-15 ורונן רוקמן קבע את תוצאת המחצית — 1:2.

שלומי שטיקר פתח את המחצית השניה בשער (46). אבוטבול האורח צימק ל-3:2 (48) ורוני מלכה, בצמד, חתם את תוצאת המשחק בדקות ה-70, ו-77.

שפט ראובן ז'נו, לעיני 4000 צופים.

הפועל חולון — הפועל חדרה 1:5 (0:2)

הפועל חדרה חייבת להודות לשוערה מרדכי עטיה. עטיה מילט את שערו מ-4 שערים בטוחים, ולא יכול היה למנוע חמישה שערים אחרים של שחקני חולון שהביסו את הפועל חדרה 1:5.

ארז שקורקה המצויין (20, 31) ובני דמתי (68 בתום מבצע אישי) ו-84 לאחר עירבוביה היו הבולטים בחולון. מרקו בן ברוך השלים את החמישיה (57) לאחר משגה בהגנת חדרה.

השער לחדרה הובקע ע"י שלומי גוזלן (47) שבעט אל בין חיבורי הקורות.

שפט אריה פרוסט, לעיני 1000 צופים בחולון.

הפועל ירושלים — הפועל מרמורק 0:1 (0:1)

משה מרכוס הפך אתמול יקיר העיר ירושלים. מרכוס היה הגורם המרכזי לכך שקבוצתו הפועל ירושלים גברה על הפועל מרמורק 0:1.

במהלך המחצית השניה הציל מרכוס שני כדורים שנבעטו מרגליו של פנחס שכטר ועשו דרכם לרשת.

שער הנצחון הובקע בדקה ה-36. מרדכי ועקנין הוכשל ובעט בעצמו את כדור העונשין מ-20 מטר אל בין חיבורי הקורות.

לאחר ההפסקה הוכשל ועקנין (62) ברחבת מרמורק ושופט המשחק עמית קליין פסק על כדור 11. יוסי תא-שמע בעט ואמיר לוינגר שוער מרמורק קלט.

1000 צופים חזו במשחק בימק"א.

מכבי רמת עמידר — בית"ר רמלה 0:2 (0:0)

צמד שערים של מאיר שלום, חלוץ מכבי רמת עמידר, העניקו לחבריו נצחון 0:2 על בית"ר רמלה.

המשחק שעמד על רמה ירודה התעורר בדקה ה-59. עמידר, בהתקפתה הראשונה במשחק, מצאה את אורן גרין שמסר כדור רוחב לשלום שקבע — 0:1.

דקתיים לסיום הכשיל עלי עותמאן, בלם בית"ר רמלה, את גרין ושופט המשחק דוד יוסף הורה על הנקודה הלבנה. מאיר שלום בעט במדוייק — 0:2.

150 צופים חזו במשחק שנערך ברמת-עמידר.

הפועל עכו — הפועל יהוד 0:2 (0:1)

צמד נגיחות של לוי איחנה (5) ויצחק בירזרגי (67) היקנו לעכו נצחון צודק בניצוחו של הקשר התיכון דוד חלפון.

להפועל יהוד היתה הזדמנות אחת במהלך המשחק. בדקה ה-71 החטיא יצחק בלחסן מקרוב.

גשם שוטף ליווה את סיום המשחק שהיה ביום שישי בעכו.

שפט רחמים שאשא, לעיני 700 צופים.

הפועל בית-שאן — הפועל טבריה 0:1 (0:1)

חניכיו של אברהם מרצינסקי ממשיכים בדהירתם. אתמול הדהימו שחקני הפועל טבריה בטבריה בנצחון 0:1.

כבר בדקה ה-5 כבש הלל קפלן את שער הנצחון. השער נכבש לאחר טעות בהגנת טבריה. קפלן ניצל מסירה של מאיר אלגריסי כדי לקבוע את תוצאת המשחק.

שוער בית שאן אילוק ארמונד התעלה על עצמו בדקה ה-88 כשהדף כדור 11 מטר שבעט יוסי עדרי.

שפט סיימון דגן, לעיני 2400 צופים, בטבריה.

הפועל רמת-גן — מכבי שעריים 0:1 (0:0)

רינון חרזי העניק אתמול להפועל רמת-גן נצחון חוץ מפתיע 0:1 על מכבי שעריים.

חרזי כבש בדקה ה-55 כשהצליח לחלוף על פני בלם שעריים יצחק צבי ועל פני השוער אבי ליברמן ואז מול הרשת לא התקשה לכבוש את שער הנצחון.

שעריים שלטה במשחק אולם משחק חלוציה היה עקר. שוער הפועל ר"ג שמואל גילרדי היה במיטבו.

שפט יאיר טילינגר, לעיני 200 צופים.

הכוח ר"ג — בית"ר נהריה 0:0

יתרונה הבכור של הכוח ר"ג לא הספיק לה. במגרשה, מול בית"ר נהריה עימה כיימה בתיקו 0:0.

גיבור המשחק היה שוער נהריה צדוק אברהמי שמילט את שערו מספיגת 7 שערים בטוחים.

שפט יוסף שועי, לעיני 200 צופים, במגרש וינטר.

הטבלה הארצית

(אחרי 23 מחזורים)

1.	הפועל חיפה	10-34	43
2.	הפועל ירושלים	20-28	41
3.	הפועל חולון	13-28	38
4.	הפועל חדרה	28-33	37
5.	מכבי עמידר	21-21	35
6.	הפועל עכו	22-26	33
7.	הפועל יהוד	23-24	33
8.	הפועל בית-שאן	22-22	33
9.	מכבי שעריים	15-21	31
10.	הפועל טבריה	27-29	31
11.	הפועל רמת-גן	17-17	30
12.	הכח רמת-גן	21-14	25
13.	הפועל מרמורק	31-24	24
14.	בית"ר רמלה	32-10	21
15.	בית"ר נהריה	27-10	21
16.	הפועל דימונה	35-17	16

הבטלנים קבעו: בית"ר י-ם מול כפר-סבא

מחזיקת גביע המדינה בכדורגל ומוליכת הטבלה הלאומית, קבוצת בית"ר ירושלים תתמודד בשלב רבע הגמר בגביע המדינה עם הפועל כפר-סבא — כך עולה מההגרלה שבוצעה ביום שישי באולפני "קול ישראל" בתל-אביב.

בית"רי ירושלים ישחקו ביום רביעי בשבוע הבא בשעה 5. מיד לאחר משחק זה תתמודדנה מכבי חיפה והפועל פתח-תקוה.

בהתאם לתקנון החדש של ההתאחדות לכדורגל יתקיימו ארבעת משחקי רבע הגמר באיצטדיון הלאומי ברמת-גן.

ביום שלישי, בשבוע הבא, תשחקנה בית"ר תל-אביב ומכבי נתניה בשעה 4 ולאחר מכן מכבי יפו ומכבי תל-אביב.

יום אחד לאחר מכן ייערכו שני משחקי רבע הגמר האחרים.

הכנסות ארבעת המשחקים יתחלקו שווה בשווה בין שמונה הקבוצות.

אם לא תושגנה הכרעות בתום 120 דקות במשחקים ביום שלישי יתקיימו משחקים חוזרים שבוע לאחר מכן (גם כן ביום שלישי) ואז גם יבעטו כדורי עונשין מ-11 מטרים אם שוב לא תהיה הכרעה בתום 120 דקות.

דברים זהים לחלוטין לגבי שני משחקי רבע הגמר שיתקיימו ביום רביעי. גם כאן אם לא תושג הכרעה יצטרכו הקבוצות לשחק שוב שבוע לאחר מכן (ביום רביעי).

במקרה של משחקים חוזרים תתחלקנה ההכנסות רק בין הקבוצות המשתתפות במשחקים אלה.

את ההגרלה ביצעו זוכי הקדם אירוויזיון נתן דטנר ואבי קושניר ששרו את שיר הבטלנים וייצגו את ישראל באירוויזיון שיתקיים ב-9 במאי בבריסל, בלגיה.

בהתאחדות לכדורגל, המנתחת הכנסות בחצי הגמר ובגמר, הביעו שביעות רצון מההגרלה שכן הקבוצות היותר מושכות קהל — מכבי נתניה, מכבי תל-אביב, בית"ר ירושלים ומכבי חיפה — לא תפגשנה ברבע הגמר ולכן צפויים משחקי חצי גמר מרתקים.

במחזור הבא

ליגה לאומית

מכבי יבנה — בית"ר נתניה; בית"ר ת"א — הפועל לוד; שמשון ת"א — מכבי יפו; בית"ר ירושלים — הפועל ב"ש; מכבי חיפה — הפועל כפ"ס; בני-יהודה ת"א — הפועל ת"א; מכבי פ"ת — מכבי ת"א; הפועל פ"ת — מכבי נתניה.

ליגה ארצית

בית"ר נהריה — הפועל חולון; הפועל חדרה — מכבי שעריים; הפועל ר"ג — הפועל טבריה; הפועל בית-שאן — הפועל עכו; הפועל יהוד — הפועל חיפה; הפועל דימונה — הפועל ירושלים; הפועל מרמורק — מכבי רמת-עמידר; בית"ר רמלה — הכוח ר"ג.

הניחוש הנכון

1.	מכבי נתניה – מכבי יבנה	1
2.	מכבי ת"א – הפועל פ"ת	x
3.	הפועל ת"א – מכבי פ"ת	2
4.	הפועל כ"ס – ב.יהודה ת"א	x
5.	הפועל ב"ש – מכבי חיפה	1
6.	מכבי יפו – בית"ר י-ם	2
7.	הפועל לוד – שמשון ת"א	x
8.	הכח מכ' ר"ג – בית"ר נהריה	x
9.	מכבי ר.עמידר – בית"ר רמלה	1
10.	הפועל י-ם – הפו' מרמורק	1
11.	הפועל חיפה – הפו' דימונה	1
12.	הפו' טבריה – הפו' ב. שאן	2
13.	מכ' שעריים – הפועל ר"ג	2
14.	הפו' צפר' חולון – הפו' חדרה	1

● ליגה א'

ליגה א', דרום
(לאחר המחזור ה־23)

.1	הפועל בת־ים	10-22	33
.2	הפ. קרית אונו	11-24	28
.3	הפועל אשקלון	15-19	27
.4	הפועל אזור	23-28	26
.5	הפ. קרית־מלאכי	17-17	26
.6	הפועל רמלה	19-22	25
.7	מכבי קרית־גת	15-16	24
.8	הפועל ראשל"צ	24-30	23
.9	הפ. בית־שמש	24-22	21
.10	הפ. רמת השרון	26-19	19
.11	לורוס חולון	27-18	19
.12	הפועל אור־יהודה	19-14	18
.13	בית"ר באר־שבע	34-20	17
.14	הפועל ירוחם	27-20	14

● בת־ים: הפועל בת־ים — הפועל ראשל"צ 0:1 (0:1). שער הנצחון: בני רובין (30). שפט יעקב בן־חמו לעיני 200 צופים.

● אזור: הפועל אזור — הפועל קרית־אונו 0:0. שפט דני קורן לעיני 200 צופים.

● ירוחם: בית"ר באר־שבע — הפועל ירוחם 0:1 (0:0). יוסי פחימה כבש בדקה ה־89 את שער הנצחון. שפט בני כהן לעיני 100 צופים.

● רמלה: הפועל רמלה — הפועל קרית־מלאכי 0:1 (0:0). לרמלה כבש משה בוהדנה (65). שפט שלמה שחר לעיני 500 צופים.

● רמת־השרון: הפועל רמת השרון — מכבי קרית גת 0:0. שפט דוד בן־ברוך לעיני 250 צופים.

● אשקלון: הפועל אשקלון — הפועל בית־שמש 0:0. שפט מרדכי ואנה לעיני 200 צופים.

● אור־יהודה: הפועל אור־יהודה — „לורוס" חולון 0:0. שפט מאיר בנישתי לעיני 1000 צופים.

ליגה א', צפון
(לאחר המחזור ה־23)

.1	מכבי חדרה	11-30	32
.2	הפועל רעננה	14-23	29
.3	מכבי טמרה	11-20	28
.4	הפ. קרית־שמונה	15-18	27
.5	בית"ר חיפה	15-20	23
.6	הפ. קרית־אתא	21-20	23
.7	הפועל טייבה	26-20	23
.8	הפועל טירה	23-21	22
.9	מכבי עפולה	19-16	21
.10	הפ. בני טמרה	26-25	19
.11	אחי נצרת	18-15	19
.12	עליה כפר־סבא	27-22	19
.13	הפ. ט. הכרמל	31-25	18
.14	מכ. אור עקיבא	28-12	15

● חדרה: מכבי חדרה — מכבי עפולה 0:4 (0:2). שערים לחדרה: יעיש סויסה (20, 85, 88) ויגאל אלחדר (35). קלוד דהאן מעפולה הורחק (38). שפט מאיר עפרון לעיני 150 צופים.

● טמרה: הפועל בני־טמרה — אח"י נצרת 0:2 (0:0). לבני טמרה כבשו אורי משה (61) ועומר (88). שפט יעקב ממן לעיני 500 צופים.

● חיפה: הפועל רעננה — בית"ר חיפה 0:1 (0:0). שער הנצחון מוטי בכר (81, בבעיטת־11 מטר). שופט המשחק סבע סרסור הרחיק את אברהם חזן וניסים גימלי מרעננה ואת חיים בוטבול מחיפה. 100 צופים חזו במשחק.

● טירת הכרמל: מכבי טמרה — הפועל טירת־הכרמל 0:1 (0:0). עזמי נאסר כבש את שער הנצחון (76). טירת הכרמל החמיצה בבעיטת 11 בדקה ה־90 כשג'ימי מוגרבי בעט למשקוף. שפט בני בר לעיני 150 צופים.

● טירה: הפועל טירה — הפועל „עליה" כפ"ס 0:1 (0:0). לטירה כבש מאער (58) ול„עליה" כפ"ס דני מרואל (89). שפט שמעון לוי לעיני 2000 צופים.

● טייבה: הפועל טייבה — הפועל קרית־שמונה 1:1 (1:0). לקרית שמונה כבש שלמה בן סימון (35) ולטייבה שלום אסרף (78). שפט יעקב לוי לעיני 2000 צופים.

● קרית־אתא: הפועל קרית־אתא — מכבי אור עקיבא 0:1 (0:0). שער הנצחון שמעון עמר (85). שפט מאיר בנבוזי לעיני 300 צופים.

● במחזור הבא

ליגה א' — צפון
מכבי עפולה — הפועל קרית־אתא; מכבי אור עקיבא — הפועל טירת הכרמל; מכבי טמרה — הפועל טייבה; הפועל קרית שמונה — הפועל טירה; הפועל עליה כפ"ס — בית"ר חיפה; הפועל רעננה — הפועל בני טמרה; אחי נצרת — מכבי.

ליגה א' — דרום
בית"ר ב"ש — הפועל רמלה; הפועל קרית מלאכי — הפועל אזור; הפועל קרית אונו — הפועל רמת־השרון; מכבי קרית גת — הפועל בת־ים; הפועל ראשל"צ — הפועל אשקלון; הפועל בית שמש — הפועל אור יהודה; מכבי לורוס חולון — הפועל ירוחם.

עדיין לא נס ליחו

יאיר קרני, בן ה־36, היה אתמול לרץ הוותיק ביותר שזכה במירוץ המרכזי בהקפת התבור ה־35 ★ זמנו לא מרשים — 40.36 דקות, לדבריו „בגלל הרוח" ★ בין הנשים זכתה רוזה סיידון מקיבוץ החורשים ★ שני משתתפים בני 80 ומשתתף בן... 4.5

מאת יצחק ויסהוף

יאיר קרני, מושבניק משער חפר שליד נתניה, עשה אתמול היסטוריה קטנה. קרני המייצג את אגודת עמק חפר היה לרץ הוותיק ביותר שזכה במרוץ המרכזי של הקפת התבור ה־36. קרני בן ה־36 עבר את מסלול 11 הק"מ בזמן 40.36 דקות. זמן בינוני.

„הרוח היתה נוראית. בגללה הפסדתי אני ורצים אחרים לפחות 2 דקות רק בעליה. אבל אין לי טענות. מסלול התבור הוא המסלול הקשה ביותר בארץ ולכן אני שמח. מה עוד שזה נצחוני השני בתבור. בפעם הראשונה עשיתי זאת לפני 4 שנים" — אמר בסיום המנצח המאושר.

3000 רצים זינקו במגע אוויר נוח אולם הרוחות החזקות שנשבו פגמו באיכויות הריצה. שיא התבור מוחזק בידי המערב גרמני גינתר קול ז"ל — 36.36 — תוצאה שהושגה בשנת 1981. אתמול, כאמור מנעה הרוח שיפור השיא.

האווירה סביב התבור היתה ססגונית. התלבושות הצבעוניות של הרצים השתלבו בשלל הפריחה הנהדרת. בין הרצים הרבים נראו דמויות מוכרות כמו האלוף דורון רובין ראש מה"ד, המשתדל לא להחמיץ שום מרוץ הנערך בארץ.

ותיקי המשתתפים היו שניים — יהודה מלצר ומשה אבינרי, בני ה־80. מלצר מורה לחינוך גופני מקרית ביאליק עבר עד כה 34 מ־35 הקפות התבור. צעיר המשתתפים היה לירן פז בן ה־4 וחצי. לירן הוא נכדו של עורך מדור הספורט של „על־המשמר", ישראל פז.

המנצחת בין הנשים למרחק של 11 ק"מ היתה רוזה סיידון מקיבוץ חורשים. סיידון שיפרה את הישגה מהשנה שעברה ב־4 דקות. אתמול היא קבעה — 54.46 דקות.

מנצחי מרוץ התבור

● בוגרים עד 40. 11 קמ"ש. 1. יאיר קרני (עמק חפר) 40.36; 2. שלום לוי (עמק חפר) 44.31; 3. אמנון לבן (סולם צור) 44.45.

● נשים 11 ק"מ: 1. רוזה סיידון 54:46; 2. מיקי בכט (עמק הירדן) 59.13.

● בוגרים מעל לגיל 40: 1. ציון חצרוני (איילות) 41.45; 2. קלייס גדמן (בלגיה) 44.30; 3. אלי רון (עין גדי) 46.02.

● מעל גיל 50: 1. יוסף צברי (עין גב) 48.05; 2. יצחק עתיר (איילות) 50.20; 3. עודד עינב (תעשיה אווירית) 51.29.

● מעל גיל 60: שלמה עמרני (רחובות) 54.25.

● נוער עד גיל 19 4 ק"מ: נועם חגי (הפועל פ"ת) 15.03; 2. זיו רוזנבליט (סולם צור) 15.14; 3. אוסמה מייצר (סולם צור) 15.19.

● בוגרות 4 ק"מ: 1. עמל עבאלעל (סולם צור) 17.55; 2. רחל שמידט (עמק חפר) 18.40.

● נערות עד 18: פביאן גרינבאום (עמק חפר) 17.53; 2. רפיקה עוור (סולם צור) 19.37; 3. הדס בלומנטל (סולם צור) 21.05.

● נערים גיל 16: 1. איתן קומר (עמק חפר) 15.39; 2. סרחיו גרינפלד (סולם צור) 15.58; 3. שי אוחיון (נהריה) 16.10.

● ילדים 14 למרחק 2 ק"מ: 1. רענן לוי (עמק חפר) 8.15; 2. תמיר בלנק (עין־השופט) 8.19; משה בוסקילה (נהריה) 8.21.

● ילדות 14 2 ק"מ: 1. אלה אנדך (קצרין) 9.00; 2. הגר גרשוני (חולתה) 9.33; 3. נטע אדר (סולם צור) 9.36.

● בנים 12 2 ק"מ: יניב סמו (סולם צור) 8.25; 2. אופיר שושנה (רגבים) 8.31; 3. אייל טרום (רמת גן) 8.32.

● ילדות 12: גלי ווגרנט — 9.49; ניצן שרון (עמק חפר) 9.56; ורד לסקר (רמת־גן) 8.32.

כן נערכו מרוצים עממיים רבים. את הפרסים למנצחים העניק מזכ"ל הפועל יצחק אופק יחד עם בני גורפינקל ראש המועצה האיזורית גליל תחתון ואישים נוספים.

המרוץ אורגן בידי המועצה האיזורית גליל תחתון, מרכז הפועל, הפועל גליל תחתון ועיתון „על המשמר".

התהיה הערב אלופה?

● כדוריד

מאת יוסף חכם

תכונה רבה ניכרת בראשון לציון לקראת המשחק השלישי במשחקי הגמר בכדוריד לאליפות הליגה הלאומית 1987 בין הפועל ראשון לציון למכבי ראשון לציון שיערך הערב. בשעה 8.30, בהיכל הספורט העירוני בראשל"צ.

שחקני מכבי שניצחו בשני המשחקים הראשונים 18:26 ו־14:17 זקוקים הערב לנצחון על מנת לזכות בתואר.

מאמן מכבי ראשל"צ, דר זילברברג (זיבי) אמר: קבוצתי אומנם נמצאת בעמדה טובה עם שני נצחונות אך זה לא אומר דבר. כל משחק הוא ספור חדש.

הפועל ראשל"צ תפתח בהרכב: עייה: דרורי, דיין, ורה, שושנה, יהודה גובלטש ושלום כהן, ראשל"צ ואקרמן.

מכבי ראשל"צ: סלע (ספאקה), אוסלנדר, דרוקר, צרפתי, יוסיפוביץ, פופקו וכבען.

ישפטו אלי פוקס ומשה הרמן.

אברטון זינקה לראש הטבלה

● הליגה האנגלית

קבוצת הכדורגל אברטון עלתה אתמול לראש טבלת הליגה האנגלית לאחר שניצחה בלונדון את קבוצת צ'לסי 1:2. אברטון מקדימה בהפרש שערים את האלופה ליברפול כשלשתיהן אותו מספר נקודות — 67. אבל לאברטון משחק אחד חסר.

ליברפול תשחק היום בוומבלי מול ארסנל בגמר גביע הליגה האנגלי. ליברפול זכתה בגביע זה 4 פעמים ותהיה לה זו ההופעה השביעית בגמר בעוד שארסנל טרם זכתה בו.

אברטון עלתה ליתרון משער עצמי שכבש דיין ווטסון אולם החלוץ האנגלי הבינלאומי רי דיקסון השיווה לאחר מכן. את שער הנצחון הבקיע ניק הרפר.

שלושער של קלייב אלן

כוכב השבת היה בלא ספק קלייב אלן שכבש את כל שלושת השערים לזכות קבוצתו טוטנהאם שניצחה במגרשה את נוריץ' 0:3. בכך השיווה אלן את שיא השערים של ג'ימי גריווס העומד על 43 שערים לעונה.

לאלן סיכויים לשבור את השיא מאחר שלטוטנהאם נותרו עוד 10 משחקים עד תום העונה. מעניין לציין שגם גריווס היה בעבר שחקנה של טוטנהאם וגם של צ'לסי אולם סיים את הקריירה שלו „בלול התרנגולים".

לנוריץ' היה זה ההפסד הראשון לאחר 15 משחקים רצופים. נצחונה של טוטנהאם השבת העלה אותה למקומה הרביעי בטבלה עם 57 נקודות מ־32 משחקים כשאת המקום השלישי תופסת לוטון עם נקודה יותר מ־35 משחקים כמו לליברפול (אותו מספר משחקים) ואילו ארסנל ירדה למקום החמישי. לוטון סיימה במגרשה בתיקו 0:0 את משחקה עם ווימבלדון.

מנצ'סטר יונייטד עלתה למקום ה־11 לאחר נצחון דחוק באולד טרפורד על אוקספורד 2:3. את השערים לזכות היונייטד הבקיעו דייוונפורט (2) והקפטן בריאן רובסון אשר הבקיע גם באמצע השבוע שער במדי אנגליה נגד צפון אירלנד (0:2).

השער ה־100 של גודארד

במשחק מרתק שהיה בלונדון ניצחה צ'רלטון מן התחתית את ווטפורד 3:4.

נצחון נוסף לקבוצת תחתית השיגה ניו־קאסל שגברה על לסטר מעליה 0:2 משעריהם של וורדון וגודארד שזה היה לו השער ה־100 שלו בקריירה.

הליגה האנגלית

.1	אברטון	24	27-82	67
.2	ליברפול	35	34-61	67
.3	לוטון	35	35-39	58
.4	טוטנהאם	32	53-55	57
.5	ארסנל	33	21-42	55
.6	נוטינגהאם	35	41-55	55
.7	נוריץ'	34	42-44	54
.8	ווימבלדון	34	39-44	52
.9	קובנטרי	34	36-38	50
.10	ווטפורד	33	43-54	47
.11	מנצ'סטר יונייטד	34	35-45	47
.12	צ'לסי	34	52-43	45
.13	קווינס פארק	34	43-37	44
.14	שפילד	33	48-44	41
.15	ווסטהאם	33	53-44	41
.16	אוקספורד	35	58-36	36
.17	סאותהמפטון	33	58-53	37
.18	לסטר	35	65-47	36
.19	צ'רלטון	34	48-34	33
.20	ניוקאסל	33	53-38	33
.21	אסטון וילה	35	67-37	32
.22	מנצ'סטר סיטי	34	48-27	31

שני משחקים נוספים נסתיימו ללא שערים — אסטון וילה נגד מנצ'סטר סיטי ונוטינגהאם נגד קובנטרי.

● הליגה הגרמנית

ה־100 של דיטר הנס

מאת חיים שר, מיוחד

דיטר הנס, חלוץ באיירן מינכן, כבש אתמול בדקה ה־18 את שערו ה־100 במדי האלופה המערב גרמנית בנצחון קבוצתו 0:3 על קייזרסלאוטרן — 0:3.

לונדרה (38) ודורסנר (79) השלימו את הנצחון.

מינשנגלאדבאך הובסה שוב, הפעם 4:0 מרגלי שחקני איינטרכט פרנקפורט.

יתר התוצאות: שטוטגארט — דורטמונד 0:3; אורדינגן — ריסלדורף 1:4; המבורג — לברקוזן 0:1; פ.צ. קלן — המבורג 1:3; מנהיים — נירנברג 0:3; בוכום — וורדר ברמן 1:1; בלוויים ברלין — שלקה 04, 0:0.

לביירן מינכן, בראש הטבלה, 34 נקודות לפני המבורג 31. לברקוזן, ברמן, קלן ושטוטגרט 27 כל אחת.

רק כמעט מדליות לקדטים שלנו באליפות העולם

● סיוף

מאת יצחק אשל

שני ישראלים עמדו בסוף השבוע על סף השגת מדליה נכספת באליפות העולם לקדטים בסיוף שנפתחה ביום שישי בבמבר המכביה בתל־אביב. הסייף ים מיכאלי אשר התחרה במקצוע הרומח נוצח בבית הגמר בקרב על מדליית הארד. ע"י מרקוס ריידר ממערב גרמניה — 10:7 לאחר שהגרמני הוליך בכל השלבים.

קודם לכן נוצח מיכאלי ע"י האיטלקי לסלנדרה — 10:6. האיטלקי זכה לבסוף במדליית הכסף. למרות הפסדיו בבית הגמר הצליח מיכאלי לזכות בנצחון על הסייף מוונצואלה קמקרו 10:12 בקרב הארוך ביותר של האליפות שנמשך 9.51 דקות. נצחון זה העלה אותו לדרוג ארבעת הראשונים.

ישראלי נוסף אשר העפיל אף הוא לבית הגמר, יובל סגל נוצח אף הוא ע"י האיטלקי לסלנדרה 10:6. קודם לכן זכה מיכאלי בשורה של נצחונות על סייפים מעולים.

בתחרויות הדקר גרם בני ליפסיקס להפתעה גדולה ביותר כשניצח בתחרויות המוקדמות לא פחות מ־6 יריבים בהם את שני יריביו מבית הגמר. הוא גבר במוקדמות על בובקרט ממערב גרמניה 4:5 ועל שונג מקנדה 4:5 וניצח את אלוף אירופה לותר אף הוא ממערב גרמניה — 4:5.

לא כך היו פני הדברים בבית הגמר. ליפסיקס החל יפה כשגבר במפתיע על השבדי המצויין אטלין 8:10 והעפיל לאחר נצחון זה לבית ו־4. שם לרוע מזלו נוצח ליפסיקס פעמיים. בפעם הראשונה ע"י בובקרט עליו גבר במוקדמות — 10:7 ובקרב על מדליית הארד הוא נוצח ע"י שונג מקנדה 10:7 לאחר שגם עליו גבר במוקדמות. ליפסיקס הוליך בשלבים רבים של הקרב ולאחר שיוויון 6:6 הוליך 6:7 אולם קנדי פגע בו 4 פעמים וניצח.

בתחרויות החרב הצליח הישראלי רביב מימון להעפיל לבית הגמר לאחר שניצח ב־4 קרבות שני סייפים מקנדה, אחד מוונצואלה ואחר מישראל. אולם בבית ו־8 הוא נוצח בידי האיטלקי סירוביץ 10:7.

המנצחים בתוארי אלופי העולם: דקר, אלוף עולם גרנולד בובקרט על חבריו מגרמניה קרסטן לותר 7:10.

חרב גיורג בורוש (הונגריה)

טקס פתיחת אליפות העולם הראשונה לקדטים בסיוף. (צילם: אריח קנפר)

עובדיה: שלושה שיאים לאומיים

דני עובדיה מהפועל נתניה שיפר אתמול שלושה שיאים לאומיים לבוגרים ונוער בהרמת משקולות במשקל עד 48 ק"ג.

ארבע מדליות לבאר־שבעים

מתאבקי הפועל באר־שבע זכו אתמול בארבע מדליות זהב באליפות ישראל לקדטים בהאבקות.

שיא נוער בהטלת כידון

מאת אריה גיטליס

יוסי פיינברג בן ה־19 ממכבי חיפה קבע אתמול שיא נוער בהטלת כידון כשהרחיק את הכידון למרחק 52.08 מטר. פיינברג קבע את השיא בתחרות על שם חיים אירלסון ז"ל הנערכת זו השנה ה־54.

100 מטר: צפריר מינצר — 6.79; אבי נסנקורן (אס"א ת"א) — 11.37; 200 מטר: אבי נסנקורן — 22.45; 400 מטר: דורון שיטרוק (מכבי ת"א) — 50.24; 3000 מטר: עמית נאמן (אס"א ת"א) — 8:26.58 דקות; ברזל: יואב שרף (מכבי חיפה) 13.14.

נשים: רוחק: סיגל גונן (אס"א ת"א) — 6.07; 100 מטר: אורית קולודני (הפועל כפ"ס) 12.51; 300 מטר: אורית קולודני — 41.40. שניות; גובה: עידית יותאי (הפועל כפ"ס) 1.64; ברזל: דלית נבות (העמקים) 11.63 מטר.

השתתפו כ־250 אתלטים באיצטדיון האתלטיקה בהדר יוסף.

תוצאות בולטות

קפיצה לגובה: צפריר מינצר והפועל העמקים 2 מטר; רוחק:

שיא גילאים ב־100 מ' גב

שני טליטמן מהפועל עמק הירדן קבעה אתמול שיא גילאים באליפות ישראל בשחיה לגילאי 14־11 שנערכה בבריכת הפועל נהריה.

שיאה של טליטמן נקבע במשחה ל־100 מטר גב — 1:15.54. השיא הקודם היה שייך להדר קליינר והוא הושג בשנת 1982. היה זה בתחרות לגילאי 12.

הישג נאה קבע מנחם מזרחי (עמק הירדן) בגילאי 14. הוא ניצח ב־100 מטר חתירה — 59.40 וב־400 מטר חתירה — 4:32.35 דקות.

טליטמן התקרבה גם לשיא ב־200 גב כשקבעה — 2:43.70 דקות.

בתחרות השתתפו כ־250 שחיינים ושחייניות. התחרויות המוקדמות נערכו לפני שבועיים.

● קליעה

רוהר הפתיע ברובה אויר

מיכאל רוהר מהפועל ת"א הפתיע אתמול כשניצח בגמר אליפות ישראל ברובה אויר כשצבר 578 נקודות.

במקום השני סיים אדי ספירוב ממכבי רעננה, שצבר 567 נקודות.

בתואר לנשים זכתה גילה זאודה מהפועל פ"ת — 373 נקודות לפני אורלי אלון מהפועל חדרה 372 נקודות.

באליפות הנוער זכה אלכס רוזנבלט מהפועל חדרה — 371 נקודות.

דורון זכה באקדח חופשי

עקיבא דורון מקיבוץ מעברות זכה אתמול במפתיע באליפות ישראל בקליעה באקדח חופשי לאחר שצבר 523 נקודות לפני יעקב סומטיאל מהפועל ת"א — 517 נקודות. האליפות נערכה בפרדס חנה.

הפועל פ"ת: יש משחק שלישי

מאת שמעון קדרון

קבוצת הכדוריד של הפועל פתח־תקוה כפתה אמש משחק שלישי ומכריע על הפועל ר"ג לאחר שגברה עליה 18:20 (7:8).

שתי הקבוצות יתמודדו ביום רביעי על הזכות לייצג את ישראל במסגרת גביע ההתאחדות האירופאי.

הפועל ר"ג שסיימה את הליגה במקום השלישי גברה על הפועל פ"ת במשחק הראשון בין השתיים 18:23. אמש הצליחו אהרון אמר, שכבש שישה שערים. השוער ישראל פלטה ואיתן שיבי (5 שערים) להוליך לאורך כל המשחק למעט בדקה ה־35 בה נרשם שיוויון 10:10.

המשחק עמד על רמה גבוהה ביותר ושופטי המשחק פלם וברגרוויץ בו ביד רמה. 300 צופים חזו במשחק.

● להפועל פ"ת כבשו: אמר 6, שיבי 5, טננבאום 4, חלוטה 3, בן־נעים 1 והדרי 1.

● להפועל ר"ג כבשו: אלמוזלינוס 5, סומך 5, פרובטר 4, זליגנר 2, גרא 1 ומאירוביץ 1.

מכבי ת"א בראש הטבלה

שחקני קבוצת הנוער של מכבי תל־אביב העפילו אתמול, בתום משחקי המחזור ה־23, לראש טבלת הליגה הלאומית לנוער לאחר נצחון 0:1 על הפועל פתח־תקוה.

המוליכה המודחת, מכבי פ"ת, נוצחה ע"י הפועל ת"א 2:0.

מכבי יפו, האחרונה בטבלה, גברה על בית"ר ירושלים 1:2. מכבי חיפה נוצחה בידי הפועל ב"ש — 2:0.

יתר התוצאות: הפועל חיפה — הפועל ר"ג 2:3; מכבי נתניה — מועדון כדורגל גוה יוסף חיפה 0:2; הפועל ירושלים — הפועל חדרה 1:2.

ישראל פז, שליח „על המשמר" ללוזאן, מסכם את המשחק:

הפער בגמר: מאגי

מאת ישראל פז

טרסר מילאנו זכתה ביום חמישי בלוזאן בגביע־אירופה. אבל עדיין לא ברור אם תגן עליו בעונה הבאה, שכן היא בשלב ה„פליי־אוף" בארץ המגף. מכבי ת"א, שנוצחה בגמר, כבר הבטיחה את הופעתה באירוע מספר 1 של מועדוני הכדורסל באירופה. היא כבר זכתה באליפות ישראל.

החלטת פיב"א לפני שנתיים אינה מקנה זכות אוטומטית למחזיקת גביע־אירופה הגנה על תואר. צריך להיות גם אלופה. כך זה קרה בעונה שעברה לצ'יבונה זאגרב. כך זה עלול לקרות לטרסר מילאנו.

מכבי ת"א לא הביאה ארצה את גביע־אירופה, בו זכתה ב־1977 בבלגראד וב־1981 בשטרסבורג.

אמת, מכבי ת"א אינה נופלת מטרסר מילאנו במאומה. להערכתי, היא אפילו עולה עליה. אבל כאשר קווין מאגי משחק ב־50 אחוז מיכולתו — אין מכבי ת"א מסוגלת להיות במיטבה. כי מאגי הוא הברומטר של מכבי ת"א. הפציעה ברגלו ניטרלה אותו מאימונים והכנות — דבר שבלט מאוד בגמר בלוזאן. עובדה בתחילת המחצית השנייה כשמאגי השתפר במקצת כבר רצה מכבי ת"א קדימה. אבל קווין לא הצליח לשמור על יציבות. כאשר דעך — דעכה עימו הקבוצה כולה. או חסרה מחץ בהתקפה ובמיוחד כוח מתחת לסלים.

לי ג'ונסון, שהיה מועיל בשורות מכבי ת"א (חבל רק שהחטיא 8 בזריקות העונשין), חסר את „תאומו". המאמן עליו היה כבויר. הסתבר כי ההפרש באיכות בין טרסר מילאנו ומכבי ת"א היה... מאגי.

למכבי ת"א חסר הפעם, במידה רבה, התכנון. מבחינה זו, כך נראה לי, הכין המאמן האמריקני של מילאנו, דן פטרסון, שיעורי־בית טוב יותר מצבי שרף. הגם שזה עשה מאמצים, בחילופים שערך, ליעל את משחק מכבי ת"א.

ה„טאקל" בין שרף למיקי

ה„טאקל" שהיה בין צבי שרף ומיקי ברקוביץ בפליי־אוף ניסו לטאטא, לפני המשחק בלוזאן, מתחת לשטיח. הסתבר שזה לא עלה יפה. שרף העלה בחמישייה הראשונה את דורון ג'מצ'י. מיקי נשאר על הספסל, מחכה להזדמנות להיכנס ולהוכיח שהוא עדיין טוב. ואכן, כאשר הוחלף, ניסה להיות במיטבו. הוא איים על הסל, הגן, פרץ ולרגע נדמה היה שיצליח למוטט את הגנת מילאנו. אבל דורון ג'מצ'י נשף בעורפו של מיקי והמאמן שרף ניסה לתמרן בין השניים. התוצאה: לא מיקי ולא דורון מילאו את הציפיות מהם. שניהם היו מסוגלים לתת יותר.

הבעייה של מכבי ת"א היתה בערב הגמר גם בניווט המשחק. מוטי ארואסטי וחן ליפין השתדלו כמיטב יכולתם אבל ברגע ששני הרכזים לא איימו על הסל — איבדה ההתקפה הישראלית מעוצמתה. השניים חששו כאילו לזרוק לסל. כל מה שביקשו לעשות זה היה להכניס כדורים לחבריהם, ולא תמיד עשו זאת בהצלחה. השניים לא זרקו אף פעם לסל היריב. זאת בניגוד לרכז מילאנו, מייק דנטוני שהירבה להחטיא אבל הפסיק לזרוק עד שקלע את הסל החשוב ביותר, של 3 נקודות. בסיום, לפני שיצא בחמש עבירות.

אין זה הוגן למתוח ביקורת על המאמן צבי שרף, שוראי חשב שכל מה שהוא עושה זה לטובת הקבוצה. אבל בלא כלום אי־אפשר. אני בספק אם היה צריך לדבוק בחמישייה עם שלושה גבוהים (ג'ונסון, מאגי ולאסוף), מה גם שלג'ונסון ולמאגי אין תחליף ואילו קורנליוס אינו תחליף ללאסוף. בשלב מסויים כדאי היה, אולי, לשחק עם ברקוביץ וג'מצ'י יחד. היה צריך לנסות. במיוחד כאשר המגרש היו שניים מתוך חמישה שחקנים שלא איימו כלל על סל מילאנו וקורנליוס, ליפין או ארואסטי. זה, כמובן, מחשבה לאחר מעשה...

חנס שלא נוצל

דבר נוסף שמציק לי הוא חוסר היכולת לנצל את 16 השניות האחרונות, כאשר דינו מנגין החטיא מתחת לסל, בהיותו יחידי. הכדור עבר — ולדעתי זה היה נס משמיים — לידי שחקני מכבי ת"א, אלה, במקום לארגן התקפה אחרונה, במטרה למחוק את הפיגור 71:69, איבדו את עשתונותיהם. היה צריך ליצור חסימה לג'מצ'י לזריקה של 3 נקודות. במקום זאת העבירו את הכדור מיד ליד וזריקתו האחרונה של ג'מצ'י היתה ממצב־של־התאבדות ולא הגיעה לסל מילאנו.

זו היתה הזדמנות גדולה לנצל מישגה של מילאנו ואפשרות להעביר את ההכרעה מטרסר למכבי ת"א.

ציינתי מישגה. לדעתי, היו יותר מישגים למכבי ת"א מאשר למילאנו. שחקני מכבי ת"א היו לעתים חסרי ריכוז. משחקם סבל מעליות וירידות. לעומת זאת התעלו מדי פעם שחקנים מסויימים של טרסר, כמו פרמייר, ששיחק 15 דקות עם ארבע עבירות! אילו יצא הקלעי המחונן — היה הדבר מוכרח להשפיע על משחקה של הקבוצה האיטלקית. קן בארלו היה מצויין בפתיחת המחצית השנייה ובהמשך היו מבצעים מרשימים לדוב מקאדו.

משום־מה האמנתי עד לשריקת הסיום ביכולת נצחון של מכבי ת"א. הערכתי לא רחוקה מהמציאות.

מדוע האמנתי באפשרות של נצחון ברקות האחרונות? הסיבה פשוטה. שחקני מילאנו, כמעט כולם מודקנים — מנגין, דנטוני, מקאדו. אבל הם הפעילו את נסיונם, לחמו ועד טיפת־המרץ האחרונה שלהם ולעמלם היה שכר.

מכבי ת"א נוצחה משום שלא ידעה לעמוד בלחץ ברקות האחרונות. היא לא הצליחה ליטול יתרון. רדפה אחרי יריבתה — ולא ידעה להשיגה.

אומרים, שעל חלב שנשפך לא בוכים. בכל זאת, דומה שמכבי ת"א היא ששפכה את החלב, אותו שתו שחקני מילאנו, שידעו לנצל את מישגי היריב — ולזכות בגביע האירופי.

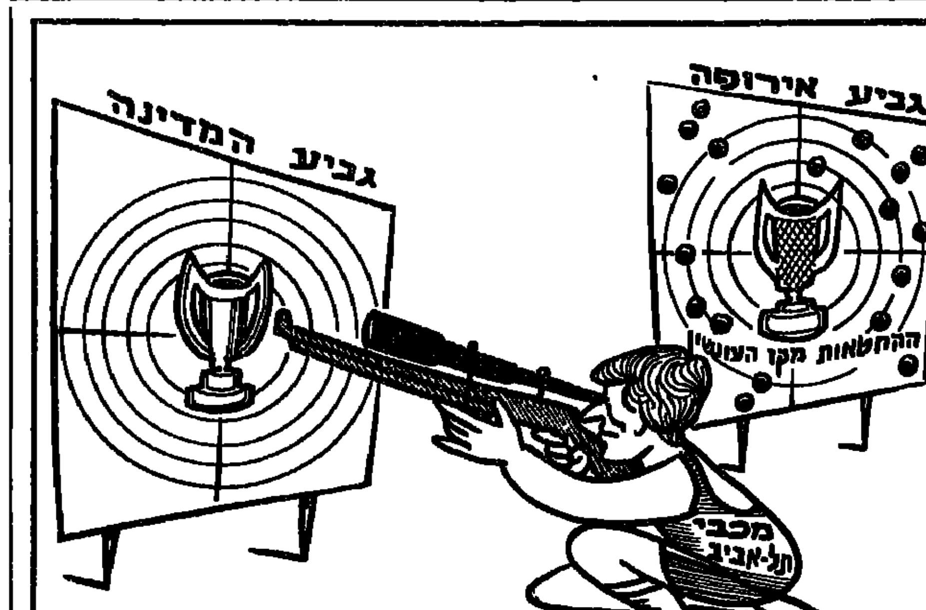

ליפין: היה מתוכנן תרגיל מסורתי. אף אחד לא היה מוכן לזרוק

כך סיפר רכז מכבי תל־אביב על 16 השניות האחרונות ★ ג'מצ'י: „הכדור לא הגיע אלי בזמן" ★ מאגי: „הייתי פצוע אבל איני מחפש תירוצים" ★ המאמן שרף: „אני לא מתחרט על אף הוראה שנתתי" ★ ארואסטי: „ניתן היה לעשות סל ב־16 השניות האחרונות" ★ מיקי ברקוביץ חוזר רק היום. בילה יומיים באירופה

מאת יצחק ויסהוף

מי שציפה שאוהדי מכבי ת"א יבואו ביום שישי לנמל התעופה בן־גוריון לקבל את פני אליליהם התאכזב. מהיין לאולם הנוסעים לא נראו אוהדים. „כולם היו בלוזאן והם בדרך לישראל" אמרו שחקני מכבי שחזרו מלוזאן לאחר שנוצחו בידי טרסר מילאנו 71:69 והשאירו את הגביע האירופי לאיטלקים.

המכבים זכו, למרות ההפסד, לזרי פרחים רבים. נציגי מרכז מכבי איזי המאירי ועוזיקם מילצן הגיעו עם זרים ענקיים אותם הגישו לשחקנים מיד עם רדתם מהמטוס. גם חברת „אל־על" קיבלה את פני המכבים בפרחים שהוגשו בידי דיילות חינניות.

קווין מאגי החתום במכבי ת"א לעוד עונה לפחות אמר: „אפשר לעשות זאת בשנה הבאה. ההפסד לא נורא למרות שאני מת לזכות בגביע אירופה. המשחק בכללו היה נוקשה. אני לא שיחקתי כמו שצריך. הפציעה השפיעה עלי אך איני רוצה להתלות בתרוץ זה".

למאמן צבי שרף היו דברים נוספים לומר: „במשחק גמר מעין זה אי אפשר לשחק כדורסל רגיל. ציפינו למשחק אגרסיבי ופיזי אך המשחק שהיה עלה על המצופה. באופן כללי שתי הקבוצות היו שוות ביכולתן. אולם ברגע שהאגרסיביות גברה זה היה לרעתנו ולקראת הסוף המזל בגד בנו. האיטלקים רגילים למשחקים מעין אלו. לאיטלקים היה יתרון קל באחוזי העונשין וזה מה שהביא להם את הגביע".

לצבי שרף כואב שקבוצתו לא זכתה בגביע. הוא רצה בכל מאודו להביא את גביע אירופה לארון הגביעים של מכבי ת"א. „יש לנו גאווה על הדרך בה שיחקנו ועל ההופעה שלנו בבית הגמר. במשחק גמר המסתיים על חודו של סל הכל יכול לקרות. השחקנים עשו מעל ומעבר ליכולתם. לא נוח להפסיד אך עשינו זאת בצורה מכובדת. מי שמנתח בבית או מהיציע קל לו להעביר ביקורת. בגלל לחץ של זמן בסיום הגענו למצב קליעה קשה. דורון היה צריך לזרוק לסל והחטיא. זה קורה. אין מה לעשות. אני לא מתחרט על אף הוראה שנתתי במשחק כולל בשניות הסיום. ביום חמישי יש גמר גביע המדינה וצריך להתכונן אליו".

מוטי ארואסטי שכבר טעם פעמיים זכיה בגביע אירופה סיכם: „עשינו דרך ארוכה. השגנו נצחונות גדולים בדרך. חבל שהגענו למשחק החשוב ביותר ונוצחנו בו. המשחק היה פתוח ואי אפשר להצביע על פעולה כל שהיא שבעטייה נוצחנו. ניתן היה לעשות סל ב־16 השניות האחרונות. לא עשינו זאת ואיני מאשים איש".

חן ליפין שהחזיק בכדור בשניות הגורליות סיפר את שעבר עליו: „היה מתוכנן תרגיל. מסרתי כדור. אף אחד לא היה מוכן לקחת אחריות זריקה והכדור חזר אלי. גם אני פחדתי לזרוק. רק לדורון היה האומץ לקחת את הזריקה הקשה וחבל שהוא החטיא. אלו מצבים שאי אפשר לתכנן וחבל. אני מכיר את עצמי, אני אחד שלא מתרגש. הפעם התרגשתי. בעוד שנתיים שלוש ארגיש ותיק ואז נראה אחרת".

דורון ג'מצ'י עליו הוטלה האחריות הרבה להכריע את גורל המשחק הוסיף: „חבל שהכדור לא נכנס. לא הייתי במצב קליעה נוח. הכדור לא הגיע אלי בזמן. כל השחקנים עמדו בחוץ ולא היה למי להכניס. בסוף הימרתי. זרקתי ולא קלעתי. חבל. באופן כללי המאמן צבי שרף עשה עבודה נפלאה במשחק. ההפסד לא כשלון. שתי הקבוצות ברמה שווה אולם הם ניצחו עם הרבה מזל".

הווארד לאסוף שתפס מקום של קבע בחמישיה הראשונה סיים: „אם נצליח לזכות בגמר גביע המדינה ביום חמישי זה יהיה לא רע. לנצח בשני גמרים מתוך שלושה זה טוב. במשחק הגמר אוכזבתי. היינו כל כך קרובים ועצוב כי במשחק כזה הפסדנו. אם היינו מפסידים ב־10 הפרש היינו אומרים זה לא היום שלנו. אבל להפסיד בסל זה אכזרי".

מיקי ברקוביץ לא שב עם חבריו ארצה. מיקי נותר עם רעייתו שלי באירופה וישוב רק היום ארצה. לפני ששחקני מכבי התפזרו שאל גרג קורנליוס את צבי שרף „צביקה מתי נפגשים" שרף השיב: „ביום ראשון ב־6.30 ביד־אליהו". זוהי מכבי.

חצי מיליון שקל לקופות לוזאן

מאת יוסף אלפרין.
כתב „על המשמר" בשוויץ

„המנצחים האמיתיים היו מוכרי הכרטיסים בשוק ה'שחור'", אמר פרשן הספורט של רדיו מקומי בלוזאן לאחר גמר גביע אירופה לקבוצות אלופות.

היומון „לה מטין" מלוזאן כתב שהמשחק „דמה לקרב גלדייטורים ברומי העתיקה".

אותו יומון כותב שג'מצ'י היה חלש מאוד. עיתון אחר מלוזאן — „24 שעות" — כתב על „תחילת ירידתו של ברקוביץ".

המשחק היה ללא ספק עסק מצויין בשביל לוזאן. בה מעריכים שהבאים „השאירו" במקום סכום שווה לחצי מיליון שקל.

השיאן

מאת ישראל פז

דינו מנגין הוא השחקן היחידי באירופה שהופיע 16 פעם במשחקי גביעי־אירופה. מאז 1967. הישג נדיר של השחקן בן ה־37, שגובהו 2.04 מ' ומשקלו 105 ק"ג.

תשע פעמים זכו הקבוצות האיטלקיות, בהן שיחק מנגין, באחד משלושת גביעי־אירופה.

ביום חמישי, כך להערכתי, זכה מנגין בפעם האחרונה בגביע אירופי. אם יזכה בגביע נוסף בעתיד — זה יהיה יותר מסנסציה.

מנגין החל את „הרומן" האירופי שלו בגביע למחזיקות גביע ב־1967. אז, בגיל 17, זכה עם איגניס ווארזה נגד מכבי ת"א. במשחק הראשון, בווארזה — ניצחה איגניס 67:77. בשני, בת"א, זכתה מכבי ת"א — 67:68. את עיקר הקריירה עשה בווארזה — חמש זכיות בגביע האלופות ופעם בגביע המחזיקות. אחר־כך עבר למילאנו. עמה זכה בעונת 1985 בגביע־קוראץ'.

ביום חמישי, כשהוא פצוע וצולע, זכה פעם נוספת בגביע האלופות.

אכן, שיאן!

והשבוע בכדורסל

יום חמישי: גמר גביע המדינה לגברים ולנשים.

בשעה 6.45 גמר הנשים בין אליצור ת"א והפועל גבעת־חיים.

בשעה 8.45 גמר הגברים: מכבי ת"א — והפועל הגליל העליון.

זה לא מאגי ולא שרף. אלה הם דן פטרסון ובוב מקאדו. חבל. (תצלום: איי.פי.)

מאחורי הקלעים

כוכב המעפיל הפסיד בכדורעף אבל התנחם באירוויזיון

בניסטר כבר בארה"ב עם מידע לא כל כך מדוייק... ★ הרשתות של ארואסטי וג'מצ'י ★ השבוע הגדול של מכבי חיפה ★ כדורסלניות הפועל ת"א לא חיכו למאמן

*** אליעזר כגן, כוכבה הבין לאומי של הפועל המעפיל בכדורעף היה עסוק בשבוע שעבר מעל ומעבר. כגן השתתף במדי קבוצתו המעפיל בשני משחקי ההכרעה על אליפות הליגה ובמשחק גמר גביע המדינה. בשלושת המשחקים נוצחה קבוצתו. כמו כן השתתף כגן בתחרויות קדם האירוויזיון כנגן צ'לו בתזמורת שליוותה את הזמרים. יחד עם כגן ניגנה בתזמורת אחותו *** מדליית זהב ניתנה למזכירת איגוד הכדורעף אביבה אלישב. שסיימה את תפקידה באיגוד הכדורעף אחרי שרות מסור של 21 שנה. המדלייה נמסרה לאביבה לאחר משחק גמר גביע המדינה לגברים בכדורעף, לעיני 1500 צופים *** מיד עם סיום משחק גמר גביע המדינה לגברים בכדורעף בו ניצחה הפועל מטה אשר המעפיל פרצו למגרש אוהדים של מטה אשר ובידיהם קופסאות נעליים. שחקני מטה אשר התרכזו סביב הקופסאות ואז התגלה כי הן מכילות עוגה. קיבוצניק מהיר מחשבה דאג להכין גם בקבוק שמפניה. כך שהשמחה במחנה מטה אשר היתה מושלמת. מדווח יצחק ויסהוף *** קני בניסטר שהובא להפועל חולון בקול תרועה גדולה נמצא כבר בארה"ב. לבניסטר יש סוכנת וריזה. הסוכנת בני אנדרסון, שמה דאגה לפרסם בעיתונות האמריקנית כי לבניסטר היה בישראל ממוצע של 26 נקודות למשחק ו־12 ריבאונדים. כמו כן ציינה הסוכנת כי בניסטר הוא השחקן מושך קהל מספר אחד בישראל ו־6 הסלים ששבר העלו את המוניטין שלו. אותה סוכנת עוד פירסמה כי במשאל עיתונאי ספורט של אירופה נבחר בניסטר כאחד השחקנים הטובים ביבשת. מעניין מה חושבים על כך 300 אוהדי הפועל חולון שבאו לראות את משחקה האחרון של הקבוצה נגד מכבי חיפה *** יצחק ויסהוף מוסיף כי דייויד בודמור המתאזרח של הפועל חולון בעונה הבאה יצא אף הוא לארה"ב לחופשה והוא אמור לשוב בעוד כחודשיים *** דורון ג'מצ'י כוכב מכבי ת"א רצה בכל מאודו לבצע סיבוב נצחון עם רשת הסל שנגזרה מיד לאחר נצחונה של מכבי ת"א על הפועל ת"א (68:78) בתום המשחק השלישי. את הרשת נטל מוטי ארואסטי. כשג'מצ'י ביקש מארואסטי את הרשת השיב הרכז התל־אביבי: „יש לך הרבה רשתות בחנות. את הרשת הזו תשאיר לי" לג'מצ'י לא נותרה ברירה אלא לקחת את הרשת של הסל השני אותה גזרו שחקני הספסל. *** שמואל מחרובסקי מנהל מכבי ת"א חילק נשיקות לכל מי שביקש לאחר הנצחון על הפועל ת"א. אחד האוהדים המסורים של הקבוצה עבר ליד המנהל והפליט לעברו: „רק שלא תחטוף איידס" למזלו שמלוק לא שמע זאת *** השבוע החולף היה שבוע גדול למחלקת הכדורסל של מכבי חיפה. קבוצת הכדורסל זכתה במקום החמישי בליגה הלאומית ולראשונה תופיע במסגרת גביע קוראץ' (בעבר שיחקה פעמיים במחזיקות גביע) וגם שברה מסורת של הרבה שנים שלא ניצחה בחולון. קבוצת הנוער של המועדון חוללה סנסציה כשגברה על מכבי ת"א. קבוצת המשנה מכבי בת־גלים סיימה במקום השלישי בליגה הארצית בתום עונתה הראשונה בליגה זו וקבוצת הנשים שהתאחדה עם מכבי קרית מוצקין העפילה לליגה הלאומית *** יוסף גלזר מספר עוד כי לאחר נצחון מכבי חיפה בחולון הפתיעו כדורסלני הקבוצה את מנהלם מיכה רב במסיבת הפתעה שערכו לו לרגל יום הולדתו במסעדת „אמצע הדרך" בחדרה. בעל המסעדה הוא דני הרשקוביץ, יו"ר הפועל חדרה ובעבר כדורגלן בהפועל חדרה *** יריב ורשיצקי הוליך את הפועל חיפה כדורסל להישגים ללא עוזר. בשנה הבאה הוא מוכן לקחת עוזר וכיום יש שני מועמדים. האחד משה גרשון כיום עוזר מאמן נבחרת הקדטים של ישראל והשני הוא משה ונפירסקי, עוזר מאמן אליצור נתניה. שני המועמדים הם חיפנים *** הכיבוד של אגודת מכבי חיפה היא קבוצת הכדורעף של המועדון. מכבי חיפה סיימה את הפליי־אוף במקום החמישי ולאחר הנצחון על הפועל בת־ים, האלופה היוצאת, ערכו להם מסיבה ספונטנית בה חולקו פרחים למאמן שחקן ד"ר רובי פרידמן ולכוכב הקבוצה מרסל ברגר שיעזוב את חיפה לטובת תל אביב לאחר חמש שנות שרות באגודה *** בין המתרגשים מאחורי הקלעים של תחרות הקדם אירוויזיון היה עיתונאי הספורט ניסן פרידמן. ניסן חיבר את מילות השיר „שיר" ששרה להקת שיר שזכתה במקום השישי מספר יוסף גלזר *** יוסף חכם מדווח כי מאמן כדורסלניות הפועל תל־אביב, יצחק לם, איחר להגיע למפגש חניכותיו לקראת היציאה למשחק החוץ בגלבוע. הקבוצה נסעה בלעדיו ובהדרכת המנהל הותיק יוסי טיקטין ניצחו בנות הפועל ת"א בבית אלפא 51:79. יצחק לם סיפר לאחר מכן כי במכוניתו אירע תקר ***

תיאטרון

בין חמישה חתנים

„שידוכים" מאת גוגול, בתרגום יעקב בסר ובבימוי אילן תורן, בתיאטרון חיפה

מאת רונה רוזנטל

בלילת חן, הכלה אגפיה טיכונובנה (עפרה וינגרטן) — צמות ואודם צובעים את שפעת מחמדיה. בלילות מעלות הנדוניה שבידיה — שמלות ומצעים ובית־אבן — שתי קומות לו. ודוברת העלמה צרפתית ופורטת עלי פסנתר — כך הבטיחה השדכנית פיוקלה איבנובנה (רות סגל) לחמשת החתנים, שהתאספו לריע מזלם. באותו יום ובאותה שעה עצמה בבית הכלה — לבקש את ידה.

בסיטואציה המביכה הזאת מתמקד הקונפליקט של המחזה „שידוכים" מאת נ. ו. גוגול. תרסום מרוסית — יעקב בסר. בימוי — אילן תורן, בתיאטרון העירוני חיפה.

באווירה הלוחצת של היחד הכפוי, נערך מרתון של חיזור. כל אחד מן המתחרים מנסה לסלק את יריביו מן השטח על־ידי פירוט חסרונותיה של המיועדת. ובהיותם בטוחים שאכן הצליחו, חומק כל אחד מהם אל חדר הכלה לדבר על לבה ומגלה... שאף האחרים נמצאים שם.

גוגול לא חס על גיבוריו, הוא מצייר כלה אווילית הלהוטה להתחתן וכבר „מאוהבת" בכל מחזריה: היא מוקסמת מאפו של האחד ומשמניו של השני, אבל היא גם שבויה בקלילותו של השלישי וקשה לה לוותר על הרביעי ועל החמישי. והחתנים — פקידונים עלובים, שמתהדרים בתוארי אצולה חסרי ערך. קרתנים שמעמידים פני אנשים 'מן העולם הגדול'.

„שידוכים" — פארסה משופעת במצבים קומיים, בחידודי לשון ובעקיצות שנונות. סאטירה לגלגנית ואכזרית על החברה הרוסית בסוף המאה ה־19, ועם זאת חושפת את מסכנותו של האיש הקטן, שמחפש קשר ואהבה מבלי לדעת מה טיבם.

שוחחתי עם יעקב בסר — משורר, מתרגם ועורך „עיתון 77".

ישן וחדש

„שידוכים" תורגם כבר על־ידי שלונסקי. מה הסיבה לתרגום נוסף?

„התרגום של שלונסקי מעולה — שלונסקאי מאוד, אחיד מאוד. מעוגן ברובו לשוני מאוד מסוים — הרבה ארמיזמים ולשון משנאית. שלונסקי ביקש לתת לטקסט הגוגולי לבוש ייהודי. הוא ידע, שאסור להוריד את הלשון לשפה מדוברת מאוד, עכשווית מאוד. לכן, כדי להבדיל מן הדיבור היומיומי ולשמור על הייחוד הארכאי משהו של גוגול הוא נתן לתרגום אופי משנאי. כך נהג גם בתרגומים אחרים בתחום הפרוזה — שולוחוב ובאבל.

לא משום כך החלטתי לתרגם את המחזה. התיאטרון העירוני חיפה, לאחר שהחליט להעלות את „שידוכים", בדק את התרגום השלונסקאי ואת התאמתו לבמה, ומצא שהעברית של היום התרחקה מאוד משפת התרגום (נעשה בתש"ה). הם פנו אלי ואני מצאתי אתגר בניסיון לתרגם באופן שונה. עם זאת תרגמתי מתוך מודעות, שהתרגום של שלונסקי קיים. קראתי אותו קודם להתחלת העבודה, אך לא בתוכה. לעיתים ראיתי, שאני מתקרב לתרגום של שלונסקי ומיד ברחתי — אולי נותרו איזכורים פה ושם".

— מה הנחה אותך בבחירת המלים?

„הרצון להגיע אל לשון הדיבור הסוגסטיבית, המשפיעה, המובנת לבני אדם היום. ועם זאת לא להוריד את השפה אל הסלנג, אל הדיבור ברחוב. נזהרתי גם לא להפוך את התרגום לדיבור צברי, חברמני ישראלי. דאגתי לשמור על לשון ספרותית קצת יותר גבוהה, כדי להרחיק את התקופה בה עוסק המחזה מן התקופה של היום".

— איזו פרשנות שלך למחזה באה לידי ביטוי בתרגום שעשית? (תפיסה דרמטית, חברתית, פסיכולוגית...)

„במחזה זה, בניגוד לתרגומיו בתחום השירה, דייק שלונסקי עד לקצה הדיוק. גם אני השתדלתי לדייק מאוד מאוד. יחד עם זאת הרשיתי לעצמי — במקומות מסוימים שהתבקשו על פי האקט הדרמטי — לתת פרפרזות על רפליקה מסויימת לפי רוח המקור. וזאת כדי לחזק את הסיטואציה הבימתית.

לא העמדתי לעצמי מטרה לעשות אינטרפרטציה משלי. המטרה הגוגולית ברורה, חד־משמעית וחדה. לא רציתי לעשות אקטואליזציה של החברה שם על־פי החברה שלנו.

„שידוכים" הוא מחזה מונומנטאלי, שמדבר בזכות עצמו. הצופה הקשוב ימצא את האנאלוגיה בעצמו, בלי לתת הטעמות והקבלות של אז ושל עכשיו".

איש ושפתו

— כשאתה מדבר על „סיטואציה דרמטית" האם זה מתוך ראייה של במאי?

„אני מתכוון למיזנסצינה הדרמטית במחזה. כדי לחדד דברים, כדי לעשותם בצורה פשוטה יותר, כביכול — כי הרי אחרי כל משפט הנאמר במחזה ישנו המשך של מחשבה. למשל, הדו־שיח בין פיוקלה השדכנית לבין ארינה פנטלימונובנה (רינה בלייי) הדודה של הכלה, על „מי שחשוב יותר הסוחר או האציל"? — שם היה צריך לעשות את השפה גיגורית מאוד. או להדגיש את שיבושי הלשון של פיוקלה לאורך כל המחזה. היה צורך לעשות את הטקסט יותר חד, יותר חי ועכשווי. אני קורא את הרפליקה ומנסה לדמיין לעצמי כיצד האנשים היו מדברים. לא על הבמה, אלא בחיים. הבמה היא עניינו של הבמאי".

— בתרגום שלך עולים יסודות לוויניים, דמויות מן המחזות של חנוך לוין.

לא שמתי לב לכך בתרגום של שלונסקי. „אני שמתי לב לכך שיש דמיון בין הדמויות של גוגול לבין הדמויות של לווין — אבל לא בעקבות התרגום, אלא על פי המקור. ברור שחנוך לווין הושפע מגוגול — וזה ייאמר לזכותו. הקירבה ביניהם בולטת בתרגום חדש ובשפה שהיא קרובה ללשון של היום. מבנה המשפט, בלשונו המשנאית של שלונסקי, מטשטש את הדמיון".

יעקב בסר — לשון ספרותית

— מהו המחזה בעיניך?

„המחזה עובר על שני מישורים גלויים לעין. הסיפור עצמו בהיר מאוד: ישנה אשה שרוצה להתחתן, ישנה שדכנית וישנם חתנים שרוצים להתחתן. כל חתן לחוד הוא אקזמפלר אחד ויחיד, שאין שני לו. כל דמות היא ייחודית ומעוגלת — ההתנהגות של כל דמות נובעת מתוך האישיות שלה וכל הדמויות — מתוך מבנה המחזה. ואם התרגום לא קלקל ואני מקווה שלא, אז המחזה גם בעברית — כך מתפקד. זהו רובד הלשון.

ברובד השני — יש במחזה חתך לעומק של שתי שכבות חברתיות. ההתמודדות בין מעמד הסוחרים לבני מעמד הפקידות הבינונית, אשר בעקבות המשרה מקבל תואר אצולה מדרגה נמוכה. — אצולה של אורחי פרחי — לא אצולה רוסית. זו רוסיה בשקיעתה, הדיקבון של כל דמות לחוד מצביע לכיוון החברה. הסוחרים רודפי הבצע, השדכנית פיקולה שמשחקת לידי רדיפת הבצע, הנסנוך בנרוניה — מחד גיסא, מאידך גיסא האצולה המנוונת הנתפסת בסממנים חיצוניים, קישוטים שאינם קיימים למעשה. פודקולוסין (אמנון מסקין) מתהדר במשרתו כיועץ חצרוני, הוא למעשה בטלן שוכב במטה, לא יודע אם להחליט לקום ולהתלבש — או לא. קשה להוציא אותו מן הבית. הוא מסמן את מצב החברה, כך יתר החתנים.

הוולגאריות של תכיתה (יוסף בשי), זובאקין (אלכס מונטה) תפאר. שעשר שנים הוא לובש אותם המדים — ארבע פעמים תפר אותם מחדש, כשהוא הופך את הבד מצד לצד. זהו מחזה, שפותח פתח לחברה הרוסית לקראת סוף המאה ה־19. אבל מי שרוצה להעמיק, יכול להסיק מסקנה גם לגבי החברה שלנו. גם היום ישנם חתנים וכלות כאלה. סוחרים ופקידונים — אנשים חלולים, ריקנים, שאין להם דבר משלהם, אלא המדים והתואר — כך אני רואה את המחזה".

שחקנים נוספים: שלום שמואלוב, גיורא שמאי, מיכאל כפיר, רפי אדיר, ויקי מורן, תלבושות — ערנה סובול, תפאורה — אדריאן וויקס, מוסיקה: אלדד לידור, תאורה — יחיאל אורגל.

מחול

למה לראות את נורייב, אפילו עכשיו

מאת גיורא מנור

בפעם האחרונה הופיע רודולף נורייב, אם לא הגדול רקדני הבאלט של אמצע המאה ה־20, הרי בלי ספק המפורסם שבהם בארץ לפני כמעט 20 שנה. הוא היה אז בשיא הקאריירה שלו, הפרטנר הקבוע של מרגוט פונטיין, כוכב הבאלט המלכותי הבריטי. הצעיר בעל הפנים המרשימות והגוף החתולי, שעזב את רוסיה, ותיה לשיחת היום במערב. בארץ הוא רקד אז דווקא עם לין סימור, ואני זוכר איך על בימת האמפיתיאטרון בקיסריה, שריצפתו היתה רטובה מטל הלילה, החליק הרקדן האגדי הזה, ונפל על התחת, כמו בן־תמותה רגיל. אבל רודי אסף את עצמו מהקרשים, והמשיך לרקוד כאילו לא אירע דבר — הכאריזמה הבימתית שלו לא נפגעה, ואולי אפילו זכתה למשהו אנושי ומעורר אמפאתיה בשל ה„כשלון" הפומבי הזה.

כבר או חשתי התנגדות עמוקה למונח „עריק", בו ממשיכים גם כיום להשתמש בייחוס לאמנים רוסים, שעזבו את ברית־המועצות ועברו למערב. כי בשימוש במלה זו, כביכול אנחנו מקבלים את השיפוט המוסרי הסובייטי, שמי שעוזב, הוא בגדר בוגד, עריק. רבים מאמני המחול הרוסיים בחרו בבריחה, כי לא ניתנה להם הרשות לעבוד במערב.

מה שמשך אותם היה החופש האמנותי אותו ביקשו, הרצון לצאת את גבולות הבאלט המסורתי, שהתאבן ברוסיה, קפא ונכפא ב„בולשוי" וב„קירוב" עמוסי המסורת, והנשלטים על ידי מנגנון בירוקרטי והפגש עם המחול המודרני המערבי. והיו ביניהם גם כאלה, שביקשו את החירות האישית שלהם, כי במשטר הסובייטי להיות בעל נטיות הומוסקסואליות הוא דבר מסוכן ובלתי חוקי.

מאז עברו עשרות שנים, ועכשיו שב אליו נורייב, כיום מנהלו של באלט האופרה של פאריס, כרקדן אורח בלהקת הבאלט של הבד נגסי.

האם יש בכלל טעם בכך. ללכת לחזות רקדן בגיל העמידה, שכבר עבר את „גיל הקפיצה"? יש ויש. כי אם אין מתייחסים לבאלט כאל אקרובאטיקה קירקסית, כי המיומנות הטכנית הוירטואוזית היא הוא הכל. יש לנורייב עדיין מה להגיד על הבימה. ואפילו בסוף הקאריירה שלו כמבצע לא אכרה הקרינה הבימתית שלו. מי שראה אותו בנעוריו, יוכל להשוות ולהיזכר. ומי שלא הספיק לעשות זאת בשעתו, הרי לא יוכל לסלוח לעצמו, אם יפסיד את ההזדמנות לזמר עם לנבריו: „ראיתי את נורייב על הבימה".

רודולף נורייב — הקרינה הבימתית עדיין קיימת.

הצגת ילדים

אני — ג'ינג'י

מאת יוסי ונונו

מסתבר שגם לג'ינג'ים יש כאבי שיניים, כך למחות מתגלה במחזה חדש לילדים, „ג'ינג'י", שכתבה גלילה רון פדר. אלא רק — שג'ינג'ים לא הולכים סתם כך לטיפול. על כל סתימה הם מרחשים מתנה. פדר חושבת הפעם לכתוב מחזה על ילד רגיל. כל הספרים הקודמים שלה הם, לטענתה, על ילדים במצוקה מבתים הרוסים ועם בעיות חברתיות. הפעם היא רצתה סיפור על ילד, שאין לו בעיות ולכן הוא ממציא אותן.

כך נבחרו הג'ינג'ים שידועים כמיגום הסוער בייצר וההרפתקנות המפורסם של הם. בהצגה קוראים לו אודי שחר (שחקנית נגה פז ורב נבון לסירוגין), הוא מנהיג של חבורת ילדים בירושלים. הר פתקון בנשמה. המחזה מתרחש במיקלט שהופך למעין מיפקדה סודית בנוסח חסמבה". שם קורים להם כמה הסתבכויות קטנות, בעיקר הצקות ותעלולים לילדה הנוראה דנה פישמן (השחקנית סיני חומה), שרוצה להצטרף לחבורה ובעצם נורא מקנאה.

שיאה של ההצגה, כשהחבורה מחליטה להפתיע את ג'ינג'י ולהביא ג'ינג'י נוסף, כי רק ג'ינג'ים מסוגלים להבין ג'ינג'ים אחרים. הג'ינג'י הנוסף (השחקנית אילה קורקוס) לא חושב שהוא מיוחד, ולא חושב שמגיע לו רק בגלל צבע השיער. אודי שחר חושב שהוא בוגר בג'ינג'יותו. כאן גם טמונה הפואנטה, או כדברי הבמאי יוסי כרמון: „כל ילד הוא מיוחד ולא חשוב למה".

פדר שמרה במחזה על תבנית הסיפור בגוף ראשון, כך שהסיפור משוחק מנקודת מבטו של אודי שחר, שפונה מדי פעם לילדים בקהל, ומשוחח איתם. הילדים מצידם משיבים בשמחה.

המיקלט, שבסידרת הספרים המקורית היה חלק מהשכונה, הופך למקום המרכזי. יש בו כניסות מלמעלה, דרך מנלשה והתור שבקיר, צריך לבדוק מי בתוך הבית אישר את זה. אין בהצגה הורים, רק ילדים ואח גדול שהוא בעצם סתם סוחר. ההצגה לכל המשפחה ובמיוחד לילדים לא רק ג'ינג'ים.

קולנוע

זוועה חמודה

„חנות קטנה ומטריפה" — בקולנוע „גת"

מאת יעל ישראל

אל תראו אותו שהוא כזה קטן ותמים ומעורר רחמים כמו תינוק. כי „אודרי 2" הוא אומנם בייבי. אבל בייבי קניבל. „אודרי 2" — צמח קניבלי מורסני, שמקטנותו מטתה תאווה עזה לבשר אדם. ובעיקר לדם. הוא אכזרי ותובעני, אבל בסך הכל הוא די חביב; קצת קצר־רוח. אבל ממלא לשיר שירי נשמה כושיים. „אודרי 2" יעשה לכם את היום.

„אודרי 2" הוא גיבור הסרט המוסיקלי „חנות קטנה ומטריפה" המבוסס על מחזמר מצליח שהיה ללהיט על בימות ברודווי והווסט־אנד הלונדוני, ולפני שנים אחדות אפילו היתה לו גירסה ישראלית בשם „זוועות חמודות" בהשתתפותו של גדי יגיל. למעשה, המחזמר עצמו מבוסס על סרט־אימה דל תקציב שעשה הבמאי האמריקני רוג'ר קורמן בשנת 61.

במאי הסרט „חנות קטנה ומטריפה" הוא פרנק עוז, שיש לו ניסיון עם בובות מיוחדות והוא האיש שיצר יחד עם ג'ים הנסון את ה„חבובות" המופלאות. הוא גם הפליא לתכנן את „אודרי 2", שנראה בראשית הסרט כמו לוע קטן ותאוותן עם לשון פאלית ארוכה, ואז גדל ומתנפח למימדים של מפלצת עתירת עלים. אגב, מאז הקרנת הסרט בעולם, הפך „אודרי 2" ללהיט מסחרי ואפילו מוכרים אותו בצורה בובה.

עוז עיבד את המחזמר לסרט מוסיקלי שמעלה בשכחות ומזכיר את שפע הסרטים המוסיקליים שנעשו בשנות ה־50 וה־60 והיו או בשיא הפופולריות שלהם. גם „חנות קטנה ומטריפה" לא זז הרבה מעיבודו התיאטרלי וחוץ מתנועות מצלמה מגוונות הוא נשאר תיאטרלי ביסודו. כולו דמויות שהן קריקטורות בתוך תפאורת דיקטים מוצהרת. השכונה הניו־יורקית עשויה קוליסות צבועות וכך גם חנות הפרחים של מר מוצניק היהודי השיילוקי (וינסנט גרדניה), המעסיק שני לא יוצלחים: בלונדית מטומטמת בשם אודרי (אלן גרין שגם גילמה את אודרי מעל בימת ברודווי), המאוהבת ברופא שיניים סדיסט, וסימור (ריק מוראניס מ„גוסטבסטרד"), השלומיאל העלוב שמגדל צמחים טרופיים ומאוהב בסתר באודרי המגוכיסטית, שכל מה שהיא רוצה זה בית בפרברים, המרוהט בספות פלסטיק, בדיוק כמו בתמונות בירחוני „הבית והגן" המטומטמים שהיא קוראת בלי סוף. חוץ מהם מסתובבות בשטח גם שלוש זמרות שחורות שמתערבות בכל סצינה כמו מקהלה קטנה ושרות ברקע שירים פופולריים משנות ה־60.

ובינתיים, בחנות הפרחים הקטנה והכושלת של מר מוצניק, הפרחים מעלים אבק, עד שסימור קונה צמח אכסוטי ותמים־לנראה אצל סיני זקן, ומולם משתנה. הצמח הופך לסנסציה ומעשיר את בעליו אבל בתמורה דורש דם. דם ועוד דם. וסימור המסכן מרשה לו למצוץ את אצבעותיו. אלא שתאוותנותו של הקניבל הקטן לא יודעת שבעה. מצמח חמוד הוא הופך לקניבל מגעיל שמשתלט על סימור ותובע ממנו עוד דם ועוד גופות טעימות של אנשים על מנת לסעוד את ליבו. לגדול ולהשתלט על העולם.

„חנות קטנה ומטריפה" הוא חגיגה של שירים וריקודים והמון הומור מקאברי. המשלח גם חיצים סאטיריים לכל עבר. בסרט משתתפים עוד הקומיקאים ג'ים בלושי (האח של), וגרון קנדי שחובות ג'ון לנדיס, אבל האיש שגונב את ההצגה הוא הקומיקאי הוותיק סטיב מרטין, בסרט הוא רופא השיניים הסאדיסט לבוש מעיל עור ורכוב על אופנוע, שנהנה להכאיב לפציינטים שלו אבל לא סובל מזוכיסטים — בביצוע וירטואוזי של כמה פנינים קומיות.

ריק מוראניס ואלן גרין ב„חנות קטנה מטריפה"

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

התקציב החדש — פיטורי מורים וסגירת כיתות

תקציב המדינה שאושר בשבוע שעבר לא כלל את הסכום הסופי המיועד לתקציב החינוך. הדיון בתקציב זה נדחה לחודש מאי. אם תאושר הצעת התקציב של האוצר, צפוי שר החינוך לפיטורי 1500 מורים כדי שיוכל להמשיך ולקיים את מערכת החינוך. על רקע זה שוחחנו עם נציגה הבכיר של מפ"ם בהסתדרות המורים. יצחק אסא. אסא, מחנך בעל ותק של 33 שנות עבודה בחינוך כמורה וכמנהל בית־ספר. משמש כיום בתפקיד יו"ר האגף להכשרה ולהשתלמות של הסתדרות המורים.

„מדובר לא רק בפיטורי 1500 מורים", אומר אסא. „הדבר יהיה כרוך גם בסגירת עשרות כיתות, ואפילו בסגירת בתי־ספר; הוראה בכיתות מאוכלסות יותר וביטול מקצועות הוראה כמו מלאכת יד ואמנות, לאחר שמקצוע כלכלת הבית כבר בוטל בקיצוצים קודמים.

יש המבקרים את הממשלה הנוכחית על שלא קבעה לעצמה סדר עדיפויות נכון ובכך הקריבה את החינוך. יצחק אסא חולק על דעה זו. לדבריו, יש לממשלה הזאת סדר עדיפויות ברור, שונה מסדר העדיפויות שהיה לממשלות קודמות, ובגללו החינוך נמצא במצבו הנוכחי. הוא מזכיר כי בראשית שנות ה־50', כשגבולות המדינה היו פרוצים למסתננים, כאשר צה"ל היה בראשית הקמתו, המדינה קלטה מאות אלפי עולים ובארץ היה משטר חמור של צנע — באותו זמן נתקבל בכנסת, פה אחד, חוק חינוך חינם. דוגמה שנייה: שנתיים לאחר מלחמת ששת הימים, ב־1969, התקבל בכנסת חוק הרפורמה בחינוך, שהיה כרוך בהוצאה כספית עצומה. משתי דוגמאות אלה ניתן ללמוד, שגם בזמנים קשים ידעו ממשלות ישראל לקבוע סדרי עדיפויות שונים מאלה הקיימים היום: בחינוך ראו תשתית, ולא שירות.

הסכנה הגדולה איננה בקיצוץ דווקא. אלא במגמות המסתמנות במדיניות החינוך. כמעט שליש מן ההוצאה הלאומית לחינוך בא מחוץ לתקציב המדינה: מיסי רשויות מקומיות, רשתות חינוך והורים. משמעות העובדה הזאת היא, שהולכות ונוצרות שתי מערכות חינוך מקבילות, האחת לילדים של הורים בעלי יכולת, המתגוררים בישובים מבוססים, והשנייה לילדים שהוריהם חסרי אמצעים ומתגוררים בישובים פחות מבוססים. עכשיו, כשביטלו את אגרת החינוך, על המאבק להתרכז בבלימת הסחף, המתבטא בקיצוץ המתוכנן. עד עתה המאבק היה ציבורי, משולב באמצעים ארגוניים (השבתות). יתכן שבעתיד לא יהיה מנוס מהשבתה כללית של המערכת, אם הקיצוץ יהיה כרוך בפיטורים מאסיביים של מורים. אחד המכשולים בקידום המאבק הוא חוסר שיתוף הפעולה בין שני ארגוני המורים, ויצחק אסא מקווה שהדבר לא יכשיל את המאבק.

הוא מציין, כי מפ"ם היא היחידה שהתייצבה כמפלגה נגד גזירות הקיצוץ ואגרת החינוך, והדבר מחייב אותה להמשיך ולעמוד בראש המאבק בעתיד. העובדה שהקיצוץ עוכב עד אמצע חודש מאי, מאפשרת למפ"ם להתארגן ולהכין תוכנית פעולה ציבורית נגד מגמות קיצוץ אלה. מדובר כאן בשנה שביעית ברציפות בה קוצץ תקציב החינוך. היקף הקיצוץ המצטבר הוא בין 25% ל־28%. הדבר מוכיח שלממשלת הליכוד ולממשיכתה, ממשלת האחדות הלאומית, יש מדיניות ברורה של קיצוץ בחינוך, וכול מדיניות זו על מפ"ם להתייצב במלוא כוחה, כאופוזיציה וכאלטרנטיבה.

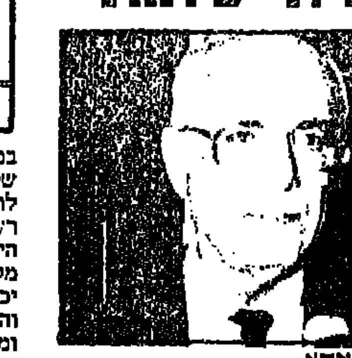
יצחק אסא
להתרכז בבלימת הסחף

אין אגרת חינוך

הודעת האוצר על ביטול אגרת החינוך באה בסמוך לסיומה של סדרת כנסי חירום שאירגנו צעירי מפ"ם נגד האגרה. אין ספק שכנסים אלה, כמו גם ההחתמה ההמונית שאירגנו צעירי מפ"ם, תרמו את שלהם בלחץ הציבורי שהביא בסופו של דבר לנסיגת האוצר מכוונתו להטיל אגרת חינוך.

צעירי מפ"ם, שבשלבים רבים של המאבק הציבורי עמדו לבדם, קיבלו בשביעות רצון את ההחלטה — לאור העובדה שטענותיהם נגד הטלת האגרה זכו להד ציבורי והשפיעו על האוצר, אלא גם מאחר שהוכח כי יש טעם לצאת למאבק ציבורי שכזה.

סיכום 10 הכנסים האזוריים שהתקיימו מורה, שאומנם מבחינת מספר המשתתפים הציבור הגדול נותר אדיש והתייצבו רק פעילים, מורים ואנשי ועדי הורים. אך היתה הפתעה לטובה במספר המצטרפים הפעילים למאבק, בהם אנשים שאינם חברי מפ"ם.

בכנס חירום נגד אגרת החינוך בקרית חיים
מימין: אלי ספרן, שרה דורון, שושנה חן, ברוך שינגרוס

מעגלי היכרות

לאחר פעילות במשך שנתיים במחלקת החברות נכנסה נעמי ריפתין לרכז את מחלקת ההדרכה במפ"ם. שאלנו את נעמי מהן המטרות של מחלקת ההדרכה. נכון להיום, לדבריה, מאחר שאנו נמצאים בתקופה שצריך לאמץ את כל הכוחות לקראת הבחירות. בין אם הן יתקיימו במועדן ובין אם יוקדמו — המטרה המרכזית של מחלקת ההדרכה היא להפגיש כמה שיותר אנשים עם עמדות מפ"ם וליצור כמה שיותר מעגלים שיכירו את השקפותיה. בכל הדרכים האפשריות.

בחודשיים הקרובים מתוכננים תשעה מפגשים עם עובדי מפעלים, עם תושבי שכונות ועם צעירים שיש להם קשר עם פעילי מפ"ם בשטח. אבל שעדיין לא ישבו ושמעו את עמדות מפ"ם בצורה מעמיקה. הכוונה היא, להמשיך בפעילות איתם גם לאחר מפגשים אלה.

מחלקת ההדרכה משולבת גם בפרוייקט „1:1". שמטרתו להפעיל את חברי הסניפים בביקורי־בית וכן מארגן סמינרים לפעילים מרכזיים לפי הצורך, כמו סמינר דור המשך, שמטרתו גיבוש חברתי ופוליטי לפעילות משותפת ומאומצת יותר.

ב־27־28.3.87 נערכו שלושה מפגשים: 50 איש מתל־גיבורים בחולון השתתפו בשבת פוליטית ביד־מרדכי, שמעו הרצאה מפי משה סוקר, ביקרו במוזיאון וקיבלו הסבר על יד־מרדכי. כן נפגשו עם סגן ראש עיריית חולון וחבר מפ"ם אפרים קורן, שנתן הרצאה וסורנא על פעילות ומעורבות בקהילה לפי בקשת המשתתפים.

במקביל נערכו בגבעת־חביבה שני סמינרים לכ־80 איש מהרצליה, ברובם עובדי מפעלים, שנפגשו עם חה"כ חייקה גרוסמן ועם צבי רובל, ולי־50 צעירים מכפר קאסם ומפתח־תקווה, שנפגשו עם חה"כ מוחמד וותד וחייקה גרוסמן ועם פעילי הדור הצעיר. בשבת האחרונה התקיים סמינר דור המשך, במסגרת מפגש חברתי פוליטי וארגוני של דור המשך במפ"ם.

חריש עמוק בעמקים

מזכירות מפ"ם באיזור העמקים התכנסה בשבוע שעבר בעפולה בהשתתפות חברים מ־18 סניפים, קיבוצים וכפרים, לדיון במערכת היחסים עם מפלגת העבודה, על רקע אי־שיתופם של חברי מפ"ם במוסדות ההסתדרות וברשויות המקומיות באיזור. פתחו את הדיון אסתר מורדוך, מחמוד מפרע, ראובן גרינשטיין, מרגלית וקסלר ודוד זילברג.

מרבית הדוברים גרסו שיש לפעול למען החזרת היחסים לתקינותם, תוך הבהרת הדברים למפלגת העבודה כי אם מדובר בשותפות, הרי שיש לשמור עליה בעבודה משותפת, אחרת לא תהיה שותפות.

מזכיר המרכז חנן ארז, שהופיע לפני המזכירות, אמר שיש סתירה אמיתית בין מדיניות מפלגת העבודה, המחוייבת לשיתוף פעולה עם הליכוד, לבין ההסתדרות. המשוחררת מכך. ולא מעט מהבעיות של מפ"ם נובעות ממצב זה. לאור מדיניות מפ"ם — לפנות לציבור העובדים הרחב — יש להגביר את מערכת היחסים עם מפלגת העבודה במתכונת של „מאבק תוך שותפות".

המזכירות החליטה לזמן פגישה משותפת עם מזכירות מחוז מפלגת העבודה בעמקים, כדי ליישב את חילוקי הדעות.

מיכאל יעקבי הודיע על פתיחת מסע ההסברה של מפ"ם בקרית־שמונה, נגד מחדלי מועצת הפועלים הנוכחית בכל הנוגע לטיפולה בבעיות התעסוקה במפעלי האיזור והאבטלה בעיר. רכז איזור הצפון, אלי ספרן, מסר כי המזכירות האזורית תתכנס אחת לחודש ותהווה מטה אזורי להערכות מפ"ם לבחירות.

בישיבה השתתפו 30 נציגים מקרית שמונה, כרמיאל וקיבוצי האיזור. נציגי צפת נעדרו.

מיכאל יעקבי

מכל מקום

מעיליה

55 נשים השתתפו בחוג משותף לסניף מפ"ם במעיליה ולחברות מיחיעם. פתח יוסוף סבג, שהודיע על הכוונה להמשיך ולפעול במתכונת משותפת זו. שרה לזר מקיבוץ יחיעם הרצתה על מעמד האשה בפוליטיקה ובעקבות הרצאתה נערך דיון ער. נשי החוג הביעו אף הן את רצונן להמשיך בפעולה מסודרת וקבועה, וכבר בשבוע הקרוב תתקיים פגישה נוספת.

גליל עליון

פניית מפלגת העבודה בקרית שמונה למפ"ם, להצטרף לקואליציה מערך־ליכוד במועצת פועלי קרית שמונה, נדונה בישיבתה הראשונה של מזכירות מפ"ם בגליל העליון שהתכנסה בשבוע שעבר. את הפנייה הציג מיכאל יעקבי, שציין כי פנייה זו באה לאחר סירובה של מפלגת העבודה להיענות לבקשת מפ"ם לפרק את הקואליציה עם הליכוד. המזכירות קיימה דיון נרחב וקיבלה באישור החלטה קודמת, המחייבת בינה המערך ומחייש במועצת הפועלים, אך מתנגדת להצטרפות לקואליציה מקיר לקיר. עוד החליטה המזכירות, להמשיך ולנהל את המערכה על לב ציבור העובדים במקום בלי לקיים ברית עם הליכוד, גם במחיר המשך השהייה באופוזיציה.

פסק דין | מאת א. אבישר

לשון הרע — הכל תלוי בנסיבות המקום והחברה

היינץ הגיש תביעה לבית משפט השלום בירושלים נגד אלכסנדר, בטענה שהאחרון הוציא עליו לשון הרע, בכך שאמר לו בנוכחות אחרים את המלים: „אתה באת מגרמניה, הכל שבגרמניה לא חיסלו אותך". אלכסנדר הכחיש כי אמר את הדברים המיוחסים לו, אך הוסיף כי אפילו היה אומרם, לא היה בהם משום הוצאת לשון הרע.

לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול:
— להשפיל אדם בעיני הבריות, או לעשותו מטרה לשנאה, או ללעג מצידם;
— לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
— לפגוע באדם במשרתו, בעסקו, במשלח־ידו או במקצועו;
— לבזות אדם בשל מוצאו או דתו.

כך לפי סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה 1965.

במדינת ישראל, שרבים מתושביה הם ניצולי ההשמדה הנאצית, או קרובים של כאלה, אין באמירה שנאמרה על־ידי אלכסנדר כדי לבזות את זה שכלפיו הוטחה, לפגוע במעמדו בחברה או להשפילו בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאתם, בוזם או לעגם. נהפוך הוא, אמירה שכזאת עשויה רק לגרום לרגשי הזדהות עם זה שכלפיו היא נאמרה. מובן שלו היה מדובר לא בישראל, אלא בחברה שבה קיימת הזדהות עם התורות הנאציות, היה בה באמירה זו כדי הוצאת לשון הרע על התובע, משום שהיה בה כדי לגרום לאותן פגיעות המנויות בהגדרת לשון הרע. אלא שלא אלה הם פני הדברים במקרה שלפנינו.

המבחן לקיומם של יסודות לשון הרע הוא מבחן אובייקטיבי, המופעל על־ידי בית המשפט, ולא מבחן רגשותיו הנפגעים של התובע. משמעותן ומובנן של מלים תלויים בנסיבות ובהקשר שבו נאמרו, ובהקשר זה יש משמעות לחברה שבה מצויים התובע והנתבע.

השופט ציין, כי אין החלטתו אמורה לעסוק בשיפוט מוסרי אשר לאמירה המיוחסת לאלכסנדר. כן הוסיף, שאין חולק על כך כי האמירה היא כה פוגעת וכה גסת־נפש כלפי רגשות עמוקים של היחיד ושל הציבור, עד שכל ניסיון לבחור במדוייק את תארי הגנאי וההסתייגות הראויים לה עלול אך להביא לפיחות בערכם של רגשות אלה.

אולם, כאמור, נפסק כי בדברים שהטיח אלכסנדר כלפי היינץ, בנסיבות של מדינת ישראל, אין משום לשון הרע.

בולים ובולאים | מאת יהושע מרקוס

כינוס „הפועל" ה־13

ביום חמישי, 16.4.87, יופיע בול זכרון המוקדש לכינוס „הפועל" ה־13. על הבול, מצוייר בידי גד אלמליח, סמל כינוס הפועל הנו והכתובה: „משחקי הפועל 1987". הבול הוא בערך נקוב של 90 אגורות והודפס בבית הדפוס לוויין אפשטיין בשיטת פוטוליטו. על השובל מופיע סמל „הפועל" עם הכתובת: „כינוס ה־13" וכן כתובת בעברית ובאנגלית: „משחקי הפועל 1987".

משחקי „הפועל" נערכים אחת לארבע שנים בחסות נשיא המדינה. בראש המועצה הציבורית של המשחקים עומד המזכיר הכללי של ההסתדרות. כינוס „הפועל" נערך לראשונה בשנת 1928. היה זה מפגש של חברי ההתאגדות, שנטלו חלק בתחרויות בענפים שונים בענפי ספורט רבים. האירוע נמשך ימים אחדים ובכל שהתרחבו שורות הספורטאים הפעילים, כן השתנה אופיו של כינוס זה. כיום זה אירוע־שיא, המסכם פעילות של התאגדות הספורט הגדולה ביותר בישראל, והוא נחוג במאות תחרויות ובמפגשים בכל רחבי הארץ. עד קום המדינה היה זה אירוע ישראלי בלבד. אולם בכינוס הראשון שנערך במדינת ישראל בשנת 1952 השתתפו, לראשונה, גם ספורטאים מארגוני ספורט בחו"ל.

המשחקים, הנערכים שנה אחת לפני תחרויות האולימפיאדה, משמשים הכנה טובה לבחינת כושרם ויכולתם של ספורטאים מעולים מרחבי העולם. ואכן המימד הבינלאומי של התחרויות, בהן ספורטאים מצטיינים בענפים שונים נוטלים חלק ב„תחרויות הזמנה", מעלים את הרמה האיכותית וההישגית. משחקי כינוס „הפועל" מוכרים על־ידי התאחדויות הספורט הבינלאומיות ונכללים בלוח האירועים שלהן. ראשי הספורט העולמי מכבדים את המשחקים בנוכחותם ותורמים לאירוע משקל בינ"ל נכבד.

התאגדות „הפועל" מסונפת לאירגון ספורט הפועלים הבינלאומי, CSIT, בארבעה ענפי ספורט: התעמלות, כדוריד, טניס וכדורסל. משחקים אלה הם אליפות העולם של ספורט הפועלים.

במקביל לאירועים התחרותיים והייצוגיים יקיים מטה המשחקים שורה של אירועי ספורט עממיים בכל חלקי הארץ, כגון צעדות ומירוצים עממיים בהשתתפות רבבות בני נוער ובוגרים. באילת יתקיים טורניר מיוחד לספורטאים במקומות העבודה, „ספורטיאדה". כן ייערכו מבחני כושר גופני בהשתתפות תנועות הנוער החלוציות, תלמידי רשת „עמל". חוגי נעמת, גימלאים וחברי מתנ"סים.

משחקי הפועל יכללו 27 ענפי ספורט: אתלטיקה קלה, שחייה, כדורסל, הרמת משקולות, היאבקות ג'ודו, קליעה, קשתות, שיט קיאקים, טניס, טניס־שולחן, סיף, בדמינגטון, אופניים, ראגבי, רכיבה על סוסים, כדורגל, קט־רגל, שחמט, ברידג', טקוואנדו, כדור עף, כדוריד, כדור מים, העמלות וניווט.

השירות הבולאי החל להנפיק בולי זיכרון לכבוד כינוסי „הפועל" ב־18.4.61, לרגל הכינוס השביעי. הבול צוייר אז בידי א. אולה, שצייר עוד בולי ישראל רבים, ובו נראה ספורטאי מטיל כידון על רקע הסיפרה שבע. מאז הופיעו בולים לרגל כינוס הפועל ה־9, ה־10 ה־11, ה־12 ועתה לרגל הכינוס ה־13. כל הבולים הוקדשו לענפי ספורט שונים.

חביבה רייק, הבול והמורשת

בעקבות מכתבו של חיים טייף מקיבוץ מענית רשות הקורא (31.3.87) עלי להבהיר, כי טענותיו משוללות כל יסוד.

כקורא ותיק, יודע חיים טייף שיש להבדיל בין פירסום ידיעה לכתבת רקע. ביום שני (16.3.87) קיבלתי ידיעה מדובר משרד התקשורת על החלטת ועדת השרים להנפיק סדרת בולי נשים לרגל „יום האשה הבינלאומי", שתכלול את דיוקנותיהן של 8 נשים. הבול הראשון יוקדש לחביבה רייק. מסרתי את הידיעה לעיתון באותו ערב. תוך הבלטה, בכותרת. ובגוף הידיעה, כי הבול הראשון יוקדש לחביבה רייק שקיבוץ להבות־חביבה נקרא על שמה.

בידיעה כזאת אי־אפשר ואין מקום לספר את כל הרקע של חביבה רייק. כאשר הבול יופיע, יצרף השירות הבולאי את סיפור הרקע על אודות חביבה רייק, שיפורסם בכל מדורי הבולאות בעיתונות, כולל „על המשמר", שיש בארכיונו, פרטים רבים על חביבה רייק כולל הפרטים שמציין חיים טייף.

בהודעות זו ברצוני להכחיל לקוראים, ולגורמים רבים וקיבוץ להבות חביבה, קיבוץ מענית, גבעת־חביבה ועוד) את שלבי הנפקת [illegible] הבולים.

לאחר שמזכיר קיבוץ להבות חביבה פנה אלי וסיפר על ההתרגשות בקיבוצו לרגל הנפקת בול לזכרה של חביבה רייק, שקיבוצו נקרא על שמה, בהתרגשות שקיבוצו רוצה להשתלב באירועי הופעת הבול הסברתי לו את הדברים דלהלן: השלב הראשון החשוב ביותר הוא ההחלטה העקרונית של ועדת השרים לסמלים (טקסים) בדבר הנפקת הבול. לאחר מכן זה עובר לשלבי המקצועי לשירות הבולאי. יש לזכור, כי בול אין מנפיקים בזמן קצר — תהליך ההכנה של בול נמשך שנה במקובל לגבי כל בול שמופיע. ישנו השירות הבולאי לסוקסות מצומצמים שיכתבו את סיפור הרקע של חביבה רייק. ביניתיים ידוע לנו מחשבות השירות הבולאי כי הבול לזכרה של חביבה רייק יופיע בחודש אפריל 1988, כן נמסר לי שאנשי השירות הבולאי בירושנו לגבעת־חביבה לעניין סיפור הרקע של חביבה רייק.

אשר לאירועים הקשורים בהופעת הבול, יש להגיד שהוחמת הקורא כיום תופעתו [illegible]

יהושע מרקוס

מי משלם לאימאמים ומה ילבשו הסטודנטיות

בתורכיה החילונית התחדש הוויכוח על מקומו של האיסלאם במדינה

מאת פול בולדינג, „רויטר"

בכתובת שצויירה על אחד הגשרים באנקארה נאמר: „הדרך היחידה — מהפכה", אך את המלה האחרונה כיסו — באותו גרוע — בצבע, ובמקומה כתבו: „איסלאם".

הפעילות של מיעוט קולני יותר ויותר של קנאי דת משמשת רקע למחלוקת חדשה על מקומו של האיסלאם במדינה חילונית זו, אשר בה הסתבך נשיא תורכיה, קנאן אוורן.

הממשלה אישרה ידיעה, אשר הופיעה ביומון השמאלי „קומהורייט", אשר לפיה האימאמים (אנשי דת) פקידי המדינה, הפועלים בקרב התורכים באירופה ובאוסטרליה, קיבלו בין 1982 ו־1984 משכורות מן הליגה המוסלמית העולמית שבסיסה בערב הסעודית. העובדה כי שרי ממשלה, החייבים לשמור על ההפרדה בין דת ומדינה, איפשרו שהאימאמים יקבלו שכר מאירגון התומך בשריעה (החוק האיסלאמי) עוררה סערת־רוחות.

הנשיא אוורן, אשר חתם על החלטת הממשלה שפשוט העניקה לאימאמים חופשה ללא תשלום, הכחיש תחילה שידע על העניין, ואחר־כך טען כי לא היה מאשרו אילו ידע את כל ההשלכות. „במצב של עומס עבודה שהיה קיים אז לא ראיתי צורך להתעמק במה שנראה בעיני כהמשך של נוהג שיגרתי, כהענקת חופשה ללא תשלום לכמה פקידי ממשלה", דאמר הנשיא, שהוא עצמו הינו בנו של איש דת מוסלמי.

מיפגן־כוח

הוויכוח בא אחרי מיפגן־כוח של המיעוט בתורכיה התומך בשריעה, בחודש ינואר, אשר במסגרתו נערכו עשרות הפגנות מחאה קטנות והפגנה גדולה אחת, נגד איסור שהוטל על סטודנטיות בקאמפוסים לחבוש צעיף. האיסור, שנתמך על־ידי הנשיא אוורן, נועד לקיים את עקרונות הלבוש המודרני, שהותוו בשנות העשרים על־ידי מוצטפה קמאל אתאתורק, אבי תורכיה החדשה. אוורן, אמר כי בבית רשאים הסטודנטים ללבוש מה שלבם חפץ, אך בכיתות עליהם להופיע בלבוש מודרני מאחר שהאוניברסיטות הן מוסדות ממלכתיים.

ראש הממשלה, טורגוט אוזאל, נקט עמדה שונה מזו של הנשיא, והוא ניסה למעט בחשיבותן של המחלוקות הללו. אוזאל, שבסוף מארס חזר הביתה משהות של שישה שבועות בארה"ב, שם עבר ניתוח לב, אמר באחרונה בטלוויזיה, כי פרשת האימאמים נופחה מעבר לכל מידה. בינתיים גער אוורן באלה שמטילים ספק במחוייבותו לחילונות והבטיח להשמיע בקרוב הצהרה בנושא.

המחלוקת על האימאמים הניעה את פיקרי סאגלאר, מזכ"ל מפלגת האופוזיציה הראשית, המפלגה הסוציאל־דמוקראטית העממית, לקרוא לנשיא כי יתפטר, דבר שעד־כה לא עשה עדיין שום פוליטיקאי מרכזי בתורכיה. מנהיג המפלגה, ארדאל אינונו, היה יותר זהיר, אך אמר: „היתה זו שגיאה להסכים לקבל כסף מאירגון הפועל בחו"ל, ושמטרתו המסורתית היא לכונן חברה איסלאמית המושתתת על משטר תיאוקראטי ועל השריעה".

יש משקאות חריפים

השמרנים הדתיים טורדים את מנוחתם של רבים בארץ זו, שהיא מוסלמית בי־99 אחוזים, שכן הללו חוששים לביטול חירויות האורח, אם תונהג השריעה. בתורכיה של היום רבות מן ההגבלות, המוטלות במדינות האוכפות את החוק האיסלאמי, אינן קיימות. משקאות אלכוהוליים ניתן להשיג. שוויון הזכויות בין המינים קבוע בחוק, אף־כי הלכה־למעשה קיימים פערים.

מכירת עתונים ושבועונים על הדת והמחשבה האיסלאמיות הולכת וגוברת בתקופה האחרונה, ועל־פי מימצאים של סקרי דעת קהל מצדדים שבעה אחוזים מכלל האוכלוסיה בשריעה. אך אין סימנים רבים כי לעובדה זו השפעה שלילית על חיי הרוב.

כיתות, שהן להלכה בלתי־חוקיות, זוכות ליחס של סובלנות כל־עוד אינן מרחיקות לכת יתר על המידה. הממשלה מנהלת את המסגדים ושוכרת את האימאמים, למרות ההפרדה בין דת ומדינה על־פי החוקה, כנראה מתוך הנחה כי בדרך זו ניתן למנוע מהומות.

האיסור שהוטל על סטודנטיות לחבוש צעיפים לראשן – עורר הפגנות מחאה (צילום א.פ.)

פושעי האצולה מעמק הלואר

„בני טובים" ניסו לחטוף את בתו של הזמר היהודי סרג' גינזבורג ● „תחביב" להפגת השעמום או מניע פאשיסטי?

מאת ארנון יפה,
פאריס

כמעט מאתיים שנה אחרי המהפכה הצרפתית, מזכירים פתאום במה בני משפחות האצולה, ששרדו מלהב הגליוטינה, את קיומם בסדרת פשעים.

שלושה בני משפחות אצילים אמידות, נצר לבית המלוכה הצרפתית שנתגלו מתמכרים לחיי פשע ולמסעי שוד, עד כדי תכנון חטיפת בתו של הזמר היהודי סרג' גינזבורג — מחוללים סנסציה בארמונות עמק הלואר. האצולה מתחפרת מבושה בארמונות עתיקים אלה. הבנים הסוררים נלכדו לפני שבוע בקרב יריות לילי עם שוטרים. האם הפשע הוא תחביב חדש של בני טובים כדי להפיג את שעמומם, ומתן פורקן לתיסכולם, או שמא פעלו מתוך מניעי נקמה פאשיסטית נגד המוסיקאי גינזבורג, שמקומם נגדו את הימין הקיצוני האנטישמי? הנסיך אדוארד דה פאיוסיני לוואנז', בן 21, נצר למשפחת המלכות הצרפתית, וכן פיליפ דהלה שואז' לורן קומיין וצעירה מפשוטי העם, [illegible] סטודנטים בבתי־ספר גבוהים, תקפו בליל [illegible] בירי אקדחים שני שוטרים ששמרו על דירת סגן ראש עיריית פאריס ברובע הלטיני. [illegible] תכננו לחטוף מהשוטרים את מדיהם [illegible] חטיפת שארלוט, בתו בת ה־15 של גינזבורג. הם עקבו אחריה במשך שבועיים [illegible] לבית־הספר, ממעונה של אמה, ג'יין בירקין. השוטרים השיבו באש. דה־פאיוסיני [illegible] המרכזה פצוע קשה. האחרים ניסו להימלט, אך נלכדו על־ידי כוחות משטרה.

שר הפנים חשב, שנפלו לידיו טרוריסטים „מפעולה ישירה". זהותם עוררה [illegible] בשלטונות הימין. הם תוארו כ„ילדים [illegible] של אמא, עם חיים ללא רבב". בבית־הספר הגבוה למדעי המדינה הם תוארו כסטודנטים מסורים. הם חיו חיים כפולים: בלילות [illegible] הופכים לזאבים. המעונות המשפחתיים [illegible] — ארמון קיץ, ארמון חורף, דירה בעיר [illegible] בכפר — שימשו מקומות מסתור. [illegible] נתגלה, כי הם שדדו חנות נשק [illegible] תכשיטים. במעונותיהם גילו ממש מחסן [illegible] וכסף שדוד. אך הם עדיין היו חוכנים [illegible] נערכו לחטוף את שארלוט גינזבורג. [illegible] כבר פה בכמה סרטים. באותו שבוע, [illegible] כתא מטען לארמון הקיץ של [illegible] בבריטאני ולתבוע כופר בסך חמישה [illegible] פרנק. לא ברור מה הניע את בני [illegible] האצולה העתיקות ביותר בצרפת לרדת [illegible] חיי פשע. הם, שהיו מיועדים [illegible] „הנחלת המלכותית", זכו להשכלה רחבה. [illegible] לא חסר להם וגם לא תכשיטים. [illegible] מובטחת. משפחותיהם משופעות [illegible] מפעלים, אחוזות. כשעתו החזיר ההון [illegible] לשרידי האצולה. רק פוליטית היא [illegible] מנושלת.

השוטרים אומרים, כי הצעירים הללו [illegible] מחיי התפנוקים בארמונות והם [illegible] הרפתקאות. הוריהם סיפרו כי „היו להם [illegible] פוליטיות מלוכניות. הם חלמו, כמו [illegible] להחיות את המלכות". הם ביצעו את [illegible] בשעה שעמיתיהם מהאוניברסיטה [illegible] המשטרה. מדוע בחרו בגינזבורג [illegible] בטוחים כי הם ביקשו נקמה [illegible] בגינזבורג, מלך ההתגרויות בנשכת [illegible] הצרפתי. דמותו של גינזבורג מעוררת [illegible] לא רק בימין הקיצוני. הוא „ארכי [illegible] המוציא את הבורגנות והפטריוטים [illegible] מכליהם. הוא מתהלל בטיפול גס [illegible] מסך הטלוויזיה. שורף שטרות של [illegible] פראנק, מופיע בקטע וידאו עם בתו [illegible] של גילוי עריות. הוא רומס ערכים [illegible] שר הפנים כבר מזמן מתכנן לאסור [illegible] הופעותיו בטלוויזיה. נערי אצולה [illegible] לשתקו בחטיפת בתו. השלטונות [illegible] בתיק הפשעים את תכנון החטיפה. [illegible] להכביד על האשמה. הם יישפטו רק על [illegible] והשוד. לגבי השלטונות אין אלה פושעים [illegible] הנערים סטו קצת מן הדרך. אין ספק [illegible] במהרה לחנינה וישובו לסלונים [illegible] ברובע ה־16. המשפחות מפצירות. [illegible] שראה אותם במטה המשטרה, אמר כי [illegible] היו מבצעים את זממם הם היו רוצחים [illegible] החובבנים הללו מסוכנים. הוא תיאר [illegible] כ„בני טובים מלוקקים ומפונקים, [illegible] בקפידה. הם הרסו לעצמם את החיים".

ביקור בארץ ה„אמיש"

מאת עמירה הגני

לפני שנים אחדות הוצג בארץ הסרט „העד", המתאר את חייה של עדת ה„אמיש" החיה בארה"ב של היום חיי עדה נוצרית במאה ה־19. למראה הסרט ההוא, ולמשמע הדברים שהשמיעו בו אנשי ה„אמיש", נראה היה כי זו עדה שדעתה נחושה — לשמור על מסגרת חייה מכל חדירה־מבחוץ, העלולה לערער את האיזון העדין של אנשים, שגמרו אומר בדעתם לחיות בניגוד גמור לסביבתם.

ביקור בארץ ה„אמיש" עשוי לגרום לך אחת מן השתיים: להתמלא כבוד ויקר לעקשנות הזאת, להתמרה, ליכולת העמידה כנגד כל פיתויי החוץ, בשם עיקרים שנטבעו לפני 200 שנה ויותר, ורק סיגול־מעט לימינו נדרש להם כדי שיישארו תקפים; או — לראות בליגלוג וב„עין מציאותית" כיצד נושרות, לאט־לאט, המחיצות, כיצד מתערערים המחסומים, וכיצד חודרת אמריקה — בעקשנות ובלא רתיעה — אל תוך החוות העתיקות, אל בין הבניינים הגדולים והישנים, עולה בצינורות הגאז אל המטבחים ונטענת בטרקטורים הראשונים שכבר ניתן לראות, פה ושם, בצד הרפתות.

לא ליגלגנו. ביקשנו לשוחח, ביקשנו תשובות. אבל ה„אמיש" אינם מרבים בשיחה. להצטלם אינם מוכנים כלל. על שאלותינו קיבלנו תשובות קצרות, בלי יחס אישי. הרשו לנו לבקר בחוות, להיכנס לבתים לא הורשינו. אבל - לפי הסדר.

בלי שפמים

ארץ ה„אמיש" משתרעת באיזור העיר לנקסטר, מערב פנסילבניה. האיזור כולו — מן העתיקים בתולדות ההתיישבות באמריקה, ומוצא העדה מגרמניה בעיקר. „עד היום", מסבירה לנו מדריכת הסיור, „הם מדברים אנגלית בניב גרמני עתיק," וזכרון מורשתי־טראומטי אחר, שהם נושאים עמם עד היום, הוא... שפמם הגדול של הסוואורים, שהירבו כנראה להתנכל לייחודה של העדה." ה„אמיש" אינם מגדלים שפם, לעולם. הרווקים מגולחים. הנשואים — מגודלי זקן. אבל שפם — אין", ובאמת לא ראינו כזה.

העדה רוגלת בחיי עבודה חקלאית, ובפשטות, צניעות וחומרה. את חוותיהם הגדולות הם מעבירים בעזרת ילדיהם. אין בעיה: הילדים לומדים שמונה שנים בלבד. אחר־כך הם בוגרים דיים להצטרף לאבותיהם לחיי העמל. „גם המורה לא למדה יותר מ־8 שנים", אומרת המדריכה. „היא מלמדת אותם כל מה שהיא יודעת". בית־הספר קטן, רב־גילי: מגיל הגן ועד גיל 14. זוכרים את „בית קטן בערבה"? — כזהו בדיוק. בכל חווה רפת, ומראה הרפת — כרפת בקיבוץ לפני 50 שנה: המיבנה, הנקיון, הצפיפות, הריח. חולבים בידיים. בצד הרפת, תחת אותו גג — האורווה. סוסים רבים עומדים שם. חלקם — לעבודת־השדה. חלקם — למשיכת הכרכרות, המשמשות ל„אמיש" במקום מכוניות (ולכל כרכרה פנסים מלפנים ומאחור, מחזירי־אור, ואפילו פנסים מהבהבים לסמן פנייה בכביש לימין או לשמאל). בצד המבנה הגדול — סילו ענק, לול עופות, ועוד. המשק נראה מאורגן, אם כי ברוב החוות הבניינים (עץ או לבנים) מוזנחים למדי. רק בחוות מעטות נראו סימני שיפוץ חיצוני: לא בדרגת חשיבות ראשונית, כנראה.

חווה משוחזרת

קילומטרים רבים לפני המקום ממש, מבשרים לך שלטים ענקיים כי „כפר האמיש" לפניך, לבל תחמיצנו. ספר המדריך־לתיירים מנחה אותך בדיוק: הכל ממוקם, לנוחיותך, על כביש יו.אס. 30. תיסע לפי ההנחיות — תגיע ישר למקום.

המקום הוא חווה משוחזרת, סטרילית, המדגימה לתייר איך חיים ה„אמיש". המדריכה, צעירה ככל המדריכות, מדקלמת לנו בשעמום מופגן עיקרי דברים. מונה עובדות. מלבדנו כאן כמה אמריקנים, בגילים שונים, שניצלו את השבת היפה באמצע חודש מארס הקר ויצאו לטיול הראשון של העונה. אנו עולים במדרגות הבית, מציצים לחדרי השינה: מיטות־עץ גדולות, שמיכות־טלאים. אין שם מטעה מזה לשמיכות הגדולות, היפות, המתופרות ביד, הנחשבות כאן לאחד ממוצרי הפולקלור האופייניים ביותר לארץ. ככל שהן ישנות יותר — ערכן עולה. הן תפורות מפיסות־בד בדגמים וצבעים שונים, ויש מהן הנראות באמת מרהיבות־עיניים. יש, כמובן, גם מיסחור מלא של המוצר הזה: שמיכות שציפוייהן מודפסים כפיסות־בד, וגם מחירן אינו מן הנמוכים. נשי ה„אמיש" מחזיקות בחדרי השינה שלהן את מסגרות־העץ הגדולות, שביניהן מותחים את הבד הלבן, המשמש בסיס ושכבה־תחתית לשיכבת הפיסות הצבעוניות. הנערות מכינות את כלי המיטה של משפחותיהן לעתיד. הנשים מתקנות או מוסיפות לרכושן. כשעברנו בין החוות ראינו את השמיכות היפות תלויות בכל מקום לייבוש או לאיוורור. הצבע הדומיננטי היה כחול לגווניו, בשילוב עם הרבה לבן. גם כלי זכוכית אוגרות הנערות לנדונייתן, ועל אדני החלונות מוצבים הכלים הנאספים זה ליד זה. וילונות, אגב, אינם מקובלים על ה„אמיש". במקומם יש להם יריעות בד או פלסטיק כהות, שמורידים במשיכה כעין תריס ומעלים בגלילה למעלה. נשי ה„אמיש" לובשות רק שמלות, רק ארוכות ורק כהות. לראשיהן מטפחות, או שביסים בגוונים שונים. ילדי ה„אמיש" לבושים כ„אמישים" קטנים לכל דבר: חליפות שחורות, כתפיות, מעילים שחורים, ומגבעות שחורות רחבות — שוליים, שקיפול מימד מסמן בהן את הרווקים.

הראש ה„אמישי"

המטבח הוא ממלכתה של האשה (לא חידוש „אמישי" דווקא). חשמל, כאמור, חס מלהכניס. במקום חשמל — משתמשים בגאז. „למה גאז כן, וחשמל לא?" — המדריכה יודעת רק עובדות...: ליד כל מבנה ניצבים כמה מיכלי־ענק, הגאז מחמם, מקרר, מבשל, מכבס. הראש ה„אמישי" מצליח להניע בכוח הגאז אפילו מכונות כביסה... הנשים מחבצות להן שמנת מהחלב, חמאה — מחשמנת. גם את הגבינות הן מכינות בעצמן, וכמובן — מחמצים ומרקחות ושימורים למיניהם. בעניין הלחם, כמו בכמה עניינים אחרים, חלה נסיגה: יש כבר „אמישיות" שקונות אותו מוכן.

בקומת הקרקע של בית־התצוגה־חדר־תפילה. ל„אמיש" אין כנסיות, והם מתכנסים לעניינייהם ומתפללים בחדר גדול באחד מבתי העדה. סדר הישיבה: גברים — מלפנים, נערים — באמצע, נשים ונערות — מאחור. הכוהן הוא חבר־העדה שנבחר לתפקידו זה בהצבעה, והוא משמש בו עד מותו. בחיי יום־יום הוא איכר ככל השאר. רק הבישוף, המאחד תחת כנפיו כמה עדות, ממלא את תפקידו כמישרה־בשכר. ואף הוא נבחר בהצבעה.

בחורף משמש המטבח מרכזו של הבית: הוא החדר החם ביותר. בקיץ מבשלת האשה בביתן מיוחד, הבנוי, ליד הבית הגדול. גם חדר־חלב יש לה נפרד. בכלל, החווה גדולה ורבת מיבנים, ריח המשק בכל מקום, מחרשות, משדדות ומזרעות מפוזרות פה ושם — היתה לנו הרגשה שחזרנו לחצרות ילדותנו... מרחוק ראינו, פה ושם, גם מכונית בחצר־החווה. ודאי בן־המשפחה שעזב ועבר למאה ה־20, ובא לביקור־של־שבת אצל הוריו...

מי עובד במשק גדול כזה? — לא כל משפחות ה„אמיש" ברוכות־ילדים. בחווה אחת סיפרו לנו על 12 אחים ואחיות. ארבעה מהם ראינו, כולם עסוקים מאד בניקיון, חוץ מילד קטן (אולי בן 10), שהסיע במריצה ענקית גרעינים מפתח הסילו ופיזר לפרות. ואילו בחווה אחרת סח לנו החוואי כי יש לו שני בנים בוגרים ושני ילדים. ואלה מושכים עמו בעול. „הבנות לא עובדות בשדה" — „כן, הן עוזרות...".

מה עושים בלילות?

מה עושים ה„אמיש" בלילות? — הם לא דתיים במיוחד, החוות מרוחקות למדי זו מזו, חשמל אין להם. הבנות תופרות שמיכות. הבחורים, יש להניח, עייפים מאד בדרך כלל. וכשאין פיתוי של טלוויזיה עם עשרות ערוצים — קל ללכת מוקדם לישון...

רק ביום א' מתכנסים ה„אמיש" לתפילה. אבל כשחזרנו, בשבת אחה"צ, ובחרנו לנסוע לא בכביש יו.אס. 30 המהיר, אלא בדרך 340 הצנועה, העוברת בין החוות ממש — היה הכביש מלא כרכרות שחורות. כל כרכרה רתומה לסוס גדול הדוהר קלות לדרכו כמי שזו מלאכתו ועליה גאוותו. המכוניות האיטו ופינו להם דרך. חשבנו: אולי התכנסות כלשהי: עד שהגענו לעיירה שבדרך, ובמגרש־החניה הגדול שממול ה„סופר" המקומי ראינו את הכרכרות חונות, בצד המכוניות הרבות. ראינו את נשות ה„אמיש" נוהגות בכרכרות, ילדיהן לצידן, מגיעות עם סליהן לקניות. גם ה„אמיש", בסופו של דבר, הם אמריקנים. ובאמריקה שבת הוא יום מקודש לקניות.

מקלט לנערה במצוקה

[illegible] „ויצו עשרה" לנערות ייפתח [illegible] בירושלים על־ידי ויצו ומשרד [illegible] והרווחה לשם קליטת נערות [illegible] 14־20, שיש חשש לשלומן הגופני [illegible] במסגרת שבה הן נמצאות. זה [illegible] החודשים הבולים בתוכנית „ויצו [illegible] שנודע בוועידה היו"ר של ויצו ישראל, שנערכת בירושלים.

תוכנית זו עובדה, כדי להשיב על בעייתן של כ־10.000 נערות במצוקה (לא כולל שלבים מתונים יותר של מצוקה) העלולות להידרדר, ואין כיום מסגרת טיפולית רחבה ומקיפה הדואגת למנוע הידרדרות זו. בעוד שנערים במצוקה מתבלטים לרוב בהתנהגות עבריינית ואלימה וכך „כופים" על הרשויות המתאימות לטפל בהם בדרך זו או אחרת, נערות מפנימות לרוב את מצוקתן והיא לובשת צורה פאסיבית, אך תוצאותיה לעתיד הרסניות. אחד הגילויים המאפיינים נערות במצוקה הוא נישואין מוקדמים ומסתבר שבישראל נישאות מדי שנה כ־4,500 נערות לפני גיל 18, מתוכן כ־500 לפני גיל 16 ועוד כ־1500 לפני גיל 17.

ויצו מתכננת הקמת מיקלט נוסף באילת, מכיוון שעיר זו משמשת אבן שואבת לנערות הבורחות מביתן, עם או בלי בני־לוויה, וכן הקמת מועדון לנערות בקרית שמונה, כיוון שבכל הגליל העליון אין מסגרות טיפוליות לנערות כאלה. כל הפרוייקטים הללו נעשים בשיתוף עם משרד העבודה והרווחה.

תוכנית „ויצו עשרה", כוללת גם הקמת מרכזי הורים ברחבי הארץ, שבהם יודרכו הורים לטפל בבנותיהם המתבגרות, הקמת חוגים חד־הוריים לאותה מטרה וטיפול אישי במשפחות בעייתיות.

פעולות נוספות שיימשכו הן: חוגי נערות במועדונים והענקת טיפול אישי וחברתי. מוסרת דוברת ויצו.

יריד אביזרי מים

[illegible] נפתח בלב־דיזנגוף יריד [illegible] הראשון של אביזרי מים לבית [illegible] שישה ימים. במסגרתו [illegible] לקהל הרחב אביזרי מים לשימוש [illegible] מערכות המטרה וטפטוף לגן, [illegible] חסכני מים לבית, קוצבים ומערכות [illegible] ממוחשבות, שיעודן העיקרי ייעול [illegible] במים וחיסכון ניכר בהם. [illegible] החקלאות, נציבות המים, חברת [illegible] ומרכז השילטון המקומי בישראל, [illegible] מאמץ הסברתי ממושך לחיסכון [illegible] ולצמצום השימוש בהם, רואים [illegible] זה צעד חשוב להעלאת מודעות [illegible] לחיסכון במים, הודות לריכוז כל [illegible] לבית ולגן במקום אחד. יחד [illegible] מיוחדים בתקופת היריד. [illegible] יריד נערך באולם גדול, הממוקם [illegible] של לב־דיזנגוף. במקום [illegible] גם תערוכת כרזות בנושא חיסכון [illegible] המבצעים הם חברי איגוד המעצבים [illegible] בישראל.

בולעים אוויר!

[illegible] קורה פעמים רבות, שמאכילים תינוקות [illegible] פתאום הם מפסיקים לאכול עד שאנו [illegible] אותם. או הם עושים „גרפס". ובשמחה [illegible] את ארוחתם. בעצם מה שקורה הוא [illegible] התינוק בולע בזמן ארוחתו הרבה אוויר. [illegible] עד למתיחות קיבתו, עד־כדי־כך [illegible] לא מסוגל לאכול עוד. ואז על־ידי [illegible] אנו גורמים לפליטת אוויר ומפסיקים [illegible] בקיבה. מרגע זה התינוק מוכן [illegible] את הארוחה.

אבל גם אנשים מבוגרים בולעים אוויר. [illegible] בכמות קטנה, חלקם בכמות גדולה. [illegible] לבליעת אוויר סיבות שונות. אחת מהן [illegible] אכילה מהירה. סיבות אחרות — לעיסת [illegible] מציצת סוכריות, עישון יתר. כל אלו [illegible] להרגשת יתר של הדוק המשמש [illegible] זה, כמשא של בועות אוויר לתוך [illegible] הקיבה.

[illegible] יתר של הקיבה, כתוצאה מבליעת [illegible] גורמת לעצבים של הדפנות לשלוח [illegible] על המצב המיוחד של הקיבה [illegible] מתקבלת הפקודה לגיהוק הלא [illegible] אפשר גם לגרום לגיהוק על־פי רצוננו, [illegible] אנו פורקים אי־נוחות בקיבה.

אך יש אנשים המתקשים מאוד לגהק, בגלל הצורה המסויימת של הקיבה שלהם. לזה יש פיתרון — שינוי תנוחת הגוף. התנוחה הנכונה תימצא על־ידי כל אחד ואחד בשיטת נסיונות ושגיאות. שיהוק הוא התכווצות לא רצונית של סרעפת, בד בבד עם סגירת קנה הנשימה. התכווצויות הסרעפת באות אחת אחרי האחרת וגורמות לנשימה בלתי מבוקרת, אך מאחר וקנה הנשימה סגור אין כניסת אוויר תקינה. הצליל המיוחד של השיהוק בא כתוצאה מנשיפה עם קנה סגור.

סיבות רבות לשיהוק: צריכה יתרה של אלכוהול, אכילה מהירה, בליעת אוכל חם או שתיה חמה, אכילת אוכל חריף. זה יכול להיות גם עניין רגשי. זו יכולה להיות גם מחלה או בעיה בושט, קיבה או חלק אחר של מערכת העיכול. זה יכול להיות הריון, גרוי של שלפוחית השתן, דלקת בכבד. זה יכול להיות ניתוח שהשיהוק בא לפעמים כסיבוך.

שיהוק בדרך כלל הוא דבר מעצבן, לא נעים ואפשר לעצור אותו מהר. יש דרכים שונות — כל אחד בוחר לו דרך משלו. התרופות העממיות הרגילות הן: סדרת נשימות עמוקות וסדירות או להיפך. להחזיק נשימה לכמה שניות, אפשר להוציא לשון, אפשר לשתות מים לאט לאט או להיפך לשתות מים בבת אחת, אפשר לבלוע לחם יבש או קוביות קרח, לפעמים בולעים כפית סוכר, לפעמים שמים „קור" על הגרון, לפעמים נושמים לתוך שקית ונושפים ממנה. אבל יש מקרים של שיהוק ממושך מאוד, שמעייף את הסובל ממנו, וגורם לבעיות מאחר שקשה מאוד לעצור אותו. במקרים אלו מטפלים הרופאים בתרופות הרגעה או הכנסת זונדה דרך האף.

אולגה רז

זה מה שיש — מתנות לחג

כל חג אני מתחמקת מהנושא של מתנות, מה לתת, איפה לקנות, כמה זה עולה וכל זה. ותמיד מתרעמים עלי, כי בעתונים האחרים יש התייחסות רצינית. טוב, אז אני נכנעת, אבל ברשותכם, אעשה לי חיים קלים, אתבסס על ידע אישי וקומוניקטים שהגיעו למערכת. בלי סקר שווקים והתרוצצות בחנויות, שהתמוטטות העצבים שלי לא תעיק על מצפונכם. כך, אגב, עושים כמעט בכל העתונים. הקוראים חושבים שערכו שם מי יודע איזה מחקר, אבל אני הרי מקבלת את אותם הקומוניקטים ואי־אפשר לעבוד עלי.

נתחיל בכלים, זה מסורתי בפסח. בכל רשתות השיווק יש הנחות בין 5 ל־30 אחוז, אבל קורה, כמובן, שהפריט שבחרתם הוא מחוץ למיבצע. זה אחד מחוקי מארפי. המונח „כלים", רחב כמו אוקיינוס, מכפית של כסף ועד לסרוויס של רוזנטל. באמצע — מבשר המשביר לצרכן — יש המון מערכות של סירים ופיירקסים בגדלים שונים, ומחבתות טפלון, ותבניות אפיה, ומערכות קפה ומערכות צלחות — אפשר להתחיל בסט של 16 כוסות זכוכית תמורת 14.90 ש"ח, אם אתם סבורים, שמישהו ישמח לזה.

יקר ויוקרתי

יותר יקרים, אך גם יותר יוקרתיים הם כלי חרסינה של „וילרוי את בוך", הידועים בארץ בשם „בוש". חברה לוכסמבורגית, שנוסדה לפני 239 שנה על־ידי הברון דה שורלמן ועתה מיובאים מוצריה ארצה, בצורה סדירה, באמצעות חברת „דקל". פורצלן עדין ויפיפה, „לא רק לעשירים" מבטיח היבואן ומביא לדוגמה מערכת לקפה בת 40 חלקים, שמחירה סך הכל 358 ש"ח. או מערכת כלי

אוכל בת־54 חלקים תמורת 694 ש"ח. כל אלה מדגם „מנואר", עיצוב קלסי, בלבן, ראה בתמונה. דברים פחות קלסיים אפשר למצוא ברשת ששמה „חוויה", והיא מבטיחה לקראת פסח הנחות עד 30 אחוז. יש שם זכוכית ופורצלן, קרמיקה, כסף, מפות או קישוטים. בתצלום: אותו לבקבוק יין, מצופה כסף בעיצובו של מעצב אופנה יפאני קנזו, (38 ש"ח), הניצב על מפת תחרה יוגוסלבית, עבודת־יד, שכמותה עולות בין 25 ל־500 ש"ח, לפי הגודל.

דברים באותו עניין וגם כל מיני פיצ'בקס חמודים מאוד וזולים. יחסית, ישנם בחנות של „טולמנס" בכיכר המדינה, בתל־אביב, שעורכת לפני החג „אירוע" של כלים. רחל שלו כתבה על כך ביום א' לפני שבוע (הסתכל בקנקן), אבל מסיבות טכניות נשמטה תמונה של שולחן, שעוצב על־ידי מייקל שטרן, והיא שווה פרסום.

מציאות בדרום

כלים סטנדרטים, אם כי בהחלט יפים קונים בזול בדרום תל־אביב (ובערים אחרות באזורים מקבילים ביעודם). בריבוע שבין דרך יפו, רחוב עליה, לוינסקי והרצל. קצת אחרי הרצל (אם הולכים מאלנבי, והדגש על הולכים, כי אין שם חניה), ברחוב כפר גלעדי, ישנה חנות המפעל של „כתר פלסטיק" ובה שירות אדיב מאוד ומדפים עמוסים כלי־בית סטנטיים. יש שם כל מיני ארגוניות, ומדפיות וארוניות ועוד דברים שימושיים, שאדם קונה לעצמו או מקבל לחג מוועד העובדים.

אבל יש גם דברים קטנים, מתוחכמים, תוצרת WL, חברה בריטית המעידה על עצמה, שהיא „בית היוצר לרעיונות מבריקים". אלה כלים או מכשירים מעוצבים יפה ועם הומור, וגם פרקטיים, בדרך כלל, אם כי לפעמים, מרוב תחכום מתמסמסת התועלת. יש שם מטחנת מזון ידנית, ופומפייה המרדדת את המזון המגורר ומרסקת גבינה וקולפן שהוא גם סכין משוננת ופותחן פטנטי, ומטחנת פילפל — מיני דברים כאלה, שמחירם נע בין 6.5 ל־28 ש"ח והם נחמדים במתנה. יש גם דברים יותר יקרים, ביניהם כלים מיוחדים למיקרו־גל. וזאת, יש להניח, מתנה משמחת בכל משק בית שהצטרף למועדון בעלי המיקרו־גל. כלים אלה עולים בין 25 ל־60 ש"ח. אגב, הרבה כלים דומים, אולי פחות ייחודיים בעיצובם, אולי פחות פטנטיים, אבל לא פחות יפים ושימושיים. נמכרים בחנויות האזור ההוא יותר בזול. כדאי לעשות סיבוב ולשאול למחירים. גם את הכלים שכתר פלסטיק מייצר או מייבא אפשר להשיג בהרבה חנויות, אבל בחנויות המפעל יש הנחה של 10 אחוז. בתמונה: מועך־שום שהוא גם איחסונית (11.20 ש"ח).

משהו טעים ומתוק

אחר הפטנטים אצל כתר הוא כלי מיוחד לקליית פופקורן (22.20) וזה מזכיר לי היידע של „פופקוקניה", הסמוכה לדיזנגוף סנטר, כי הפופקורן כשר לפסח. מי שיש לו יומהולדת בשבוע של פסח, או סיבה אחרת לחגוג, יוכל להרבות בשמחה עם פופקורן צבעוני בשלל טעמים. וזה גם רעיון למי שהולך למסיבה כזאת: להביא אתו גביע פופקורן צבעוני וכשר.

משהו יותר מפופקורן, בדרך לאזור כלי־הבית, עברנו את רחוב לווינסקי, עם היה שם שוק, נשארו רק חנויות — הכל פיצוחים, תבלינים, פירות מיובשים, פיסטוקים, אגוזים — המחירים כתובים בעברית ובפרסית. מלא צ'ופארים, שהביאו מאיראן האוניות שהובילו לשם את הנשק... אפשר להשאיר במקום עשרות שקלים, אבל אפשר להסתפק בקצת מזה וקצת מזה ולארוז יפה בבית.

זה מוביל לבונבונייררות. נדוש, אבל מתקבל בשמחה, בפרט בבית שיש בו ילדים.

וההורים לא פנאטיים נגד ממתקים. לגבי במקרה יוצאת עכשיו „ורד הגליל". בשתי סדרות של מוצרים חדשים, במבחר טעמים ואריזות, פרלינים „אינטרמצו". נמכרים באריזות של 150 גרם (8 ש"ח), 300 גרם (14 ש"ח) וגם בשקיות של 40 גרם (2.50 ש"ח). לפרלינים שמות מוזיקליים כמו מנדולינה (מלוי שקדים), הרמוניה (נוגט), אנגס סולו (מרצפן), קפוצ'ינו (קפה), ואלס המלך (רום) וכו'. הפרלינים ארוזים בקופסת קרטון יפה, קשורה בסרט זהב גמיש. החידוש השני הם טירולים — סוג של דרז'טים — צימוקים, אגוזים, שקדים ובוטנים מצופים בשוקולד חלב או מריר. נמכרים גם מעורב, בקופסה גלילית בת 350 גרם (12 ש"ח) ובשקיות בנות 125 גרם (4.5־4 ש"ח). כיוון שמוצרים אלה חדשים מאוד בשוק אין סכנה, כמו במקרה של בונבוניירות סטנדרטיות, לקנות משהו שעמד שנים על המדף. (פירמות רציניות מחליפות דברים כאלה, אבל בכל זאת טירחה).

עוד פחות טירחה: עוגה. אפשר עוגיות. אמנם מרבית הקונדיטוריות סגורות בפסח, אבל עוגות כשרות לפסח נמכרות בכל רשתות השיווק. מפעל צפוני, בשם „לבית" מייצר עוגות כשרות לפסח במיגוון טעמים — קוקוס, בוטנים, גבינה, שוקולד, הדרים וכו'. העוגות ארוזות בתבניות אלומיניום. סגולה נגד טלטולי הדרך.

משהו אינטימי

חברות הקוסמטיקה מארגנות לכבוד החג מבצעי הנחה ו/או אריזות מתנה PUPA האיטלקית, למשל, המשווקת אצלנו באמצעות „לילית" שלחה ארצה לקראת החג שלוש מערכות איפור, קומפקטיות מאוד, הכוללות צלליות, סומק, בוהק שפתיים, מסקרה ובכלל כל מה שאשה מאופרת זקוקה לו. האריזות אינן גדולות, התכשירים מסודרים בקומות וגם המערכת הגדולה ביותר תיכנס לארנק. הקופסה היא בצבע ארום לוהט, המאפיין את מוצרי הפירמה. העוקץ הוא במחיר: 37, 58 ו־135 ש"ח, לפי גודל המערכת. אריזות השי של „קרליין" זולות בהרבה. אבל זה גם משהו אחר לגמרי. רק אריזות אלגנטיות של שני מוצרים, כגון מי־גילוח ודיאודורנט (לגבר), קרם גוף ודיאודורנט, או בושם ודיאודורנט (לאשה). המחירים — במבצע שיימשך עד ה־20 באפריל — בין 15 ל־29 ש"ח.

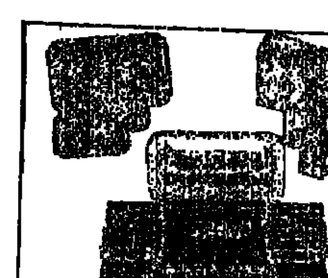

גם סתם בושם זאת מתנה, אם יודעים איזה. חברה בשם „ביוטי קלאס", שלחה לנו דוגמית של בשמיה החדשים, בשם „סנטימנט", פלוס דף מידע ללקוח, המסביר שלסנטימנט אקזוטיק ריח מתוק חמצמץ, לאוריינטל — ריח מתוק חריף, ולספורטיבי — חמצמץ חריף. האריזות — אם לשפוט לפי התמונה — מאד מצועצעות, בקבוקים כמו מקריסטל. תראו. על ריח ודאי שאין טעם להתווכח. בדרך כלל אינני קונה בשמים במתנה וגם לא תמיד אני מרוצה ממה שקונים לי. בכלל, אם לא אומרים לי מה רוצים. אני בעניין של אוכל וספרים. באוכל — אם הוא טעים — אי־אפשר לפספס, גם אנשים בדיאטה חוגגים פעם בשנה. ואשר לספרים — לוקחים פתק החלפה. ביום שלישי אביא כאן רשימה של ספרי בישול חדשים, גם זה רעיון למתנה.

בעניין נעליים

אם אתם בעניין של נעליים — כל מה שלמדנו על חידושי הקיץ יתפרסם בשבוע של פסח, פשוט אין לי מקום לפני כן. רק לידיעת מי שלוחץ לו: נפתחות לאחרונה הרבה חנויות מפעל, והמדיניות היא להגיש בהן שירות אדיב, אפשרות מדידה, החלפה ומבחר מהקולקציה החדשה ולא רק עודפי העונה שחלפה. המחירים, בדרך כלל, נמוכים בי־10 עד־25 אחוז, מאשר בחנויות המוכרות נעליים מכל הפירמות. בשבוע שעבר נפתחה חנות כזאת של בריל בדיזנגוף (בנוסף לחנות המפעל ברחוב בן־אביגדור, בדרום העיר) ושל מגה — באיזור התעשיה של ראשון־חולון (בעקבות חנות יוקרתית, שבקניון הרמת־גני). עוד נחזור לנושא, כשנעסוק בנעליים. רק שתדעו שיש וכולן — מבצעי חג.

כל הארץ מבצעים

עקרונית — יש עכשיו מבצעים בכל הארץ, כמו אצל הגויים לפני הכריסטמס. רשת הריבוע הכחול משאירה שתי חנויות (ברמת־אביב וההיפר היפר בקרית־אליהו) פתוחות מסביב לשעון, אם אתם מזמנים לתל־אביב אפילו בשלוש לפנות בוקר, תמצאו שם משהו לאכול. לשתות וגם מתנה לא מקורית במיוחד. יהיו שם גם, יש להניח, המוני אנשים. בליל חמישי אחד, הרבה אחרי חצות, קפצנו לסופרסל אשר בקניון (הפתוח נון־סטופ מיום רביעי בבוקר ועד כניסת השבת), בטוחים שנהיה יחידים. וגילינו שמחצית תושבי גוש דן סובלת מנדודי שינה. יתכן והשעה הטובה ביותר לקניות היא בין 5 ל־6 בבוקר. לא בדוק.

בכל הרשתות — חגיגת אשראי. ברבוע הכחול — קנה עכשיו שלם ב־2 ביוני: גם בכלבו שלום, אשראי לחודשיים. בשקם — כל הקונה מעל 150 ש"ח, לא מרגישים. פעם אחת — בטח שלא. הצרה היא שאשראי כזה מושך לקנות בלי הגבלה. מה שנועד לפתור בעיות אקוטיות של פנצ'ר תקציבי בחודש קשה מן הרגיל בשל הוצאה חריגה (תיקוני אינסטלציה, חידוש רשיון הרכב, ריפוי שיניים) הופך להרגל. סליחה, אני פה לא על תקן של יועץ כלכלי ואין לי זכות להטיף. סתם הרהור חטא, כי אותי אשראי מפחיד ומלחיץ. ובכלל, בגלל בהלת קניות זאת של לפני החגים אני חולמת על בריחה לאי־בודד והייתי אולי עושה זאת אלמלא הביטחון, שגם שם יהיה מלא ישראלים.

צב"ש

רובוט שממליץ על מבצעי החג ברשת שקם. חידוש נחמד המעסיק את הילדים.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי

עומר

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון עומר הופקדה תכנית הנקראת מס' 115/03/14.

ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות התכנית: שינוי יעוד מקרקע חקלאית לשטח למתקנים הנדסיים ולדרך ציבורית.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ-4.55 דונם. גוש: 100001 מקום: מיתר ובריכת מים.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום רינור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי

נתניה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית בקרא: "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' נת/4/548.

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8262 חלקה 47 ז'בוטינסקי 3. עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת יעוד אזור מגורים ומלונאות ג' שינוי גבול אזורי מגורים.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים 3367 ה' תשמ"ה, עמ' 2290 ובעיתון בוקר הצופה מתאריך 5.6.86 ובעיתון ערב מעריב מתאריך: 5.6.86 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף דבר מתאריך 5.6.86 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה.

כל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז 4.3.87

ועדת משנה לתכנון ובניה

חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

תיק בנין 1524

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 240 בגוש 7164 ברח' הרייטה סולד מס' 27 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 3% מקומת הקרקע ב. קוי בנין צדדי 2.70 מ' במקום 3.00 מ'. ג. שונות, הקמת מקלט עילי במקום תת קרקעי.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב/1. את התוכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון רחוב ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל. התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות מנומקת ובכתב. ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

אלי גורי — אברהם משה
הנרייטה סולד 27 חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לקומה מקומה ברחוב אלנבי מס' 10 גוש 6914 חלקה 5 תיק בנין 870063 ·3/004"010 בקשה מס' 870063

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת אחוזי בניה 6% ברחוב 2223 מס' 1 גוש 6620 חלקה 11 (חלק)

תיק בנין 1/2223"001 בקשה מס' 862371.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

מרחב תכנון מקומי

"שורקות"

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה-1965

בהתאם לסעיף 149 לחוק — הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית "שורקות" בקשה למתן הקלה בגוש 195 מגרש 53 — גן הדרום.

מהות ההקלה:
הקטנת קו בנין צדדי ללול במסגרת 10%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בכתב, תוך 14 יום מפרסום הודעה זו, למשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שורקות", דו"ר גבעת־ברנר 60948.

ציון כהן
יו"ר הועדה המקומית "שורקות"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לקו בנין קדמי לפי הקו בו בנויים רוב הבניינים ברחוב, ברחוב כורוכוב מס' 8 גוש 6932 חלקה 6 תיק בנין 008"5/0075 בקשה מס' 861556.

על קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. והתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

הודעה עפ"י פק' החברות

ניתנת בזה הודעה כי באסיפה מיוחדת של כל בעלי המניות של שני, סוכנות לביטוח בע"מ, ח. פ. 510628910 שנתקיימה ביום 3.4.87, נתקבלה החלטה מיוחדת בדבר שינוי תזכיר החברה בנוגע למטרות החברה (לפי סעיף 25 לפקודת החברות נוסח חדש תשמ"ג — 1983).

בהתאם להחלטה הנ"ל ימחקו ברישא של תזכיר ההתאגדות הסעיפים המתיחסים לעיסוקה של החברה בעסקי הביטוח, במקום זה תבוא המטרה הבאה: עיסוקה העיקרי של החברה יהיה עסקי מקרקעין למיניהם.

לאה שני — מנהלת יושבת ראש האסיפה

טלוויזיה

09.00 טלטקסט עד כאן — חדשות. 09.05 שעת כושר. 09.15 רכבת ההפתעות. 09.40 פרפר נחמד. 10.05 ג'יק הלבורן — סדרה חדשה בת 6 פרקים המתארת הווי חיים של יורדי ים אנגלים במאה הי"8, במרכז העלילה תעלומת מוצאו של ג'יק הלבורן — הילד היתום, ותוכניתו של קברניט אונית הפירטים, קפטן שרינגהם לשבות את אוניית האספרנס הנושאת מטען יהלומים. 10.55 איזיס — סדרת הרפתקאות. מורה בבית ספר מוצאת קמיע מצרי עתיק של האלה איזיס. הקמיע מעניק לה כוחות על טבעיים והיא הופכת למגינת החלשים, אלופת האמת והצדק. פרק 1: אורות הר המסתורין. 11.15 מפרץ הרוחות — סדרה דרמטית בת 7 פרקים המתארת חיי אינדיאנים מודרניים בצפון קנדה. 11.45 רוק בכרייטון — חלק א' — מופע פומבי של להקות רוק וזמרים מפורסמים בכרייטון. בחלק א' מופיעים ניק קרשאו, נערות מגג האויר, פרנקי הולך להוליווד, מארנס ועוד, בביצוע שירים מפורסמים. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 14.03 שעת כושר. 14.15 בלי סודות — חידון. 14.45 Hello Israel - Art and Atmosphere

15.00 האוניברסיטה הפתוחה: אמנות בעידן הטכנולוגי — סוכיזם, ביזנטיקה — מבנה ותפקוד אנזימים. 16.00 רחוב סומסום. 16.30 השבוי מנורה — פרק 6. 17.00 ערב חדש — מנחה: אילנה דיין. 17.30 שיישאר בינינו — עוברים דירה — מבצע הקשה להורים ולילדים כאחת. צוות התכנית: דורון נשר, מאיר סויסה דני בסן ואירים בן־דור. 18.00 לאקי בר מזל — שם הפרק: בעקבות האחים רלתון. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 רוצה פתרון (ערבית). 18.45 חידושים המצאות — התרת כבלי שמש — (חלק ב') (ערבית). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 עד מוס — מגזין לספורט ולבידור. מנחים: ענת דולב ומנחם גרניט. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 לקראת שירה. 21.50 שושלת. 22.40 סוף ציטוט — תכנית שבועית בענייני ספרות. מנחה ירון לונדון. 23.20 גבול הרמזורים — הפרק החמישי: אפיזודה ראשונה: מרפא חולים. 23.50 פסוק של יום. חדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.00 כתאונה נינוחה 09.00 קונצרט בוקר. 11.57 מגישים שיר. 12.00 אמנים כאולפן — פיטר ואן האולינקן — חליל כרוק דניאל פרדקין — כנור ברוק, אלכסנדר קננובסקי — צלו ברוק הירדן 6 דיברטימנטי, אופוס 38. 13.05 כוואתה נינוחה — ג'מיניאני: סונטה כלה מג'ור, ויואלדי: קונצ'רטו ל־2 קרנות, מיתרים ותזמורת, ביבר: סונטה בדו מג'ור, מוצרט: סונטה ל־2 פסנתרים ברה מג'ור, ק. 448, רחמנינוב: קונצ'רטו מס' 2 ברו מינור לפסנתר ותזמורת, ליסט: הפרלודים, פראמה סימפוניה מס' 3. 15.00 מוסיקה כאן ועכשיו — בנציון אורגד קליידוסקופ. יוסי מר חיים: אינטר־נרדד־מי־די (מכונת הרעש), תומס מרקו: נויכה, פרנסואה כרנרד מאש: סמניניה אופוס 33. 16.00 מוסיקה ליום ראשון — י.ס. באך: קנטטה מס' 189 נפשי משבחת ומפארת, דבוז'אקי סטאבט מאטר, פרס קורנליוס: נפש. אל תשכחי אותם. 18.00 למרסידירה — לה סה טול (ש"ח). 19.00 מוסיקה קלאסית קלה. 20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי. 20.27 מגישים שיר. 20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי — שירורים חוזרים של ימי המוסיקה הקאמרית בכפר בלום, בגליל העליון 1986. קונצרט מס' 3. ברהמס: וריאציות על נושא של הידן לשני פסנתרים. רביעייה בסול מינור מס' 1 לפסנתר וכלי קשת. שלישייה במי במול מג'ור לפסנתר, כנור וקרן. ואלסים על שירי אהבה ל־4 זמרים ופסנתר. ב־4 ידיים. 22.37 מן המקורות צלילי באמבט. 23.00 מחזורי יצירות — ויואלדי: קונצ'רטי להרכבים שונים.

רשת א'

07.30 רדיו קל — תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 תוגה — עם בני הגדל. 09.05 טלרדיו — שירות מידע למאזינים. 10.05 מגיני בוקר. 11.05 שירים עבריים. 11.30 שירי עמים. 12.05 מעורב ים־תיכוני — עם חופי כהן. 13.00 חדשות ותוכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 בראש צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 השכלה ודעת לכל — צרפתית למתחילים. 16.05 רדיו־עשרה — מגזין נוער — כתבי נוער מדווחים. 17.10 שירים עבריים. 17.30 האוניברסיטה הפתוחה — מעבר מהרומן של המאה הי"9 לרומן של המאה הי"0. והמעגל המשפט — קפקא — פרוס שמעון וגרבנע. 18.05 מנחת ערב — משור יומי להווי דתי ומסורת. 19.05 מחשבת ישראל — סדרת שיחות מפי פרופ' איתמר גרינוולד. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 תפוח ועץ — תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם עורכת ומנחה רבקה מיכאלי, יועץ לתכנית: ד"ר עמירם רביב — פסיכולוג קליני. הנושא: התמודדות עם נכות בתוך המשפחה.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 בראש צעיר — תכנית לילדים בחופשת. 10.05 כל צבעי הרשת — מגזין יומי. 11.30 סער לשלום — עם גרעון הרו. 12.10 אלף אלף כבית — עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום — חדשות ופזמונים. 14.05 לראות או לא לראות — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 כח צחוק — הרו ושמור. 15.05 רגעי קסם. 16.05 תוצרת הארץ — שירים עבריים. 16.55 קראתי ספר — קוראים ממליצים. 17.05 יומן כלכלה. 17.30 על מספרים ואנשים — מכוון המשק והחברה. 18.05 מסיבת עתונאים — עורך ומנחה: יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 עם ישראל — מוסף לעניינים יהודיים בעולם. 20.05 שלום לבן דודי — פיוט וברכה בשידור חי. 22.05 צמוקים ושקדים — מבחר שירים ביידיש: העיירה שלי — לקט שני. 23.05 שירים עבריים.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — פסיכולוגיה של הקריאה והבנת הנקרא — הבנת טקסט סיפורי. מרצה: ד"ר יוסף שימרון. 06.30 פוקחים עין — החדשות הראשונות של היום — עם מירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 אילה בוקר. 10.05 הפסקת 10 — עם מיכל ניב. 10.55 שירותרון 87 — פינה מיוחדת. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 מקום טוב באמצע — עם אורלי יניב ויצחק ברנר. 14.05 דו, רה יומי — עם דובי לנץ ודני קרסל. 15.05 טעם של פעם. 16.05 ארבע אחר הצהרים — שעה שלשירים עבריים. 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל — עם דן שילה, יעל דן וגוני סביר. 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן. 18.45 משולש — עימות בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזרד. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 דריז ספורט — מגאזין ספורט. 20.05 עושים מדינה — עורך ומגיש: דורו דיין (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — פסיכולוגיה של הקריאה והבנת הנקרא (ש"ח). 22.05 על הרכש ועל הכפאק — שירים שהחבורה אוהבים. 22.55 שירותרום 87 — פינה מיוחדת. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה — עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחות חצות — עם ד"ר איתן גלבוע — מרצה ליחסים בינלאומיים. 00.05 ציפורי לילה משוחחות — דודו טופז משוחח עם מאזינים. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל ב־FM
18.05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 סבבבכסים — מירע, ד"שים, משחקי רדיו ומוסיקה לחיילים שנשארו בתורנות. עם: אברי גלעד. 22.05 על הרכש ועל הכפאק — שירים שהחבורה אוהבים. 23.05 קול הנ'או הוה * עורך ומגיש: דני קרסל.

רשת ג'

06.05 בחזרה לאושר — להיטים ותיקים. 07.05 שיר בוקר בבוקר. 09.05 מה כבר תשעו עם אבי אתגר. 10.05 שבעים מי יורע? 11.05 אהבה יומיומית עם יוסי סיאם. 12.05 רק מוסיקה. 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי. 14.05 פזמון ווזר. 15.05 חדש, חדיש ומחודש עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית עם יקיר אביב. 18.05 מצעד הפזמונים הלועזיים. 21.05 ארום עתיק * שירים שלא נס ליחם. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: קישוחים שכאלה 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: סגור
בן־יהודה: ניפגש בחוף 9.30 ,7.15 ,5
גת: חנות קטנה ומטריפה 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: שוכו של הנוסע השמיני 9.30 ,7.00
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: שלושה אמיגוס 7.30
הוד: שלושה אמיגוס 9.30 ,7.15 ,5
לימור חדש: הביקור שאחרי
מוזיאון ת"א: 40 מ"ר גרמניה 9.30 ,7.15 ,4.30
מינמה 1: עשרת הדברות 9.30 ,7.30
סינמה 2: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15 ,5
פאר: ללא רחמים 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: כטי כלר 9.30 ,7.15 ,2 ,12
מרתון האחים מרקס 23.30
רב־חן:
חן 1: צבע הכסף 9.30 ,7.30 ,5
חן 2: הרומן שלי באוקסארד
חן 3: אל תקרא לי לבן 9.45 ,7.25 ,5
חן 4: חטיפה נעימה 9.45 ,7.40 ,5
חן 5: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: פלאטון 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
תל־אביב: כלא הנשים 9.30 ,7.00 ,4.30
תכלת: דקה לחצות 9.30 ,7.15 ,5
9.35 ,7.00 ,4.30

רמת־גן
ארמון: צבע הכסף 9.30 ,6.40 ,4
ליל: פלאטון 9.30 ,7.15
ארמון: קרוקודיל דנדי 9.45 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: חנות קטנה ומטריפה 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: קשוחים שכאלה 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: אל תקרא לי לבן 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים
אדיסון 1: אמיגוס 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: קשוחים שכאלה 9.15 ,4.30
בית אגרון:
סיפורו של אלוף 16.00
משפט הנשרים 18.00
גברת באוטובוס 19.45
נשיקת אשת העכביש 21.30
כפיר: פלטון 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: צבע הכסף 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: זכרונות אהבה מפירנצה 9.00 ,7.00
סמדר: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00
חבירה: הקשר הנורווגי 9.15 ,7.15 ,4.30
אורין:
אור 1: קרוקודיל דנדי 9 ,6.30 ,4
אור 2: ג'אק פלאש המקפץ 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: סילויות הן כחולות 9.00 ,6.30
אור 5: אזעקת אמת 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: ניפגש בחוף 9.00 ,7.00 ,4.30
תיאטרון ירושלים: קיץ 18.30

חיפה
ארמון: ללא רחמים 9.00 ,6.30 ,4
אורות: פלאטון 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: דקה לחצות
עצמון 1: שלושה אמיגוס 9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון 2: ניפגש בחוף 9.00 ,7.00 ,4.30
פאר: קרוקודיל דנדי 9.00 ,6.45 ,4.30
רון: כלא הנשים 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: נינג'ה דרקון האש 9.00 ,6.45 ,4
אורלי: חורה לנעורים 9.00 ,6.30 ,4.30
קי'ן אור המתודש: 9.45 ,6.45
אהבה נדירה 9.00

נתניה
שרון: פלאטון 9 ,7 ,4
סטודיו: חורה לנעורים 9 ,7 ,5

חולון
סביון: פלטון 9 ,7 ,5
מגדל: צבע הכסף 9 ,6.00
ארמון: זאב אמריקני בלונדון 5 ,7.30 ,9.30

בתים
עצמאות: חנה ואחיותיה 9 ,7.15 ,5

הרצליה
היכל: מפרץ מוסקיטו 9 ,7.15 ,5.00
מגדל: דניאל (ואוריטוריום)
מרי פופינס 9
הנבל הבורמני 9 ,7.15 ,5.00

באר־שבע
חן: כלא הנשים 9.00 ,6.40 ,4.30

פתח־תקוה
היכל 1: שלושה אמיגוס 9 ,7.15 ,5
היכל 2: פלאטון 9 ,7.15 ,5
היכל 3: הזוכב 9 ,7.15 ,5

עפולה
מופתרון: חלומות מתוקים 9

רעננה
אורות: חטיפה נעימה 9.00 ,7 ,4.30

גבעתיים
חדר: עיסקה ללא רחמים 9.30 ,7.15 ,4.30

ראשון־לציון
רון 1: חברי הדרקון אליוט 9.30 ,7.15 ,4.30
פלאטון
רון 2: קרוקודיל דנדי 9.00 ,7.15 ,4.30
עוץ לי גוץ לי

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 5.4
חדוד וניה: 20.30
איינשטיין — בבימרתף: 17.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום א' 5.4 בשעה 20.30
"רכוש נטוש".

שרותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בתיים
גני בתיים — תבואים 3.

חולון
אהרון — הופיין 52.

ירושלים
קרית משה — קרית משה 1.

נתניה
קופ"ח כללית — ב רורוצקי 31.

פתח־תקוה
, חידקון — שטמפפר 24.

רמת־גן
גרמזה — ביאליק 50.

תל־אביב
ריזנגוף — דיזנגוף 132, קינג ג'ורג' 25.
קופ"ח מכבי.

חיפה
יכנה — אבן סינא 7.

רחובות
רחובות — בנימין 23 — מאוחדת.

רעננה־כ"ס
כנרת — וייצמן 3, כפרסבא.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 2244. חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'־ה': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ - ילדים, עיניים, א.א.ג. שערי צדק - פנימית, נשים, אורטופדיה, ביקור חולים - כירורגיה.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' ב' 08.00־20.00, בימי ו': 08.00־15.00. טלפונים: 03"433500, 03"433500.

יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה ירושלים — 02"243358
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04"229488 (11.00־20.00)
גליל מערבי — 04"922222

קו פתוח לחולים במצוקה
בימי ב' ר"ה — טל. 222732.

"קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03"221880 (24 שעות)

10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחוף, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הזמתי לרפואת שיניים בעיריית תל־אביב — בימים א'־ה' בין השעות 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות 15.00—21.00.

הכתובת: רח' פרישמן 49, טל' 284649 בחיפה: רחוב הנביאים 26, קומה ב', טל' 668[illegible]. פתוחה מדי יום בימים, כולל ערבי שבת. שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אשרי וצוות בטפר טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המשביר קומה 3. טל: 294869, 03"284822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה והאיזור השרון. טל' 052"32432, בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02"237171
ער"ן תל־אביב — טל' 03"261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03"261113
ער"ן חיפה — טל' 04"672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057"418111
ער"ן נתניה — טל' 053"35316

פילוק מיטורים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' [illegible]

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, גבעתיים, בני־ברק, חולון — 101, טל' 03"221022, רמלה, טלפון 065"93354, נהריה — טל' 04"931401, ים — טל' 5511111 באר־שבע — טל' 057"74767.

● כנס מזכירים ורכזי ביה"ס בקבה"א

הכנס דן בתוכניות חקיצוץ של משרד החינוך המאיימות על קיומו העצמאי של החינוך היסודי בתנו־עה הקיבוצית.

יחד עם זאת מוכן הקבה"א לשקול הקמת מסגרות חדשות ומוגדלות יותר לבתי ספר "עיירים" (70 ילדים ומטה בכיתות א'־ו') ואת משיקולים חינוכיים וחברתיים.

בכנס נמסר על שיתוף הפעולה המתקיים עם התק"ם. שתי התנועות תובעות (במסגרת "ברית התנועה הקיבוצית") מן המשרד להתחשב בצרכים המיוחדים של החינוך הקיבוצי הפרוש באיזורי הארץ השונים בישובים קטנים, וחלקם מרוחקים ממרכזי האוכלוסיה.

שופט סרב לאשר תנאים חריגים לשיחרור חשודים תושבי השטחים

בקשת המשטרה לקבוע תנאים חריגים לשיחרורם של חשודים, בנימוק שהם תושבי השטחים — נדחתה ביום ו' על ידי השופט שמואל מינצר בבית משפט השלום בבאר שבע. בעת מתן ההחלטה ציין השופט, כי יחסו של בית המשפט אל תושבי השטחים זהה ליחסו כלפי תושבי ישראל החיים בתחומי הקו הירוק.

בפני השופט מינצר הובאו שלושה צעירים מעזה, בני 18־19, שנעצרו לחקירה בתחילת השבוע, לאחר שצעיר בן 18 מנתיבות התלונן נגדם במשטרה. המתלונן טען, שהשלושה עבדו יחד איתו במפעל "הדס" בעיירה וחודש לפני כן עשה בו אחד החשודים מעשה סקום. עוד סיפר, שלפני שבוע וחצי התנפלו עליו שניים מהחשודים יחד עם אדם נוסף שטרם נעצר. לדבריו אחזו בו בחוזקה והחשוד השלישי ניסה שוב לעשות בו מעשה סדום, אך בסופו של דבר עשה בו רק מעשה מגונה בכח.

השלושה הכחישו במשטרה ובבית המשפט את החשדות שיוחסו להם. במהלך הדיון בבית המשפט ביום ו', הודיע נציג המשטרה, כי אין למשטרה התנגדות לשחרורם ממעצר, בתנאי שיתייצבו לחקירה במשטרה כשיידרשו. נציג המשטרה אמר: מכיון שמרובר בחשודים שהם תושבי השטחים, אנו מבקשים לשחררם בתנאי שיפקידו ערבות כספית של 500 ש"ח לכל אחד וכן יחתמו על ערבות עצמית ושל צד שלישי, כדי להבטיח הופעתם במשטרה.

השופט שמואל מינצר דחה את תנאי השחרור שביקשה המשטרה ואמר: "אין לי ספק, שתושבי השטחים זכאים להשתחרר בערבות באותם תנאים עצמם, כמו תושבי ישראל", ומכחינה זו אין לחייבם בתנאים שונים מאלה הנהוגים לגבי תושבי ישראל. בסיכום החליט השופט לשחרר את השלושה בלא הפקדת מזומנים בקופת בית המשפט, ותמורת חתימה בלבד על ערבות של אלפיים ש"ח לכל אחד, עליה חתמו המשוחררים עצמם ובני משפחותיהם. על החשוד במעשה הסדום ציווה השופט גם להתייצב לחקירה במשטרה. (עתים).

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

השנה תונהג שעון חקיץ תהיה שעת הפתיחה של הקונצרטים במוצאי שבת וחג בשעה 9.00 בערב

קונצרט למנויים מס' 7
תל־אביב, היכל התרבות.
8.30 בערב
סדרה ב': הערב — 5.4.87
סדרה ג': מוצ"ש — 11.4.87
זוּר שלון — מנצח
תומס שרינג — כנר
שירה רבין — כנרת
בתכנית מיצירות:
ויוולדי, ציוקובסקי וסקרסאנס

פילוקלסיקת
קונצרט מס' 4
תל־אביב, היכל התרבות
יום ב'. 6.4.87 8.30 בערב
זוּר שלון — מנצח
משה מורביץ — כנר
בתכנית מיצירות:
גבריאלי, חיידן, באך

קונצרט למנויים מס' 8
חיפה, אודיטוריום חיפה.
8.30 בערב
סדרה א': יום ג', 7.4.87
סדרה ב': יום ד', 8.4.87
סדרה ג': יום ה', 9.4.87
זוּר שלון — מנצח
תומס שרינג — כנר
שירה רבין — כנרת
בתכנית:
ויוולדי: קונצ'רטו לשני כינורות.
צ'יקובסקי: קונצ'רטו לכינור
סן־סאנס: סימפוניה מס' 3

קונצרט למנויים מס' 5
חיפה, אודיטוריום חיפה.
8.30 בערב
סדרה ד': יום א' — 12.4.87
מנצח, סולנים ותכנית כמו בקונצרט מס' 8 סדרות א'־ג' בחיפה

קונצרט למנויים מס' 8
תל־אביב, היכל התרבות
סדרה ד': מוצ"ש — 18.4.87 (9.00 בערב)
מוטוזיוואקו צ'ונג —
מנצח ופסנתרן
מיונג־ווהא צ'ונג — כנרת
מיונג־ווהא צ'ונג — צ'לנית
תכנית:
בטהובן: הפתיחה "פרומתאוס"
בטהובן: הקונצ'רטו המשולש
נילסן: סימפוניה מס' 5

מכירת כרטיסים
לקונצרט המיוחד למוסיקה קמרית בביצוע שלישיית צ'ונג נמשכת

הודעת
לשותרים ולמנויים שבידיהם כרטיסים שלא נוצלו
חזרה כללית פתוחה
תתקיים ביום ב', 6.4.87
בניצוחו של דוד שלון
ובהשתתפות חכנר
משה מורביץ בתכנית
מיצירות גבריאלי חיידן
באך ובאך־סטוקובסקי

פסכיאטר חיפני ידוע נעצר — כחשוד באונס אכזרי של אשתו

מאת יואב אביב,
כתב "על המשמר"
ומאת כתב עתי"ם

פסכיאטר ידוע מטירת הכרמל נעצר ל־6 ימים, בהוראת בית משפט השלום בחיפה כחשוד באונס אשתו ובהכאתה. במהלך הבקשה להארכת מעצרו, טען נציג המשטרה רב סמל בכיר ניסן ציגלר כי החשוד אנס את אישתו בברוטאליות ובאכזריות, גרם לה חבלות בכל חלקי גופה ואף לזעזוע מוח. עוד אמר נציג המשטרה כי האיש איים על אישתו כי ירצח אותה.

בשעות הבוקר המוקדמות הגיעה האשה לבית החולים כרמל בחיפה, חבולה בכל גופה, וסיפרה לרופאים שבעלה אנס אותה בעת שהיה בגילופין. האשה סיפרה לחוקרים, כי בעלה ביקש לקיים אתה יחסי מין, אך היא סירבה כשל היותו בגילופין, ואז התנפל עליה, חבל בה בכל גופה ואנסה. לאחר טיפול רפואי שוחררה האשה. שופט שלום בחיפה, שציווה לעצור את הבעל ל־6 ימים, הוציא במקביל צו האוסר את פירסום שמו, תמונתו ושם אשתו. את הבקשה הגיש פרקליטו עוה"ד יגאל נויפלד.

מאבק ירושה בין רופאה של קשישה לאחיה

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

רופאה חיפאית תגיש בקשה לבית המשפט המחוזי לקיום צוואה, שלפיה היא יורשת את כל רכושה של חולה שהיתה בטיפולה. אחיה של הקשישה שנפטרה, הגיש לבית המשפט את התנגדותו.

הרופאה ד"ר אליהו לואורי מחיפה, פונה בבקשה שהגיש למשפטה כי ירושה לאח ולרשויות, שנפטרה בנובמבר 1986, הורישה לה את כל רכושה, כיון שישמשה לה כן במקום ירושה של ילדה. אחיה של הנפטרת שמות צ"ל ביקש כי ספקי רופא ואחיה, הגיש רבלי חיפה באמצעות הצוואה ההתנגדות באמצעות פרקליטו יוסף רענן.

בבקשת ההתנגדות, טוען האח, כי אחותו היתה אישה חולה מאוד וכי לניארו מילא את תפקידו וטיפל בה כרופא. לדבריו, צוואתה של אחותו נעשתה תוך איומים והשפעה בלתי הוגנת, בהיות המנוחה נתונה למרותו ולחסדי טיפולו של ד"ר אליהו לניארו, הטוען בעת לרכושו.

בטענה נוספת, אומר עוד האח, כי אחותו מעולם לא דיברה עברית צחה וכי תוכן הצוואה לא תורגם לה, והיא ביקשה מקופת חולים קיום בבית המשפט המחוזי לפסול את הצוואה שהציג ד"ר לניארו, הבקשה הוגשה בימים הקרובים.

ראש עיריית חולון תובע חבר במועצת העירייה על הוצאת דיבה

מאת אשר שילוני,
כתבנו בחולון

ראש עיריית חולון, פנחס אילון, תובע את חבר סיעת הליכוד במועצת העירייה, עורך דין שמעון חזן, בגין הוצאת דיבה, על שום השאילתה, שהגיש לו ולמועצת העירייה ובה הוא שואל: האם ראש העיר הוא קרובו, או גיסו, או גיסו לשעבר של רובינשטיין אהרון (חברת הבנייה האחים רובינשטיין).

אילון אומר בהנמקה לתביעה, ובמכתב לחזן, שאין כל קשר משפחתי, לא קרבת דם ולא כל קרבה אחרת בין משפחת אילון לבין משפחת אהרון רובינשטיין.

אילון, כותב במכתבה, שהוא רוחה בשאט נפש שאלות מסוג זה שריח עלילה שפלה נודף מהם. עורך דין חזן, אמר לכתבנו, שאין כל פסול בשאילתה שלו, לנוכח החשדות שחברת רובינשטיין נהנית מפרוטקציה: העירייה מפקיעה חלקים ממגרשים פרטיים לטובת חברת רובינשטיין; נותנת לחברה זו, אחוזי בנייה מפליגים, בשעה שהיא מסרבת לאנשים פרטיים.

עורך דין חזן הוסיף שהגיעו אליו ידיעות, לפיהן, רעיתו של אילון היא קרובת משפחה של רעייתו הראשונה של אהרון רובינשטיין.

3 ילדים נהרגו בנצרת בהתמוטט קיר

שלושה ילדים מנצרת נהרגו וילד נוסף נפצע בסוף השבוע בהתמוטטות קיר אבנים עתיק, בשכונה המזרחית בנצרת.

עירית חיפה

משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04"640775
הודעה עליפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי: מיכאל ופזית סלע — לאשר בדיעבד סגירת מרפסת, ותוספת ביחידה המזרחית בקומה א' והתקנת מחסן בקומת המסד, ברח' מרגלית 13 חלקה 66 בגוש 10766, כרמל.

הבקשה כרוכה בהקלות הבאות:
1. עודף שטח בניה למגורים מעל למותר.
2. עודף שטח בנית למחסן מוגדל מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות 08.00־11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר יובביץ
מהנדס העיר

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 3.4.87

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6693	1.6901	1.6817
דולר אמריקאי	1	1.56	1.63	1.5946	1.6144	1.6067
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8784	0.8894	0.8850
לירה סטרלינג	1	2.52	2.64	2.5640	2.5960	2.5827
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2644	0.2676	0.2660
ין יפאני	100	1.07	1.12	1.0922	1.1058	1.1003
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7774	0.7872	0.7841
פרנק שווייצרי	1	1.04	1.09	1.0546	1.0678	1.0609
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2517	0.2548	0.2536
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2340	0.2369	0.2358
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2323	0.2352	0.2341
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3589	0.3634	0.3620
דולר קנדי	1	1.20	1.25	1.2191	1.2343	1.2302
דולר אוסטרלי	1	1.09	1.16	1.1324	1.1465	1.1408
ראנד דרום אפריקאי	1	0.53	0.79	0.7832	0.7929	0.7891
פרנק בלגי	10	1.41	0.44	0.4248	0.4301	0.4273
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.29	1.2494	1.2650	1.2594
לירה איטלקית	1,000	1.21	1.28	1.2327	1.2481	1.2420

נמצא שרביט מריה הקדושה בוואדי בחיפה

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

בתום שבוע ימים של חיפושים בוואדיות חיפה, מצאה אתמול משטרת המרחב את השרביט של מריה הקדושה המשובץ אבני חן, שנגנב ממנזר סטלה מאריס בחיפה לפני כ־3 חודשים. החיפושים בוואדי החלו לאחר מעצרם של 2 חשודים ושהודו במהלך חקירתם בביצוע התפרצויות לבתי דירות ובאורח מקרה אף סיפרו על השרביט, שאותו גנבו והסתירו בוואדי בקרבת ביתם.

בעקבות המידע החלו בלשים ממרחב חיפה, סורקים את הוואדי ורק כשבוע לאחר תחילת החיפושים, הצליחו השוטרים למצוא את השרביט במקום מסתור.

נתפשו 3 פורצים באזור התעשיה בבת־ים

אחד מהם השליך לבנה על ראשו של בלש המשטרה

מאת זהבה מוזס כתבת "על המשמר"

שלושה פורצים תושבי יבנה, רחובות וראשל"צ נתפסו באזור התעשיה בבת ים בליל שבת לאחר מירדף מלווה בירויות. השלושה פרצו בעזרת משאית שער של מבנה תעשייה בו ממוקמים 2 מפעלים לייצור אריגים. בלשים של היחידה המרכזית בתל־אביב שהגיעו למקום ארבו להם על הגדרות, עד שהתחילו להעמיס גליל בד על המשאית.

בשלב זה, קראו הבלשים לשלושה לעצור, אך אלה ניסו להימלט. שניים מהם נעצרו, לאחר שהבלשים ירו באוויר. השלישי טיפס על חומת המפעל והשליך ממנה לבנים שאחת מהן פגעה בראשו של בלש משטרה. השלושה הוכו על־ידי הבלשים לאחר שנתפסו ונזקקו לטיפול רפואי בבית חולים.

תושב קרית אתא נעצר כחשוד ברצח ישיש

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

תושב קרית אתא בן 27 נעצר ל־15 יום כחשוד ברצח הישיש וולטן וייס לפני כיומיים. לטענת נציג המשטרה, שביקש לאסור את פירסום שמו של החשוד, ניסה הצעיר לשדוד את הישיש בביתו בקרית בנימין.

לדברי המשטרה, החשוד וארם נוסף נכנסו לבית וחבטו בישיש בן ה־81, עד שזה נסך את נישמתו. נציג המשטרה אמר, כי החשוד האחר טרם נתפס.

נעצר תלמיד כחשוד בהכאת חבריו

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

תלמיד בית הספר ורדמן בקרית ים נעצר ל־4 ימים כחשוד בהכאת חבריו והמשטרה תגיש נגדו כתב אישום תוך תקופת מעצרו. בבקשה להארכת המעצר, טען נציג המשטרה רב סמל בכיר חיים שרון, כי התלמיד היכה תלמיד אחר באגרופים בפרצופו וגרם לו חבלות חמורות. נציג המשטרה סיפר שאין זו הפעם הראשונה שהחשוד תוקף נערים בבית הספר ומטיל חתיתו עליהם.

אנו משתתפים באבלם הכבד של חברינו
רבקה ועודד בן־חפר ומשפחתם
במות האב
נסים שיטרית
קיבוץ עין־החורש

עם אביה, צפריר, עמית ומשפחותיהם
אתכם בכאבכם במותו של
האב־הסב
אברהם כהן
חבר העובדים והחניכים
במוסד החינוכי "מעיין"

לדינה ועוזי מור, לבית עין־שמר
אתכם באבלכם
בנפול בנכם
יפתח
חבריכם בקיבוץ מעברות.

חברים בקיבוץ מעברות
אבלים על מותו של
פרופ' שמואל נגלר ז"ל
היקיר והמחנך אשר הנחה אותנו בעבודתנו החינוכית
תנחומים למשפחה.